

Αγγελος οχτώ και δέκα δεύτε
τα λεπτά και δέκα δεύτε
ο Άγγελος οχτώ και δέκα δεύτε
οχτώ και δέκα Κώστας Θερμογιάννης
ο κύκλος της σιωπής ο κύκλος της σιω
οχτώ και δέκα δεύτε ο κύκλος
ελοσ οχτώ **ΠΑΡΑΔΡΟΜΟΣ** εξήν
κα δεύτε **ΣΤΟ ΧΡΟΝΟ** ο Άγγελ
της σιωπής δέκα δεύτε εξήντα λεπτά
σιωπής ο Άγγελος οχτώ και δέκα δε
επτά ο Άγγελος οχτώ και δέκα δε
κύκλος της σιωπής εξήντα λεπτά
ο και δέκα δεύτε ο κύκλος τη
επτά ο Άγγελος μικρόκοσμος δέκα δεύ
λος της σιωπής εξήντα λεπτά ο Άγγε
Άγγελος οχτώ και δέκα ο άνθρωπος
εξήντα λεπτά της διπλής πόρτας
Άγγελος μικρόκοσμος ο κύκλος της σ
οχτώ και δέκα Λαμία 2013 εξήντα
λος της σιωπής εξήντα λεπτά ο Άγγ
επτά ο Άγγελος οχτώ και
εξήντα λεπτά

Παράδρομος στο χρόνο

ISBN: 978-960-93-4894-2
© Κώστας Θερμογιάννης

Ο Κώστας Θερμογιάννης
γεννήθηκε το 1973.
Πατέρας δύο παιδιών ζει και εργάζεται
στη Λαμία.
Σπούδασε Δασολόγος στο
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο
της Θεσσαλονίκης.

Με τη θέα της θάλασσας
από το θολό τζάμι ενός γραφείου,
δραπετεύει με τη σκέψη του
στον κόσμο των αναζητήσεων
και των φιλοσοφικών διαδρομών,
μέσα σε ένα
παράδρομο του χρόνου
που τον αφήνει προστατευμένο
από την πολυκοσμία του διαδικτύου
και τους θορύβους της
γραφειοκρατίας...

Διαχειρίζεται το ιστολόγιο “τελευταίος πάντα”
για να γελάει καλύτερα με τον καθημερινό τραγέλαφο
της ελληνικής κοινωνίας.
Παράλληλα, μικρές ιστορίες δημοσιεύονται
στην προσωπική του ιστοσελίδα “εν θερμώ”.

Διηγήματά του έχουν δημοσιευτεί
στο openbook.gr, στο ONE:STORY, στο microstory.gr,
ενώ έχει συμμετάσχει στο συλλογικό έργο #tweet_stories .

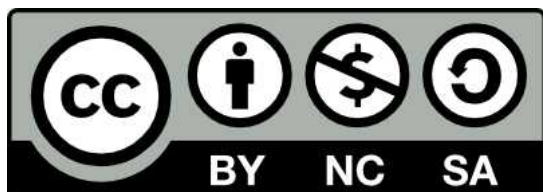
Κώστας Θερμογιάννης
Παράδρομος στο χρόνο

ISBN: 978-960-93-4894-2

© Κώστας Θερμογιάννης
Λαμία, 2013

Κώστας Θερμογιάννης
e-mail: kthermoyiannis@outlook.com
url: <http://tovivlio.net/>
<http://teleytaios.wordpress.com/>
<http://nthermo.com/>

Επιμέλεια Έκδοσης: Δήμος Χλωπιτσιούδης
Επιμέλεια εξωφύλλου: Δήμος Χλωπιτσιούδης
e-mail: chldimos@gmail.com
url: <http://chldimos.blogspot.gr>

[Αναφορά προέλευσης -
Μη Εμπορική Χρήση -
Παρόμοια Διανομή]

Ο *Παράδρομος στο χρόνο* διανέμεται ελεύθερα στο διαδίκτυο με άδεια Creative Commons. Η αναφορά του ονόματος του συγγραφέα είναι υποχρεωτική και το έργο διατίθεται μόνο για μη εμπορική χρήση. Με τη σύμφωνη γνώμη του δημιουργού επιτρέπεται η αναπαραγωγή της συλλογής (μερική ή ολική) υπό την προϋπόθεση αναφοράς του ονόματος του συγγραφέα.

αφιερωμένο στη Γεωργία,
τον Ηλία και το Ζήση.

διηγήματα

ΜικρόΚοσμος	11
Ο άνθρωπος της διπλανής πόρτας	23
Εξήντα λεπτά	39
Οχτώ και δέκα	53
Ο Άγγελος	57
Ο κύκλος της σιωπής	85

ΜικρόΚοσμος

«Ευγένιε... Ευγένιε... Εύπνα...».

Άνοιξε τα μάτια και συνειδητοποίησε πως η ανάσα του ήταν πολύ γρήγορη και ακανόνιστη ενώ το κορμί του ήταν ιδρωμένο. Μέσα στο χαμηλό, από τη χλωμή λάμπα του φωτιστικού, φως του δωματίου προσπάθησε ανήσυχος όπως ήταν, ίσως και λίγο τρομαγμένος, να καταλάβει τι είχε συμβεί αλλά η γλυκιά φωνή της Μιράντας τον καθησύχασε αμέσως επαναφέροντάς τον στην πραγματικότητα.

«Ευγένιε, καλέ μου, έβλεπες εφιάλτη» του είπε χαϊδεύοντάς τον στο μέτωπο.

«Εφιάλτη;» ρώτησε εκείνος σαστισμένος απλώνοντας τα χέρια του προς το μέρος της. Εκείνη κατάλαβε αμέσως τη χειρονομία του και τον έκλεισε στοργικά στην αγκαλιά της. «Τι ώρα είναι;» τη ρώτησε.

«Έξι» απάντησε εκείνη, «Είναι νωρίς ακόμα, κοιμήσου λίγο».

«Θα σηκωθώ» της είπε δίνοντάς της ένα φιλί στο πίσω μέρος του λαιμού της, «σήμερα είναι Κυριακή και πρέπει να πάω στη δουλειά πρωί πρωί».

«Στις εφτά πρέπει να είσαι εκεί, γιατί δεν κάθεται λίγο περισσότερο στο κρεβάτι να χουζουρέψεις; Έχεις χρόνο...» του απάντησε αλλά εκείνος είχε ήδη φύγει από την αγκαλιά της.

«Θα μου πεις τι όνειρο είδες;»

«Είναι ολόκληρη ιστορία... Θα σου την πω άλλη φορά, ίσως το απόγευμα, τώρα πρέπει να σηκωθώ για να αρχίσω να ετοιμάζομαι» της είπε και χάθηκε πίσω από την πόρτα του δωματίου.

Οι άντρες της ασφάλειας παρόλο που τον ήξεραν του έκαναν τον καθιερωμένο έλεγχο. Εκείνος τους καλημέρισε ευγενικά δίνοντάς τους την κάρτα με τα διαπιστευτήρια την οποία έβαλαν στο ειδικό μηχάνημα. Λίγες στιγμές αργότερα βρέθηκε μπροστά στη μεγάλη πόρτα ασφαλείας, το κλειδί στριφογύρισε τέσσερις φορές μέχρι που ακούστηκε ένας μεταλλικός ήχος διαταράσσοντας την ησυχία μέσα στην άδεια βιβλιοθήκη. Ο Ευγένιος μπήκε στο έρημο κτήριο που φυλασσόταν τα επικίνδυνα βιβλία και κατευθύνθηκε στη μικρή αποθήκη που φιλοξενούσε τα εργαλεία της δουλειάς του, μια σκούπα, μια σφουγγαρίστρα με τα παρελκόμενά της, τα πανιά για το ξεσκόνισμα, μερικές ηλεκτρικές συσκευές και κάποια άλλα υλικά που χρησιμοποιούσε κάθε Κυριακή όταν καθάριζε τους χώρους της βιβλιοθήκης. Βγήκε κι άρχισε να περιδιαβαίνει τους διαδρόμους, τα περισσότερα βιβλία ήταν σφραγισμένα μέσα σε γυάλινες προθήκες ασφαλείας αλλά υπήρχαν και κάποια στο εργαστήριο μελέτης που τον περίμεναν για να τα βάλει στις θέσεις τους. Κάθε Κυριακή ξεκινούσε τη δουλειά νωρίς το πρωί και τελείωνε πάντα μετά τις πέντε το απόγευμα, έκανε τις χοντρές δουλειές που δεν μπορούσε να κάνει κάθε Τρίτη και Πέμπτη που πήγαινε στη βιβλιοθήκη το βράδυ κυρίως για να τακτοποιήσει τα βιβλία και όχι για να καθαρίσει.

Τα ρούχα της δουλειάς είναι αλήθεια πως τον δυσκόλευαν στις κινήσεις του αλλά για λόγους προστασίας έπρεπε να τα φοράει και μαζί με αυτά φορούσε κρεμασμένη την ταυτότητα ασφαλείας με τη φωτογραφία του αλλά και την ειδική κάρτα που μετρούσε την ενδεχόμενη έκθεση σε επικίνδυνα υλικά. Από τότε που αποδείχτηκε πως τα βιβλία είναι επιβλαβή για τους ανθρώπους, όσα δεν κατάστρεψαν δια της πυράς για να εξαφανίσουν κάθε ίχνος τους, τα είχαν συγκεντρώσει σε χώρους ελεγχόμενους με αυστηρά περιορισμένη πρόσβαση προκειμένου να περιοριστεί στο ελάχιστο η επιρροή τους.

Ο Δήμαρχος είχε ορίσει μόνο δυο ανθρώπους που ήταν επιφορτισμένοι με το καθήκον να διαχειρίζονται τα βιβλία και τις βιβλιοθήκες, τον Κύριλλο και τον Ιωσήφ, ο ένας κληρικός και ο άλλος πολιτικός έτσι όπως πρόσταζε ο

νόμος. Εκείνοι οι δυο και ο Ευγένιος ήταν οι μοναδικοί άνθρωποι που είχαν πρόσβαση στη βιβλιοθήκη, ούτε καν ο ίδιος ο Δήμαρχος, που φοβόταν μη μολυνθεί από κανένα επικίνδυνο πράγμα, εκεί μέσα δεν είχε πατήσει το πόδι του ποτέ. Ο Ευγένιος απαγορευόταν να διαβάζει τα βιβλία παρόλο που ήταν από τους λίγους ανθρώπους που μπορούσε να το κάνει, βέβαια οι υπεύθυνοι δεν το γνώριζαν αυτό.

Η γιαγιά της Μιράντας, κρυφά από τη μάνα του κοριτσιού, από την ίδια της την κόρη δηλαδή αλλά κι από όλους τους άλλους, την είχε μάθει να διαβάζει, εκείνη είχε μάθει από τη δικιά της γιαγιά, η οποία ήταν δασκάλα πριν την απαγόρευση. Η μάνα της Μιράντας υπάκουε στο σύστημα τυφλά και δεν ανεχόταν καμία λοξοδρόμηση από αυτό, δε διάφερε σε τίποτα από τους υπόλοιπους ανθρώπους που είχαν τυφλή εμπιστοσύνη στο δόγμα. Το ένοχο μυστικό της το είχε εκμυστηρευτεί στον Ευγένιο λίγο μετά το γάμο τους κι εκείνος θέλοντας να δείξει πόσο την αγαπάει της ζήτησε να τον μάθει να διαβάζει κι εκείνον, μαζί στην αγάπη της είχε πει, μαζί και όπου αλλού πρέπει στη ζωή κι ας είναι και παράνομο!

Ξεκίνησε το σκούπισμα από το δεύτερο όροφο όπως έκανε κάθε φορά, από το γραφείο του Κύριλλου και του Ιωσήφ και μια ώρα αργότερα είχε τελειώσει και τον πρώτο όροφο. Συνέχισε στο ισόγειο και στο υπόγειο χωρίς να σταματήσει κι έφτασε έξω από το εργαστήριο. Άνοιξε με φόβο την πόρτα για να μπει σ' εκείνο το χώρο, κάθε φορά που έμπαινε εκεί μέσα σφιγγόταν η καρδιά και τα εσώψυχά του. Ήταν το μέρος που γινόταν η μελέτη των βιβλίων. Πάνω στον πάγκο με το λευκό φως από τη λάμπα που έμοιαζε ίδια μ' εκείνη των χειρουργείων δεν υπήρχαν πολλά βιβλία για συμμάζεμα εκείνη τη φορά παρά μονάχα δυο. Το ένα έγραφε «Οδύσσεια» και το άλλο «Ιλιάδα».

«Παράξενο» σκέφτηκε, «πρώτη φορά μέσα στο εργαστήριο βλέπω μόνο δύο βιβλία!». Τα έπιασε στα χέρια του κι ένιωσε το βάρος τους ανασηκώνοντας τα φρύδια του σχεδόν μηχανικά. Άφησε το ένα και γύρισε το άλλο στο οπισθόφυλλό του, έβαλε το μηχανήμα ανάγνωσης του κώδικα πάνω στην εικόνα ταξινόμησης. «Ομήρου Οδύσσεια... Πρώτος όροφος... Κόκκινος τομέας... Τέταρτο τμήμα... Τετράγωνη ένδειξη» ακούστηκε η εκφώνηση με τη γυναικεία φωνή του αναγνώστη.

Γύρισε το βιβλίο μπροστά αλλά δεν το άφησε από τα χέρια του, η εικόνα εκείνου του άντρα με την περικεφαλαία που απεικονιζόταν στο εξώφυλλο του μαγνήτισε το βλέμμα. Το έφερε κοντά στο πρόσωπό του προσπαθώντας να διακρίνει καλύτερα τα χαρακτηριστικά του δεν μπόρεσε όμως να διασαφηνίσει τι ήταν εκείνο που τον τραβούσε στο βιβλίο που είχε μπροστά του, το σίγουρο ήταν πως πρώτη φορά ένα από εκείνα τα επικίνδυνα πράγματα του ασκούσε τέτοια γοητεία. Το ακούμπησε πάνω στον πάγκο κι ένιωσε να τον διαπερνά ηλεκτρικό ρεύμα όταν μέσα στο μυαλό του γεννήθηκε η ιδέα να το ανοίξει.

Τόσα χρόνια εργαζόταν εκεί και ποτέ άλλοτε δεν είχε νιώσει έτσι, αυτή την ανεξέλεγκτη επιθυμία να παρανομήσει! Παρόλο που τα γάντια της στολής του ήταν σχετικά χοντρά κατάφερε να πιάσει το εξώφυλλο χωρίς ιδιαίτερη προσπάθεια. Τα μάτια του πίσω από το γυαλί της μάσκας φωτίστηκαν, τα ανάμικτα αισθήματα εκείνης της στιγμής μαζί με την αμφιβολία και την υποψία πως κάποιος τον έβλεπε και θα τον πιάσει να παρανομεί έκαναν την καρδιά του να χτυπάει ακανόνιστα ενώ ταυτόχρονα η ανάσα του γινόταν ολοένα και πιο γρήγορη.

Με μια αποφασιστική κίνηση άνοιξε το βιβλίο έχοντας στρέψει ελαφρώς το κεφάλι του προς τα δεξιά φοβούμενος αυτό που θα αντίκριζε. Η πρώτη σελίδα ήταν κενή. Παραξενεύτηκε. Γύρισε την επόμενη και είδε μια παρόμοια εικόνα με εκείνη που υπήρχε στο εξώφυλλο. Σχεδόν ασυναίσθητα γύρισε και κοίταξε ολόγυρά του για να σιγουρευτεί πως δεν υπήρχε κανείς. Αμέσως μετά κοίταξε την κάρτα που ήταν κρεμασμένη πάνω στη στολή του αλλά δεν είχε αλλάξει χρώμα. «Αυτό κι αν είναι περίεργο» είπε μονολογώντας, «άνοιξα το βιβλίο αλλά δεν υπάρχει καμία μόλυνση!». Η ματιά του γύρισε πάλι στο βιβλίο, γύρισε άλλη μια σελίδα αλλά κι εκείνη ήταν αδειανή. «Έτσι είναι τα βιβλία;» αναρωτήθηκε, «Άδειες σελίδες;». Με μια απότομη κίνηση γύρισε τρεις τέσσερις σελίδες μαζί και τα μάτια του έπεσαν αμέσως πάνω στο κείμενο.

«Ἄνδρα μοι ἔννεπε, μοῦσα, πολύτροπον, ὃς μάλα πολλὰ
πλάγχθη, ἐπεὶ Τροίης ἱερὸν πτολίεθρον ἔπερσεν
πολλῶν δ' ἀνθρώπων ἴδεν ἄστεα καὶ νόον ἔγνω,
πολλὰ δ' ὃ γ' ἐν πόντῳ πάθεν ἄλγεα ὃν κατὰ θυμόν,
Ἄ ἀρνύμενος ἥν τε ψυχὴν καὶ νόστον ἐταίρων.

ἄλλ' οὐδ' ὥς ἐτάρους ἐρρύσατο, ἰέμενός περ
αὐτῶν γὰρ σφετέρησιν ἀτασθαλίησιν ὄλοντο,
νήπιοι, οἳ κατὰ βοῦς Ὑπερίονος Ἥελίοιο
ἦσθιον· αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀφείλετο νόστιμον ἦμαρ».

«Δεν καταλαβαίνω τι γράφει» σκέφτηκε, «πὶ εἶναι αὐτὰ τὰ πράγματα που γράφουν τα βιβλία;». Γύρισε το βλέμμα του στην απέναντι σελίδα και διάβασε.

«Τον άντρα, Μούσα, τον πολύτροπο τραγούδα μου, που πλήθος
διάβηκε τόπους, αφού πάτησε της Τροίας το κάστρο το άγιο,
και πολιτείες πολλές εγνώρισε, πολλών βουλές ανθρώπων,
κι αρίφνητα τυράννια ετράβηξε στα πέλαγα η καρδιά του,...»

«Αυτό το καταλαβαίνω» συλλογίστηκε και η περιέργειά του για το περιεχόμενο του βιβλίου που ολοένα και μεγάλωνε τον έκανε να συνεχίζει να διαβάζει.

«...για να σωθεί κι αυτός παλεύοντας και πίσω τους συντρόφους
να φέρει κι όμως δεν τους γλίτωσε, κι ας το ποθοῦσε τόσο'
τι από τις ίδιες τους εχάθηκαν τις ανομιές εκείνοι —
οι ανέμυαλοι, που τ' ουρανόδρομου τα βόδια έφαγαν Ἥλιου,
κι αυτός τη μέρα τους αρνήστηκε του γυρισμού».

Αφέθηκε στη μαγεία του κειμένου και χάθηκε μέσα στον πρωτόγνωρο για εκείνον κόσμο που γέμιζε το μυαλό του με εικόνες, με ήχους και σκέψεις που ποτέ πριν δεν είχε αισθανθεί. Η ώρα είχε περάσει όταν συνειδητοποίησε πως είχε ξεχαστεί μέσα στο εργαστήριο διαβάζοντας αντί να κάνει τη δουλειά του. Αμέσως έκλεισε το βιβλίο και μάζεψε τα πράγματά του. Βιαστικά άρχισε να προχωρά προς τον ανελκυστήρα που θα τον οδηγούσε μέχρι τον πρώτο όροφο προκειμένου να τοποθετήσει εκείνα τα δυο βιβλία στη θέση τους. Μερικά λεπτά αργότερα βρισκόταν μπροστά το τέταρτο τμήμα του πιο επικίνδунου τομέα της βιβλιοθήκης, του κόκκινου, κι έσπαχνε για την τετράγωνη ένδειξη. Όταν είδε πως βρισκόταν ψηλά τράβηξε την ενσωματωμένη με τις προθήκες σκάλα κι έκανε να ανεβεί με μεγάλη βιασύνη.

Στο πέμπτο σκαλί όμως από τη γρηγοράδα του παραπάτησε και παρόλο που προσπάθησε να πιαστεί δεν τα κατάφερε. Η προδιαγεγραμμένη από τη βαρύτητα πορεία προς το πάτωμα είχε αρχίσει να γίνεται πραγματικότητα και η μη αναστρέψιμη πτώση κράτησε μονάχα μερικά κλάσματα του δευτερολέπτου. Έπεσε με δύναμη κι ένωσε ένα ισχυρότατο πόνο στο πίσω μέρος του κεφαλιού του. Όλα γύρω του σκοτείνιασαν, το τελευταίο πράγμα που ένωσε ήταν η ανάσα του που γινόταν ολοένα και πιο βαριά.

Όταν άνοιξε τα μάτια του ο πόνος είχε εξαφανιστεί. Σηκώθηκε αργά αργά από το πάτωμα κι έφερε το δεξί χέρι στο πίσω μέρος του κεφαλιού του σφίγγοντάς το όσο περισσότερο μπορούσε, η στολή τον δυσκόλευε πολύ. Κοίταξε δεξιά κι αριστερά, τίποτα δε φαινόταν να έχει αλλάξει. Πάτησε το κουμπί του ρολογιού του και η φωνή είπε: «Τρεις και μισή».

«Τρεις και μισή;» φώναξε μέσα στο άδειο κτήριο και ο αντίλαλος από τη φωνή του μέσα στους διαδρόμους τάραξε τη γαλήνη και την ησυχία του χώρου. «Είμαι αναίσθητος για τουλάχιστον δυο ώρες», σκέφτηκε, «πρέπει να χτύπησα πολύ». Κοίταξε στο πάτωμα για να δει που είχαν πέσει τα βιβλία αλλά δεν τα είδε πουθενά. «Περίεργο» συλλογίστηκε, «θα ορκίζομαι πως δεν τα είχα βάλει στη θέση τους». Κοίταξε τις προθήκες μπροστά του κι αντίκρισε κάτι παράξενο που δεν το είχε προσέξει μέχρι εκείνη τη στιγμή, τα βιβλία είχαν αποκτήσει μια χρυσή απόχρωση! Έβαλε την κάρτα του στην ειδική θήκη και το γυάλινο τζάμι ασφαλείας άνοιξε. Έπιασε το πρώτο βιβλίο που βρήκε μπροστά του κι άρχισε να το επεξεργάζεται. Δεν μπόρεσε να διαβάσει τίποτα, ούτε καν τον τίτλο με τα μεγάλα γράμματα, η έντονη λάμψη του χρυσαφένιου χρώματος τον τύφλωνε. Χωρίς δεύτερη σκέψη το άνοιξε αλλά και μέσα ήταν το ίδιο, η χρυσαφένια λάμψη έκανε τα μάτια του κλείνουν. «Μα πώς είναι δυνατόν να διαβάσει κάποιος αυτά τα βιβλία τόσο που λάμπουν;» αναρωτήθηκε φωναχτά και μια γυναικεία φωνή που δεν μπορούσε να προσδιορίσει από πού ερχόταν, τον ξάφνιασε απαντώντας του.

«Τώρα που ανακάλυψες την πραγματική αξία των βιβλίων χρειάζεται να μπορέσεις πρώτα να ανοίξεις το μυαλό σου και μετά τα μάτια σου για να μπορέσεις να τα μελετήσεις. Δεν είναι τα μάτια σου που αδυνατούν να δουν μέσα στο βιβλίο που κρατάς αλλά το μυαλό σου που αντιστέκεται στην

αλήθεια και τη γνώση κι όσο λοιπόν το μυαλό σου είναι κλειστό τόσο τα μάτια σου δε θα μπορούν να διαβάσουν τα βιβλία και να διακρίνεις τις αλήθειες πίσω από το εκτυφλωτικό φως που τώρα αντικρίζεις».

«Ποια είσαι;» ρώτησε εκείνος ξαφνιασμένος και σασπισμένος μαζί κοιτώντας ολόγυρα μήπως και τη δει.

«Δεν έχω όνομα. Ή έχω τόσα πολλά ονόματα που είναι δύσκολο να σου πω» απάντησε αμέσως η γυναικεία φωνή. «Το καλύτερο θα ήταν να διαλέξεις εσύ ένα όνομα για μένα».

«Να διαλέξω εγώ το όνομά σου;» ρώτησε απορημένος συνεχίζοντας να ψάχνει με το βλέμμα του τριγύρω προσπαθώντας να τη διακρίνει πίσω από τις γυάλινες προθήκες.

«Ναι εσύ. Μερικοί με φωνάζουν ‘Αλήθεια’, άλλοι πάλι με φωνάζουν ‘Γνώση’, αλλά όπως σου είπα έχω πολλά ονόματα».

«Γνώση;»

«Ναι, Γνώση».

«Και τι πρέπει να κάνω Γνώση για να ανοίξω το μυαλό μου, όπως λες, και να μπορέσω να διαβάσω τα βιβλία;»

«Πρώτα απ’ όλα πρέπει να ρωτήσεις;»

«Τι να ρωτήσω;»

«Γιατί; Πώς;»

«Δεν καταλαβαίνω, τι εννοείς;»

«Πρέπει να αρχίσεις να ρωτάς και να αμφισβητείς, από εκεί αρχίζουν όλα».

«Πάλι δε σε καταλαβαίνω».

«Δεν υπάρχει κάτι που να σε απασχολεί;»

«Πολλά με απασχολούν αλλά αυτό τι σχέση μπορεί να έχει με τα βιβλία;»

«Ρώτα κάτι τον εαυτό σου, κάτι όχι τετριμμένο και καθημερινό αλλά δύσκολο, που να απαιτεί σκέψη».

Εκείνος παρέμεινε για μερικά λεπτά σκεπτικός και μετά είπε δειλά «Ας ρωτήσω... Για να δούμε... Ναι, το βρήκα! Τι είναι ο χρόνος;»

Μόλις διατύπωσε την ερώτηση κάποια βιβλία εμφανίστηκαν μπροστά του. Αρχισε να τα ξεφυλλίζει και παρατήρησε πως η εκτυφλωτική λάμψη του χρυσού υποχωρούσε επιτρέποντάς του να τα διαβάσει.

‘...Ο χρόνος δεν έχει διαστάσεις... Απλώνεται παντού... Ανθρώπινη αντίληψη...’ Διάβαζε και διάβαζε διαρκώς, ρουφούσε τις πληροφορίες που τα βιβλία του παρείχαν αφειδώς. ‘...Ταχύτητα του φωτός... Όταν η ταχύτητα μεγαλώνει ο χρόνος μεταβάλλεται... Άχρονο σημείο... Συνείδηση... Χωροχρονικό συνεχές... Δυνατότητα ταξιδιού μέσα στο χρόνο...’. Αυτό το τελευταίο τον εντυπωσίασε, «Είναι δυνατόν να γίνει ταξίδι μέσα στο χρόνο;» αναρωτήθηκε και πριν προλάβει να ρίξει το βλέμμα του πίσω στο βιβλίο που κρατούσε στα χέρια του ήξερε την απάντηση με σιγουριά. «Μα βέβαια και γίνεται» ψέλλισε, «το μυαλό μου πρέπει να είναι ανοιχτό και ότι θεωρούσα μέχρι τώρα αδύνατο πρέπει να το ξεχάσω». Έπεσε πάλι με μανία πάνω στα βιβλία και συνέχιζε να διαβάζει με τα μάτια του ορθάνοιχτα προς τον εκπληκτικό κόσμο στον οποίο είχε εισέρθει. Αρκετές ώρες μετά γύρισε προς τη γυναικεία φωνή και τη ρώτησε με μια γερή δόση ανησυχίας την οποία όμως φρόντισε έντεχνα να μην την αφήσει να γίνει φανερή.

«Γιατί μου δίνεις όλη αυτή τη γνώση χωρίς να μου ζητάς τίποτα σε αντάλλαγμα; Ξέρω πως τίποτα δε δίνεται δωρεάν».

«Κάνεις λάθος» του απάντησε εκείνη και στο άκουσμα της απάντησης το πρόσωπό του συννέφιασε. Δεν τον άφησε όμως να πάρει το λόγο και συνέχισε, «Όσο περισσότερη γνώση σου χαρίζω τόσο περισσότερη γνώση θα παράγεις εσύ κι έτσι εγώ μεγαλώνω, αυξάνομαι, θεριεύω. Κερδίζουμε λοιπόν και οι δυο μας» του είπε και η φωνή της εκείνη τη στιγμή ακούστηκε πιο γλυκιά από ποτέ. «Όταν η γνώση είναι φυλακισμένη φθίνει και είναι καταδικασμένη να χαθεί».

Ο Ευγένιος δεν τη ρώτησε τίποτα άλλο, χάθηκε μέσα στο μαγικό κόσμο των βιβλίων έχοντας όμως τώρα πια μια μεγάλη απορία στο πίσω μέρος του μυαλού του. «Γιατί τα βιβλία είναι απαγορευμένα και παράνομα, αφού δεν κάνουν κακό στους ανθρώπους παρά μονάχα τους γεμίζουν γνώσεις;» ήταν το τελευταίο πράγμα που σκέφτηκε πριν αρχίσει πάλι να ρωτάει όλα όσα τον απασχολούσαν για να πάρει τις απαντήσεις από τα βιβλία που ξεπηδούσαν με το χρυσαφένιο χρώμα τους μπροστά του. Κι όσο περισσότερο ρωτούσε τόσο ένιωθε πως λιγόστευαν οι απαντήσεις, τότε ήταν που συνειδητοποίησε πως όσο πιο πολλά μάθαινε τόσο λιγότερα ήξερε! Η ώρα και ο χρόνος δεν είχαν πια καμιά σημασία μέσα σε εκείνους τους αδειανούς από ανθρώπους διαδρόμους της βιβλιοθήκης, δεν τον ένοιαζε αν ήταν μέρα ή νύχτα, το ταξίδι

που είχε ξεκινήσει δεν είχε κανένα χρονικό περιορισμό, κανένα όριο και κανένα σύνορο, ακόμα και το πιο αδύνατο πράγμα ή το πιο μεγάλο εμπόδιο φάνταζε μικρό και το ξεπερνούσε εύκολα τώρα πια που είχε καταφέρει να κάνει το μυαλό του να είναι ανοιχτό και να μην περιορίζεται σ' όλα εκείνα που μέχρι χτες θεωρούσε ως κανόνες και ως απαράβατα αξιώματα. Δεν μπορούσε να προσδιορίσει πια πόσες ώρες ήταν εκεί και γέμιζε το κεφάλι του με όλα εκείνα τα καινούρια πράγματα, όταν κάποια στιγμή η κούραση τον είχε καταβάλει αποφάσισε να κάνει ένα διάλειμμα για να ξεκουραστεί και να ηρεμήσει. Έκλεισε τα μάτια του και η γεμάτη νόημα και σκοπό τώρα πια ύπαρξή του παραδόθηκε στον πιο γλυκό ύπνο που είχε νιώσει ποτέ του.

Όταν ξύπνησε κάτι περίεργο είχε συμβεί, ο χώρος που αντίκριζε δεν ήταν πια η βιβλιοθήκη αλλά κάποιος άλλος, άγνωστος κι απροσδιόριστος. Κατάλαβε πως ήταν ξαπλωμένος σε κρεβάτι το οποίο όμως δεν ήταν το δικό του. Κοίταξε ολόγυρα και συνειδητοποίησε πως βρισκόταν σε νοσοκομείο! Η έκπληξή του ήταν μεγάλη αλλά πριν προλάβει να σκεφτεί στιδήποτε άλλο φάνηκε μια νοσοκόμα. Μόλις κατάλαβε πως ο Ευγένιος είχε ανακτήσει τις αισθήσεις του έτρεξε κοντά του.

«Καλημέρα σας, πως είστε; Με ακούτε;» τον ρώτησε.

«Πού βρίσκομαι;» απάντησε εκείνος.

«Ξέρετε είχατε ένα ατύχημα».

«Ατύχημα;»

«Ναι ατύχημα. Πέσατε από μια σκάλα και χτυπήσατε στον αυχένα σας. Τώρα βρίσκεστε στην εντατική του νοσοκομείου. Θυμόσαστε τίποτα;»

«Μα δεν πονάω» της είπε εκείνος έκπληκτος κι έφερε στη μνήμη του όλα εκείνα που είχαν συμβεί στη βιβλιοθήκη μετά την πτώση του από τη σκάλα, τα βιβλία, τη γυναικεία φωνή, τις ερωτήσεις που έκανε και τις απαντήσεις που πήρε. Αμέσως συμμαζέψε τις σκέψεις του γιατί ήξερε πως όλα εκείνα που είχε κάνει με τα βιβλία ήταν παράνομα και δεν ήθελε να προδοθεί.

«Αυτό δεν είναι και πολύ καλό» άκουσε μια αντρική φωνή από το βάθος του δωματίου.

«Ποιο δεν είναι πολύ καλό;» ρώτησε.

«Το γεγονός πως δεν πονάτε» του απάντησε η φωνή.

«Ποιος είναι;» ξαναρώτησε.

«Είναι ο γιατρός» του είπε χαμηλόφωνα η νοσοκόμα.

«Πολύ φοβάμαι πως έχετε σοβαρό πρόβλημα με τη σπονδυλική σας στήλη, κύριε Ευγένιε» του είπε ο γιατρός που στο εντωμεταξύ είχε βρεθεί μπροστά του.

«Πρόβλημα, τι πρόβλημα;»

«Στο κεφάλι δε χτυπήσατε πολύ αλλά το χτύπημα στον αυχένα και την πλάτη προκάλεσε ρήξη του νωτιαίου μυελού και πολύ φοβάμαι ότι από το λαίμο και κάτω θα υπάρχει σοβαρό πρόβλημα».

Ο Ευγένιος προσπάθησε να κουνηθεί αλλά δεν τα κατάφερε, δεν ένιωθε ούτε τα χέρια του ούτε και τα πόδια του. «Θα μείνω παράλυτος;» ρώτησε γεμάτος αγωνία ανοίγοντας διάπλατα τα μάτια του.

«Δε θέλω να σας πω ψέματα ή να σας δώσω ελπίδες εκεί που δεν υπάρχουν» απάντησε κοφτά ο γιατρός.

«Δεν έχω καμία ελπίδα, γιατρέ;»

«Η ζημιά είναι πολύ μεγάλη για να μπορέσει να διορθωθεί...» είπε σουφρώνοντας τα χείλια του, «... Πάντως κάναμε ότι καλύτερο μπορούσαμε».

Ο ιδρώτας άρχισε να τρέχει στο μέτωπό του, αυτό το ένιωθε και μάλιστα πολύ καλά. Έκλεισε τα μάτια του και η πρώτη εικόνα που ήρθε στο μυαλό του ήταν η Μιράντα. Δεν το χωρούσε ο νους του αυτό που είχε πάθει, ήταν παντελώς αδιανόητο στα καλά καθούμενα να μείνει παράλυτος, δεν μπορούσε να το πιστέψει. Η μορφή της Μιράντας γέμισε τις σκέψεις του, ήξερε πως αν ήταν εκεί θα τον ηρεμούσε με το χάδι και τα γλυκά της λόγια. Μια τρομερή σκέψη πέρασε εκείνη τη στιγμή από το μυαλό του, πως θα αντίκριζε ξανά τη γυναίκα του έτσι σακάτης όπως ήταν; Μεμιάς ήρθε στις σκέψεις του εκείνη η γυναικεία φωνή που είχε ακούσει στη βιβλιοθήκη. «Να θυμάσαι πάντα πως το μυαλό είναι ικανό για όλα αρκεί να είναι ανοιχτό» του φάνηκε πως του είπε. «Όλα αυτά που βίωσα στη βιβλιοθήκη ήταν ένα παραλήρημα από το χτύπημα στο κεφάλι» σκέφτηκε κι έσφιξε δυνατά τα κλειστά του μάτια. Για μερικές στιγμές το μυαλό του έμεινε αδειανό. Αμέσως μετά, σαν τη σπίθα που βάζει φωτιά, μια σκέψη τον έκανε να ανοίξει τα μάτια. «Κι αν ήταν αλήθεια; Κι αν όντως πρέπει να έχω το μυαλό μου ανοιχτό; Πρέπει να πάω πίσω στη βιβλιοθήκη». Προσπάθησε να σηκωθεί αλλά το παράλυτο κορμί του δεν τον

άφησε. Έβγαλε ένα ουρλιαχτό που πρέπει να ακούστηκε σε ολόκληρο το νοσοκομείο.

«Ευγένιε... Ευγένιε... Ξύπνα...»

Άνοιξε τα μάτια και συνειδητοποίησε πως η ανάσα του ήταν πολύ γρήγορη και ακανόνιστη ενώ το κορμί του ήταν ιδρωμένο. Μέσα στο χαμηλό, από τη χλωμή λάμπα του φωτιστικού, φως του δωματίου προσπάθησε ανήσυχος όπως ήταν, ίσως και λίγο τρομαγμένος, να καταλάβει τι είχε συμβεί αλλά η γλυκιά φωνή της Μιράντας τον καθησύχασε αμέσως επαναφέροντάς τον στην πραγματικότητα.

«Ευγένιε, καλέ μου, έβλεπες εφιάλτη» του είπε χαϊδεύοντάς τον στο μέτωπο.

«Εφιάλτη;» ρώτησε εκείνος σασιτισμένος απλώνοντας τα χέρια του προς το μέρος της. Εκείνη κατάλαβε αμέσως τη χειρονομία του και τον έκλεισε στοργικά στην αγκαλιά της. «Τι ώρα είναι;» τη ρώτησε.

«Έξι» απάντησε εκείνη, «Είναι νωρίς ακόμα, κοιμήσου λίγο»

«Θα σηκωθώ» της είπε δίνοντάς της ένα φιλί στο πίσω μέρος του λαιμού της, «σήμερα είναι Κυριακή και πρέπει να πάω στη δουλειά πρωί πρωί»

«Στις επτά πρέπει να είσαι εκεί, γιατί δεν κάθεται λίγο περισσότερο στο κρεβάτι να χουζουρέψεις; Έχεις χρόνο...» του απάντησε αλλά εκείνος είχε ήδη φύγει από την αγκαλιά της.

«Θα μου πεις τι όνειρο είδες;»

«Είναι ολόκληρη ιστορία...» είπε και σταμάτησε. Γύρισε στο κρεβάτι και μπήκε κάτω από τα σκεπάσματα αγκαλιάζοντάς την. «Αλλά θα σου την πω, έχω χρόνο. Κι αυτή τη φορά ξέρω ακριβώς τι θα κάνω μόλις πάω στη δουλειά!»

«Τι εννοείς;» τον ρώτησε εκείνη.

«Θα σου πω αλλά ας πάρουμε τα πράγματα από την αρχή. Πρώτα απ' όλα άνοιξε τα μάτια και το μυαλό σου. Θυμάσαι τη γιαγιά σου που σου έμαθε να διαβάζεις παρόλο που απαγορεύεται;...»

Κώστας Θερμογιάννης

Ο άνθρωπος της διπλανής πόρτας

Η σκιά στο πλακόστρωτο έμοιαζε ατελείωτη, την ώρα εκείνη ο ήλιος έστελνε τις τελευταίες ακτίνες και παραχωρούσε τη θέση του στη νύχτα. Τα βήματά του ήταν αργά, κουρασμένα, μαζί με το βάρος της ημέρας σήκωναν και την κουρελιασμένη του συνείδηση. Οι ήχοι της πόλης διαπερνούσαν το μυαλό του χωρίς να αφήνουν κανένα αποτύπωμα επάνω του λες και τον είχαν εγκαταλείψει όλες του αισθήσεις, απλώς περπατούσε πάνω στις σκληρές πέτρες εκείνης της πλατείας διασχίζοντας μαζί κι εκείνη τη λεπτή εκείνη γραμμή του χωρίζει το πριν από το μετά και που είναι αδύνατο να αντιστραφεί.

Κοίταξε το ρολόι στην πρόσοψη του Δημαρχείου υψώνοντας το βλέμμα του που μέχρι εκείνη τη στιγμή παρακολουθούσε μονάχα τη γη, η ώρα ήταν εφτά και τέταρτο. Συνειδητοποίησε πως είχαν περάσει ακριβώς δυο ώρες από τη στιγμή που είχαν τα μάτια του διασταυρωθεί με εκείνα του Μαυρουδή για τελευταία φορά. Γύρισε το πρόσωπό του κατάχαμα και συνέχισε να περπατάει, ήξερε πως οι συνάδερφοί του θα τον έψαχναν αλλά αδιαφορούσε παντελώς, το μόνο που ήθελε ήταν να πάρει λίγο αέρα και να απολαύσει μια στιγμή βουβής μοναξιάς για να μπορέσει να αποφασίσει, για να δικάσει τον εαυτό του. Το αργό βήμα του τον οδήγησε έξω από τη βιβλιοθήκη, εκεί που είχε γνωρίσει τη γυναίκα του σχεδόν τρεις δεκαετίες

νωρίτερα. Κοντοστάθηκε για λίγο κι έφερε στο μυαλό του τη γλυκιά μορφή της, εκείνη την άγουρη ομορφιά που όσο περνούσε ο καιρός γινόταν όλο και καλύτερη. Τα μεγάλα μάτια και η λευκή της επιδερμίδα που έλαμπε στο φως του ήλιου είχαν παγιδέψει την καρδιά του από την πρώτη φορά που την είχε δει ακριβώς έξω από εκείνη τη βιβλιοθήκη.

Το διάλειμμα στις αναμνήσεις του παρελθόντος δεν κράτησε πολύ, στο μυαλό του επανήρθε η σκηνή στην οποία είχε πρωταγωνιστήσει δυο ώρες νωρίτερα. Κοίταξε δεξιά κι αριστερά και προχώρησε ξανά με το κεφάλι κατεβασμένο, θαρρείς και το βάρος των σκέψεών του ήταν τόσο μεγάλο που του ήταν αδύνατο να σηκώσει τα μάτια από το έδαφος.

Τα αυτοκίνητα και οι πεζοί τον άφηναν αδιάφορο, αποτελούσαν εκείνες τις στιγμές απλώς κάποια κομμάτια του ψηφιδωτού που συνέθετε τον κόσμο και τίποτα περισσότερο, λες και δεν είχαν πραγματική υπόσταση. Μέσα του φωνές, ήχοι, εικόνες, μυρωδιές, αναμνήσεις και βιώματα ανακατεύτηκαν και τα μάτια του άρχισαν να υγραίνονται. Η ανάσα του γινόταν όλο και πιο βαριά, η καρδιά του δεν ήξερε αν χτυπούσε, ένα σιωπηλό, παγερό σκοτάδι είχε πια απλωθεί σε ολόκληρη την ύπαρξή του κι έκανε τη λογική του να τσαλακώνεται σαν ένα κομμάτι παλιό παραπεταμένο χαρτί.

Συνέχισε όμως να περπατά, είχε πια χαθεί, δεν μπορούσε καν να προσανατολιστεί, να καταλάβει που βρίσκεται. Το πλακόστρωτο είχε δώσει τη θέση του στην άσφαλτο κι εκείνη με τη σειρά της στο χώμα. Ολόγυρά του υπήρχαν δέντρα, πολλά αλλά ασθενικά δέντρα, περισσότερο θύμιζε αστικό πάρκο παρά οτιδήποτε άλλο. Είδε μια πέτρινη βρύση λίγο πιο πέρα να τρέχει νερό με κατεστραμμένη αισθητική από τα πολλά συνθήματα που ήταν γραμμένα με σπρέι πάνω της. Όπως περιέργως όμως, εκείνη συνέχιζε να αναβλύζει το ζωογόνο νερό αδιαφορώντας παντελώς για την ανθρώπινη φαυλότητα που την έφερε σ' αυτή την κατάσταση, σκέφτηκε. Κι αμέσως μετά συνειδητοποίησε πως αυτή ήταν η πρώτη σκέψη που έκανε και η οποία δεν αφορούσε εκείνο το απόγευμα, μερικές ώρες πριν.

Ένα ξύλινο παγκάκι, μισοκατεστραμμένο κι εκείνο, κάτω τα πεύκα με θέα τη μεγάλη πόλη τον φιλοξένησε όταν αποφάσισε να σταματήσει. Δεν ήξερε αν ήταν δική του απόφαση να σταματήσει ή αν απλώς δεν είχε

απομένει άλλη δύναμη στα πόδια του για να συνεχίσει την χωρίς προορισμό πορεία του. Διπλώθηκε στα δύο κι άρχισε να κλαίει. Έφερε τα χέρια του στο πρόσωπο, όχι για να κρυφτεί αλλά για να κρατήσει την ύπαρξή του όρθια, για να μπορέσει να καταλάβει τι είχε συμβεί. «Ο Αντώνης...», σκέφτηκε, «ο Αντώνης. Πάει ο Αντώνης...». Ήρθε στο μυαλό του η σκηνή ακριβώς έξω από την τράπεζα που έγινε το συμβάν και τους ληστές να χτυπούν το γιο του που έτυχε να περνάει εκείνη την ώρα από εκεί.

Ο Αντώνης σωριάστηκε στο έδαφος όταν δέχτηκε τις σφαίρες, το κορμί του κινήθηκε σχεδόν σαν να έφυγε από μέσα του η ψυχή και η δύναμη σε ένα απειροελάχιστο κλάσμα του δευτερολέπτου. Οι ληστές βγήκαν από την Τράπεζα κι άρχισαν να πυροβολούν αδιακρίτως, τους είδε μέσα από το υπηρεσιακό αυτοκίνητο. Θυμήθηκε πως αρχικά κοίταξε προς την πολυκατοικία απέναντι, στον τρίτο όροφο που βρισκόταν το γραφείο του γιου του κι αναστατώθηκε, φοβήθηκε. Το ένστικτό του τον έκανε να παγώσει εκείνο το απροσδιόριστο σημείο του χρόνου, κατάλαβε πως κάτι κακό επρόκειτο να συμβεί. Τον Αντώνη τον είδε την αμέσως επόμενη στιγμή να προσπαθεί να κρυφτεί για να αποφύγει το κακό αλλά δεν τα κατάφερε. Βίωσε σε μια στιγμή ταραχή και πλήρη αταραξία ταυτόχρονα, το αίμα του ένιωσε να βράζει αλλά τα πόδια του πάγωσαν το ίδιο εκείνο καταραμένο δευτερόλεπτο.

Κοίταξε τα φώτα της πόλης που ετοιμαζόταν να υποδεχτεί τη νύχτα και μοιραία τη συνέκρινε με το σκοτάδι της ψυχής του, μόνο που σ' εκείνη δεν υπήρχε πια η παραμικρή ελπίδα για να ξαναβγεί στο φως. Έβγαλε από τη θήκη το όπλο του και το ακούμπησε δίπλα στο παγκάκι. Το κοίταξε κι αμέσως εμφανίστηκαν μπρος στα μάτια του σαν σε προβολή σε λευκό σεντόνι τα επόμενα λεπτά της συμπλοκής. Την κραυγή που έβγαλε βλέποντας το γιο του να πέφτει κατάχαμα δεν τη θυμήθηκε, εκείνο που θυμήθηκε ήταν πως φώναξε στους συναδέλφους του να βγουν από το αυτοκίνητο και να ανταποδώσουν τα πυρά.

Σαν καρέ από βουβή ταινία ερχόταν στη θύμησή του οι στιγμές εκείνες, το μαγαζί με τα λουλούδια που κατάφερε να μπει περνώντας με κίνδυνο της ζωής του το δρόμο, το αίθριο ανάμεσα στις οικοδομές με το ψηλό τοίχιο

που δυσκολεύτηκε να υπερπηδήσει. Τελευταίο του ήρθε στο μυαλό το στενό πέρασμα ανάμεσα στις πολυκατοικίες που τον οδήγησε ακριβώς πίσω από τους τρεις ληστές. Έκλεισε τα βουρκωμένα του μάτια σε μια προσπάθεια να πάψει να κοιτάζει μέσα στο μυαλό του αλλά το μόνο που κατάφερε ήταν να ζωντανέψει τη στιγμή που ο Μαυρουδής γύρισε και τον κοίταξε.

Με την πλάτη στο αυτοκίνητο που χρησιμοποιούσε για κάλυψη, προσπάθησε να γεμίσει ξανά τα αδειανά από σφαίρες και αισθήματα όπλα του όταν τον είδε από την άκρη της γωνίας. Γνώριμος της ασφάλειας ο Μαυρουδής, τους είχε απασχολήσει και παλιότερα με διάφορες υποθέσεις. Τα χαρακτηριστικά σγουρά ξανθά μαλλιά και η βαθιά ουλή στο δεξί μάγουλο δεν άφηναν καμία αμφιβολία πως ήταν εκείνος. Με το όπλο στραμμένο ανάμεσα στα μάτια του, κάρφωσε το βλέμμα του στο δικό του. Ο ληστής πέταξε τα όπλα κι άρχισε να σηκώνει τα χέρια στον αέρα σε μια ένδειξη ότι είχε καταλάβει πως δεν υπήρχε πια κανένα περιθώριο για να αντιδράσει. Η απόσταση που τους χώριζε ήταν λιγότερη από δέκα μέτρα αλλά ήδη ο κακοποιός εκείνος ήταν πολύ μακριά, η απόφαση είχε ληφθεί από τη στιγμή που είχε δει το γιο του, σαν σε αργή κίνηση, να πέφτει κάτω χτυπημένος από το άψυχο μέταλλο. Ο δείκτης του χεριού του χάιδεψε σκληρά τη σκανδάλη κι ανέκοψε την πορεία των χεριών του Μαυρουδή προς τον ουρανό. Το άψυχο σώμα του έμεινε σχεδόν ακίνητο, μαρμαρωμένο με δυο ανέκφραστα μάτια που τα χώριζε μια κόκκινη ματωμένη γραμμή.

«Αυτό ήταν», σκέφτηκε απλώς εκείνη τη στιγμή και συμπλήρωσε, «η καριέρα σου τελείωσε κάθαρμα». Κατέβασε το όπλο και με κοφτές κινήσεις κοίταξε προς το μέρος των συνεργών του. Ο ένας, πληγωμένος κρατούσε το στήθος του που αιμορραγούσε, ο άλλος σαστισμένος είχε πετάξει τα όπλα και είχε σηκωθεί όρθιος με τα χέρια κρεμασμένα από την αδυναμία και το φόβο. Τον σημάδεψε χωρίς να το σκεφτεί και το επόμενο πράγμα που έκανε ήταν να αγγίξει πάλι τη σκανδάλη. Τον ήχο του πυροβολισμού δεν τον άκουσε, είχε σχεδόν μεθύσει από εκδίκηση και όλα γύρω του έμοιαζαν αδιάφορα. Σηκώθηκε και κατευθύνθηκε πάνω από τον τρίτο συνεργό που σφάδαζε από τον πόνο. Τον κοίταξε χωρίς να νιώθει απολύτως τίποτα, ψυχρά, ανάμεσα στα μάτια, εκεί που οδήγησε και την τρίτη σφαίρα που

βγήκε από το όπλο του εκείνη την ημέρα. Τριάντα τρία χρόνια στην Αστυνομία δεν είχε χρησιμοποιήσει το όπλο του ποτέ, εκείνη την ημέρα το έκανε όμως, εκείνη τη μέρα που έχασε το γιο και την ψυχή του σχεδόν ταυτόχρονα.

Κατέβασε το όπλο και κοίταξε ολόγυρα, τα χέρια του έτρεμαν, όχι από την αδρεναλίνη που είχε πλημμυρίσει την ύπαρξή του ολόκληρη αλλά γιατί το μυαλό του δεν τα χωρούσε όλα τούτα. Δεν τόλμησε να γυρίσει προς το μέρος που είχε πέσει ο γιος του αλλά ούτε να κοιτάξει τα τρία πτώματα μπροστά του. Συνειδητοποίησε σε ένα δευτερόλεπτο μέσα πως εκείνα τα τρία άψυχα κορμιά τα είχε δικάσει μόνος του, τα είχε καταδικάσει μόνος του και τα είχε εκτελέσει μόνος του γιατί τυφλώθηκε βλέποντας το γιο του να πέφτει χτυπημένος από τα πυρά τους, γιατί θόλωσε το μυαλό του και οδηγός του έγινε μεμιάς η βία και η τιμωρία χωρίς καμία λογική. Το τρέμουλο στα χέρια του έγινε ακόμα πιο δυνατό. Γύρισε και κοίταξε προς το μέρος των συναδέρφων του που δεν είχαν καταλάβει ακόμα τι είχε γίνει και ήταν καλυμμένοι πίσω από το υπηρεσιακό αυτοκίνητο. Έκανε μεταβολή κι άρχισε να τρέχει προς την αντίθετη κατεύθυνση, χωρίς λόγο κι αφορμή, το μόνο που ήθελε εκείνη τη στιγμή ήταν να φύγει μακριά από όλα, από το παιδί του που ήταν πεσμένο κατάχαμα και που δεν είχε το κουράγιο να το πλησιάσει και από την πράξη του, την εκτέλεση σχεδόν εν ψυχρώ τριών ανθρώπων που τον είχαν κοιτάξει στα μάτια πριν στρέψει το όπλο του πάνω τους. Χάθηκε μέσα στα στενά της πόλης προσπαθώντας να καταλάβει αν όλα αυτά ήταν ένα κακό όνειρο ή όχι. Έχασε την αίσθηση του χρόνου, ίσως και της πραγματικότητας μέχρι που βρέθηκε στην πλατεία του Δημαρχείου με το πλακόστρωτο για να καταλήξει σ' εκείνο το παγκάκι μέσα στο άλσος με θέα τα φώτα της πόλης που ζούσε στο ρυθμό της αγνοώντας το δράμα που ζούσε.

Θα ήταν μεσάνυχτα όταν άρχισε να έχει ξανά συνείδηση της ύπαρξής του. Η ομίχλη μέσα στο μυαλό του άρχισε να διαλύεται και η λογική άρχισε ξανά να αναλαμβάνει τον έλεγχο του νου του. Κούνησε το χέρι του και ένιωσε να πέφτει πάνω σε κάτι κρύο, γύρισε και κοίταξε το όπλο του που ήταν ακόμα εκεί, δίπλα του, να του υπενθυμίζει όλα όσα ήθελε να διαγράψει από μέσα του. Κοίταξε ολόγυρα και κατάλαβε ότι ήταν μόνος, κανένας

ήχος και καμία παρουσία δεν υπήρχε εκεί πάνω, παρά μόνο τα φώτα της πόλης που είχε αρχίσει να κοιμάται. Το τρέμουλο εμφανίστηκε ξανά, στην αρχή στα χέρια του αλλά σχεδόν αμέσως ολόκληρο το κορμί του παλλόταν παρά τη ζεστή ατμόσφαιρα.

«Ο Αντώνης» σκέφτηκε όπως ήταν διπλωμένος σαν τους εθισμένους που ψάχνουν τη δόση τους, «ο Αντώνης...». Ένα μεγάλο κενό άρχισε να σχηματίζεται μέσα του, ένα αδιανόητο κενό που ήταν αδύνατο να γεμίσει. «Ο Αντώνης...» ούρλιαξε μέσα στη νύχτα και τα νυχτοπούλια ξεχύθηκαν στο σκοτάδι ξαφνιασμένα από τη μανία της φωνής του. Έπεσε στα γόνατα κι έσφιξε το κεφάλι του με όση δύναμη του είχε απομείνει. «Ο Αντώνης» είπε με λυγμό κι άρχισε να κλαίει γοερά. Πρέπει να έμεινε έτσι για πάνω από μισή ώρα μέχρι που ξαφνικά πετάχτηκε στον αέρα κι άρχισε να πηγαίνει πέρα δώθε γύρω γύρω από το παγκάκι χωρίς σκοπό. Το κεφάλι του ήταν έτοιμο να εκραγεί, τα μάτια του δεν μπορούσαν να εστιάσουν πουθενά. Άρχισε να παραμιλάει έχοντας σφιχτά τα χέρια δεμένα στο στήθος του λες κι αγκάλιαζε τον εαυτό του. «Το παιδί..., το παιδί..., ο Αντώνης..., το παιδί ΜΟΥ, ο Αντώνης ΜΟΥ...». Συνέχισε να πηγαиноέρχεται χωρίς σκοπό γύρω γύρω από το παγκάκι μέχρι που έπεσε ξανά στα γόνατα κι έγειρε το κεφάλι του πάνω στα τρεμάμενα πόδια του. Μια βουβή κραυγή βγήκε από μέσα του αλλά μονάχα εκείνος κι η ψυχή του την άκουσαν, «Αντώνης...».

Η ώρα ήταν προχωρημένη και τα φώτα της πόλης έμοιαζαν πια με ακίνητες κουκίδες σε ένα γκρίζο και ταλαιπωρημένο τοπίο. Τα αυτοκίνητα ήταν λιγοστά αλλά όλο και κάποια σειρήνα από ασθενοφόρο ή από περιπολικό της αστυνομίας έσπαζε το ήρεμο βουητό της πόλης που είχε πια χαθεί στην αγκαλιά του Μορφέα. «Ο Μαυρουδής» σκέφτηκε, «ο Μαυρουδής και οι άλλοι είχαν σηκώσει τα χέρια ψηλά κι εγώ τους εκτέλεσα. Τους κοίταξα στα μάτια και το τελευταίο πράγμα που είδαν ήταν τα δικά μου ψυχρά μάτια. Και μετά το σκοτάδι, το αιώνιο σκοτάδι». Κοίταξε ξανά το όπλο δίπλα του στο παγκάκι και σκέφτηκε πως είχε ακόμα εννιά σφαίρες μέσα στο γεμιστήρα του. «Μια σας είναι για μένα» είπε ήσυχα και ήρεμα θαρρείς και ήθελε να τις καλοπιάνει!

«Θα μπορούσα απλώς να τους συλλάβω αλλά εγώ τους σκότωσα. Έγινα δικαστής χωρίς να είμαι δικαστής, έγινα εκτελεστής χωρίς να είμαι

εκτελεστής. Αυτό που ποτέ δε μου άρεσε, η δύναμη που δίνει στον άνθρωπο το όπλο, αυτό κατάφερα να το κάνω πραγματικότητα. Η δικαιοσύνη τελικά δεν αποδίδεται επειδή πρέπει να αποδοθεί αλλά επειδή έχει κάποιος τη δύναμη να την αποδώσει. Και είναι στην κρίση του πως θα τη διαχειριστεί...» είπε κουνώντας το κεφάλι. «Η αυτοδικία απαγορεύεται... Γιατί;... Επειδή δεν είναι αντικειμενική;... Αλλά μήπως και τι είναι αντικειμενικό;» ρώτησε τον εαυτό του. «Για στάσου», απάντησε στον εαυτό του σαν σε κάποιο άλλο, «αντικειμενικό είναι ότι ορίζει πως είναι αντικειμενικό αυτός που έχει και το μαχαίρι και το πεπόνι, αυτός που έχει τη δύναμη δηλαδή στα χέρια του. Εγώ βρέθηκα πίσω τους κι αποφάσισα να σκοτώσω αυτούς που σκότωσαν το παιδί μου. Τόσο απλά. Χωρίς καμία άλλη διαδικασία, χωρίς κανένα ελαφρυντικό και χωρίς καμία απολογία. Δικάστηκαν και καταδικάστηκαν».

Οι σκέψεις του γύρισαν πάλι στο παιδί του. Η εικόνα του Αντώνη να πέφτει κάτω είχε χαραχτεί πολύ βαθιά μέσα στο μυαλό του και το σίγουρο ήταν πως μέχρι να χαιρετούσε τα εγκόσμια θα τον συνόδευε και θα τον στιγματίζε παντού και πάντα. Η εικόνα εκείνη τον έκανε να αρχίσει ξανά να νιώθει παγωμένος, μια απόκοσμη παγωνιά που ερχόταν από μέσα του και τον έκανε να τρέμει όλο και πιο πολύ.

Πετάχτηκε όρθιος κι άρχισε να περιφέρεται ξανά ολόγυρα από το παγκάκι. Όταν σταμάτησε παρατήρησε πως ακόμα και τα δάκρυά του είχαν παγώσει. Θέλησε να κλάψει αλλά δεν μπορούσε. Όσο κι αν προσπάθησε δεν μπορούσε να κλάψει. Μόνο εκείνο το κενό μέσα του ένωθε κι ένα αίσθημα απόκοσμο, πρωτόγνωρο, που δεν μπορούσε να περιγράψει.

Έρθαν στο μυαλό του εικόνες από το παρελθόν, από την πρώτη φορά που τον είχε πιάσει στα χέρια του στο μαιευτήριο, είκοσι πέντε χρόνια πριν μέχρι τη στιγμή που τον είχε πάει στο γραφείο της εταιρείας που έπιασε δουλειά τέσσερις μήνες νωρίτερα, απέναντι ακριβώς από την τράπεζα που προσπάθησε να κλέψει ο Μαυρουδής και η παρέα του. Θυμήθηκε την πρώτη του ημέρα στο σχολείο που αντί να κοιτάζει τα άλλα παιδιά είχε το βλέμμα του στραμμένο πάνω σ' εκείνον και τη μάνα του. Κι όταν έφυγε για πρώτη φορά από την αγκαλιά του για να πάει να σπουδάσει μηχανικός που τόσο του άρεσε. Η εικόνα εκείνη μπροστά στο λεωφορείο είχε

αποτυπωθεί στη μνήμη του πολύ έντονα, «Μη φοβάσαι πατέρα, εγώ μια χαρά θα είμαι, τη μάνα να προσέχεις» του είχε πει χαιρετώντας τον. Και μετά, ήταν εκείνη η φορά που τον είχε δει να περπατάει αγκαλιά με την Κωνσταντίνα, το μεγάλο του έρωτα από το δημοτικό σχολείο που γιγαντώθηκε με το πέρασμα των χρόνων κι έγινε μια αγάπη δυνατή. Όλες οι εικόνες πέρασαν σα σε γιορτινή παρέλαση μπροστά από τα μάτια του που πια δεν έβλεπαν τα αχνά φώτα ενώ ένα απαλό αεράκι ήρθε να στεγνώσει από τα μάτια του ότι είχε απομείνει από τα πικρά δάκρυά του.

«Εγώ το αποφάσισα ή κάποιος άλλος;» ρώτησε τον εαυτό του λίγο αργότερα για την αντίδρασή του να εκτελέσει τους τρεις ληστές. «Ούτε το θολωμένο μου μυαλό δε θα το επέτρεπε αυτό» σκέφτηκε, «αφού είχα τη δυνατότητα έπρεπε απλώς να τους συλλάβω και όχι να...». Δεν τόλμησε καν να το σκεφτεί αυτό που είχε κάνει. Το τρέμουλο είχε πια εξαφανιστεί, μέσα του κυκλοφορούσε ακόμα μια μικρή ποσότητα αδρεναλίνης αλλά είχε αρχίσει να ηρεμεί. «Καθαρή περίπτωση αυτοδικίας» σκέφτηκε, «ότι κι αν πω τώρα πια δεν μπορώ να δικαιολογήσω την πράξη μου. Βέβαια, ότι κι αν έκανα το έκανα για το παιδί μου και μόνο για το παιδί μου». Σταμάτησε για λίγο κι άφησε για μερικές στιγμές έναν αδιόρατο εισαγγελέα να αγορεύει από την έδρα και να τον αθώνει κατανοώντας πως είχε δίκιο. Η φωνή όμως που αναζητούσε να ακούσει δε μίλησε ποτέ. «Μπορούσα να τους συλλάβω» είπε με αυστηρό ύφος στον εαυτό του, «είμαι αδικαιολόγητος. Τα μάτια τους... Ο γιος μου δε θα γύριζε πίσω» είπε φέρνοντας στο μυαλό τα μάτια των τριών θυμάτων τους και τον τρόπο που ένιωσαν στη θέα του όπλου που τους σημάδευε στο κεφάλι. «Τα μάτια τους...» είπε φέρνοντας τα χέρια στα δικά του μάτια, «... το βλέμμα τους... Δεν πρόκειται ποτέ να φύγουν από το μυαλό μου. Τους σκότωσα εν ψυχρώ. Ειδικά εκείνο το παιδί που ήταν τραυματισμένο το καταδίκασα σε θάνατο χωρίς δεύτερη σκέψη ενώ αγωνιούσε για τη ζωή του...».

Όσο περνούσε η ώρα κι άρχισε να συνειδητοποιεί όλο και καλύτερα τι είχε γίνει το προηγούμενο απόγευμα τόσο πιο πολύ ένιωθε χαμένος. Η εικόνα του γιου του δεν μπορούσε να φύγει από τις σκέψεις του. Το παιδί του ήταν νεκρό κι εκείνος δεν είχε τολμήσει να πάει δίπλα του, δεν ήταν πως δεν είχε τη δύναμη εκείνο που τον απέτρεψε κι έκανε τα πόδια του να τον

οδηγήσουν τρέχοντας μακριά ήταν η μάταια ελπίδα πως ξεμακραίνοντας όλα εκείνα που άφηνε πίσω του ήταν ψεύτικα και πως ο Αντώνης θα σηκώνοταν όρθιος σαν να μην είχε συμβεί τίποτα και θα γύριζε στο γραφείο του. «Παιχνίδια του μυαλού προκειμένου να μην καταρρεύσει» σκέφτηκε χαϊδεύοντας την ψυχρή σκανδάλη του όπλου δίπλα του. Ένα μειδίαμα διαγράφηκε στο πρόσωπό του από εκείνα που όταν τα αντικρίζει κανείς περισσότερο ανησυχεί παρά χαμογελά. Μια λάμψη στα μάτια του πρόδωσε τις σκέψεις του. Έφερε το όπλο στον κρόταφό του κι άρχισε να το στριφογυρίζει απαλά. Το μειδίαμα έγινε χαμόγελο ενώ ταυτόχρονα εκείνη τη στιγμή συνειδητοποίησε πως ήταν η πρώτη φορά που το μυαλό του ήταν εντελώς αδειανό.

Το πρώτο φως της ημέρας άρχισε δειλά να κάνει την εμφάνισή του μαζί με τα αυτοκίνητα που πύκνωναν στους δρόμους της πόλης μπροστά του. Το όπλο βρισκόταν μέσα στα πόδια του πια σκεπασμένο με τα δυο του χέρια. Το μυαλό του όμως βρισκόταν μακριά, στον τόπο του συμβάντος, στο γιο του αλλά και στα βλέμματα εκείνων των αντρών που δεν υπήρχαν στη ζωή. Ήξερε πως οι συνάδερφοί του θα καταλάβαιναν αμέσως τι είχε κάνει κι αν δεν το καταλάβαιναν αυτοί θα το καταλάβαινε ο ιατροδικαστής. Ήταν σίγουρο πια πως ο δρόμος του από εδώ κι εμπρός θα ήταν προς τη φυλακή αλλά δεν τον ένοιαζε καθόλου.

Εκείνο που ήθελε ήταν να μπορέσει με κάποιο μαγικό τρόπο να γυρίσει το χρόνο πίσω και να διαγράψει όλα όσα είχαν γίνει. Η ζωή πια χωρίς το μοναχοπαίδι του και με τη θύμησή του γεμάτη με τα ικετευτικά βλέμματα εκείνων που είχε σκοτώσει εν ψυχρώ δεν είχε καμία αξία. Στο μυαλό του ήρθε η φιγούρα της γυναίκας του που είχε χαθεί σχεδόν ένα χρόνο πριν εντελώς ξαφνικά και σχεδόν αισθάνθηκε ενοχή. Δε θα μπορούσε να την αντικρίσει αν ζούσε, αυτό που είχε κάνει ήταν πέρα από τη λογική της, από τα πιστεύω της και όσα πρέσβευε για τον άνθρωπο και την αξία του. Θυμήθηκε τις συζητήσεις που έκαναν, είτε στο μπαλκόνι του σπιτιού που κοιτούσε προς την πλατεία με τις μουριές είτε μπροστά στο τζάκι το χειμώνα. «Ο άνθρωπος είναι πλάσμα ξεχωριστό που έχει γνώση και συνείδηση των πράξεών του», έλεγε, «γι' αυτό και η αξία του είναι τεράστια. Όλοι μας είμαστε ξεχωριστοί και όλοι είμαστε πολύτιμοι. Και το πρώτο

πράγμα που θα πρέπει να κοιτάζουμε είναι πως θα συμπεριφερόμαστε στον άλλο σαν να ήταν ο ίδιος μας ο εαυτός, μόνο έτσι θα πάει ο κόσμος μπροστά».

Στο σχολείο που δίδασκε, παρά το γεγονός ότι τα μαθηματικά ήταν η ειδικότητά της, συνήθιζε να κάνει συζητήσεις με τους μαθητές της σε επίπεδο που προσέγγιζε ενίοτε φιλοσοφικά ζητήματα. Η μεγαλύτερη θλίψη της ήταν το γεγονός ότι τα παιδιά μεγάλωναν μέσα στη βία, μακριά από τις ανθρώπινες αρχές, και πως η εκπαίδευση, έτσι έλεγε αυτό που οι άλλοι ονόμαζαν ‘παιδεία’, δεν έκανε τίποτα γι’ αυτό. Οι ηθικές αρχές της αγάπης, του σεβασμού και της αλληλοβοήθειας που διαπότιζαν κάθε κύτταρο της ύπαρξής της είχαν επιρροή σε όλους γύρω της. Σε όλους και στον ίδιο που με τα χρόνια δίπλα της και παρά το γεγονός ότι η δουλειά του ήταν από τη φύση της σκληρή τον είχε μαλακώσει. «Κι όμως», σκέφτηκε, «μερικές ώρες πριν έγινα αυτό που απευχόμουν πάντα, έγινα εκτελεστής, έγινα υπάνθρωπος, έγινα αυτό που μισούσε κι εκείνη κι εγώ. Ευτυχώς που έφυγε γιατί δε θα μπορούσα να την αντιμετωπίσω..., το δικαστή μπορώ εκείνη όχι...»

Ο ήλιος άρχισε να εμφανίζεται μακριά στον ορίζοντα. «Μια καινούρια μέρα ξημερώνει, όχι όμως για μένα» είπε χαμηλόφωνα αλλά κανείς δεν ήταν ολόγυρα για να τον ακούσει. Το κενό που ένιωθε μέσα του όλο και μεγάλωνε, τον είχε κυριεύσει. Το νευρικό του σύστημα ήταν ακόμα ανάστατο και προσπαθούσε να τον κάνει να σηκωθεί όρθιος αλλά η αδυναμία τον είχε καταβάλει. Ακουμπισμένος με την πλάτη στο παγκάκι κοιτούσε τον ήλιο που ολοένα και μεγάλωνε ενώ στο μυαλό του μέσα οι σκέψεις ήταν ακόμα ανακατεμένες. Πότε σκεφτόταν το γιο του και πότε τους τρεις ληστές. Η απόφαση δεν κατάλαβε αν είχε ληφθεί από πριν ή αν εκείνο το κρίσιμο δευτερόλεπτο διασκορπίστηκε και κατέλαβε τη θέλησή του. Έφερε με μια αποφασιστική κίνηση το όπλο στον κρόταφο και συλλογίστηκε «Τίποτα πια δεν υπάρχει στον κόσμο για μένα». Έκλεισε τα μάτια και ψηλάφισε το παγωμένο μέταλλο της σκανδάλης. Τότε ήταν που άκουσε θόρυβο πίσω του και γύρισε απότομα. Ένας άντρας με αθλητική περιβολή ερχόταν προς το μέρος του τρέχοντας. Έκρυψε με γρήγορες κινήσεις το όπλο του και περίμενε να φύγει, δεν ήταν ανάγκη σκέφτηκε να

γίνει μάρτυρας κάτι τόσο τραγικού. Ο άγνωστος εκείνος άντρας έκοψε το ρυθμό και τον πλησίασε. Κάθισε στο παγκάκι δίπλα του και πήρε μερικές βαθιές ανάσες σκύβοντας σχεδόν ανάμεσα στα πόδια του.

«Καλημέρα» είπε λαχανιασμένος κοιτάζοντας πάνω από την πόλη, «κάθε μέρα σταματώ εδώ για λίγο αυτή την ώρα, η ανατολή είναι καταπληκτική, ίσως η ωραιότερη εικόνα της ημέρας, δε νομίζετε;». Δεν πήρε απάντηση και γύρισε να κοιτάξει διερευνητικά τον άνθρωπο δίπλα του. «Μα εσείς είστε χλωμός» του είπε, «Είστε καλά; Χρειάζεστε βοήθεια;» ρώτησε και περίμενε μian απόκριση που δεν ήρθε ποτέ. Σηκώθηκε όρθιος και στάθηκε αντίκρυ κόβοντάς του τη θέα. «Κύριε, είστε καλά;» ξαναρώτησε κοιτάζοντάς τον στα μάτια.

«Καλά είμαι».

«Είστε χλωμός, κύριε».

«Καλά είμαι και χλωμός».

«Χρειάζεστε κάποια βοήθεια μήπως;»

«Τι βοήθεια μπορεί να χρειάζεται κάποιος που ζει τη χειρότερη μέρα της ζωής του και μάλλον την τελευταία μέρα της ζωής του;»

«Μα τι λέτε, κύριε;»

«Γιώργο με λένε, οι φίλοι με φωνάζουν Γιώργο...»

«Κύριε Γιώργο, νομίζω πως χρειάζεστε βοήθεια, δε φαίνεστε καλά. Πάντως ό,τι κι αν συμβαίνει είμαι σίγουρος πως λύση θα υπάρχει» του είπε.

«Μπα» έκανε ξερά εκείνος προσπαθώντας να γυρίσει το κεφάλι του για να δει τον ήλιο πάνω από την πόλη πίσω από εκείνο τον άντρα με την αθλητική περιβολή.

«Εμένα με λένε Θάνο» του είπε και κατάλαβε πως κάτι δεν πήγαινε καλά. Αποφάσισε να καθίσει λίγο παραπάνω και να προσπαθήσει να τον βοηθήσει, ίσως και να του απαλύνει τον πόνο. Δεν το συνήθιζε αυτό αλλά εκείνη τη στιγμή του φάνηκε ό,τι πιο λογικό θα μπορούσε να κάνει.

«Περίπου ένα χρόνο πριν, κύριε Γιώργο, βρέθηκα σε απόσταση αναπνοής από το θάνατο. Έπεσα σε κώμα, χρειαζόμουν μεταμόσχευση και δεν υπήρχε δότης. Οι δικοί μου άρχισαν να το παίρνουν απόφαση, τους το είχαν πει και οι γιατροί πως πια ζούσα τις τελευταίες στιγμές της ζωής μου. Όμως, έγινε ένα θαύμα, βρέθηκε συμβατό μόσχευμα, ποτέ δεν έμαθα για το

δότη, εκείνο που ξέρω είναι πως έγινε ένα ατύχημα με ένα ταξί που χτύπησε μια γυναίκα, αλλά και πάλι δεν είμαι σίγουρος. Γεγονός είναι πως σε χειρότερη κατάσταση από εμένα δεν μπορεί να είστε κι όμως εγώ σήμερα είμαι ζωντανός και μιλώ μαζί σας. Γι' αυτό σας λέω, μην το βάζετε κάτω...». Δεν πρόλαβε να ολοκληρώσει τη φράση του.

Τα μάτια του Γιώργου άστραψαν, φωτίστηκαν μεμιάς και πετάχτηκε όρθιος. Τον έπιασε από τους ώμους και τον κοίταξε βαθιά μέσα στα μάτια. «Πότε είπες έγινε το ατύχημα;»

«Περίπου ένα χρόνο πριν» είπε σαστισμένος από την απότομή κίνηση και το ενδιαφέρον του.

«Και είπες πως ένα ταξί χτύπησε μια γυναίκα;»

«Μάλλον, αλλά δεν είμαι σίγουρος. Γιατί ρωτάτε, κύριε Γιώργο;» είπε κι έκανε διστακτικά δυο τρία βήματα πίσω.

«Η γυναίκα μου...» είπε κι έπεσε ξανά με δύναμη στο παγκάκι κρύβοντας το πρόσωπό του με τα χέρια.

«Η γυναίκα σας;» ρώτησε ο Θάνος σκύβοντας ελαφρά μπροστά του.

Πέρασαν μερικές στιγμές απόλυτης ηρεμίας κάτω από τις ακτίνες του ήλιου που είχε πια σηκωθεί στον ορίζοντα.

«Κύριε Γιώργο;» ρώτησε δειλά, «είστε καλά;»

«Η γυναίκα μου είναι αυτή που έχασε τη ζωή της εκείνη τη μέρα από το ταξί. Στο νοσοκομείο οι γιατροί δεν μπόρεσαν να τη σώσουν». Με ακουμπισμένα τα χέρια στο μέτωπό του και χωρίς να τον κοιτά συνέχισε, «Μας μίλησαν οι γιατροί για τη δωρεά και με το γιο μου το πήραμε απόφαση». Δεν είπε τίποτα άλλο, είχε πια ανοίξει τα μάτια του και κοιτούσε το σκούρο χρώμα που είχε ποτίσει με τα δάκρυά του.

Ο Θάνος ξαφνιάστηκε. Έκατσε δίπλα του χωρίς να μιλήσει, τι θα μπορούσε άλλωστε να πει σκέφτηκε. Ήταν όλα τόσο περίεργα εκείνο το πρωινό και η τυχαία του συνάντηση με εκείνον τον άγνωστο τον έκανε να απορεί αν ήταν σύμπτωση ή όχι.

«Η γυναίκα μου περνούσε το δρόμο, είχε πράσινο για τους πεζούς, ο ταξιτζής όμως δεν το αντιλήφθηκε και τη χτύπησε. Σε μερικές μέρες θα συμπληρώσουμε ένα χρόνο...»

«Ναι σε μερικές μέρες θα συμπληρώσω κι εγώ ένα χρόνο» του απάντησε ο Θάνος. «Θα ήθελα να σας πω ένα ευχαριστώ» συνέχισε αμήχανα αλλά ο Γιώργος τον διέκοψε.

«Εγώ σε ευχαριστώ. Σε ευχαριστώ που κρατάς ένα κομμάτι της ζωντανό» του είπε έχοντας πια γυρίσει προς το μέρος του.

«Γιατί είστε έτσι σήμερα;»

«Σήμερα έγιναν πολλά και άσχημα πράγματα» του είπε και σταμάτησε απότομα.

«Θέλετε να μου τα πείτε; Ίσως να ξελαφρώσετε» έκανε χτυπώντας τον φιλικά στην πλάτη.

«Δε θέλω να σε βάλω στα δικά μου βάσανα. Ήδη έχεις κάνει πολλά για μένα».

«Εγώ έχω κάνει πολλά για σας;»

«Το βλέπεις αυτό;» του είπε βγάζοντας έξω το όπλο του.

Ο Θάνος φοβήθηκε και πετάχτηκε όρθιος, σχεδόν άσπρισε στη θέα εκείνου του πράγματος.

«Μη φοβάσαι, είμαι αστυνόμος, υπηρεσιακό είναι. Κάτσε, δε θα σου κάνω κακό». Τον κοίταξε στα μάτια και του έδειξε τη θέση στο παγκάκι δίπλα του. «Μη φοβάσαι, κάτσε. Λοιπόν, λίγα δευτερόλεπτα πριν σε ακούσω να έρχεσαι, τούτο το πράγμα το είχα βάλει στο κεφάλι μου και ήμουν έτοιμος να αφήσω αυτόν τον κόσμο. Σε άκουσα όμως κι επειδή δεν ήθελα να δεις το θέαμα, το έβαλα στη θήκη και περίμενα να φύγεις. Εσύ όμως σταμάτησες και τώρα μιλάμε. Πίστεψέ με λοιπόν, έχεις κάνει πολλά για μένα. Ήμουν κι εγώ όπως κι εσύ, σχεδόν χαμένος και να που τώρα εξακολουθώ και βλέπω τον ήλιο στον ουρανό. Και μάλιστα, για να σου πω την αλήθεια, όχι μόνο δεν θα το ξαναφέρω στον κρόταφό μου και να χαράμισω μια ζωή αλλά θα σηκωθώ πάνω και θα πάω να χαρίσω ζωή»

Ο Θάνος που είχε καθίσει δίπλα του γιατί φοβήθηκε να φύγει μη γνωρίζοντας τις προθέσεις και την αντίδρασή του δεν κατάλαβε τι εννοούσε. «Δηλαδή;» τον ρώτησε.

«Ένα χρόνο πριν έχασα τη γυναίκα μου και χάρισα τη ζωή σε κάποιους ανθρώπους όπως εσύ. Χτες έχασα το μονάκριβο γιο μου και θα πάω τώρα αμέσως στο νοσοκομείο για να χαρίσω τη ζωή και σε άλλους

ανθρώπους. Μετά ίσως δώσω μια και φύγω κι εγώ από τη ζωή που τίποτα πια δε μου έχει μείνει» είπε και σταμάτησε για λίγο στρέφοντας τα μάτια του προς τα πάνω πριν συνεχίσει, «προς το παρόν όμως και μέχρι να τακτοποιήσω τα πράγματα θα είμαι εντάξει...»

«Χάσατε χτες το γιο σας;» ρώτησε ο Θάνος γουρλώνοντας τα μάτια.

«Ναι» είπε κουνώντας το κεφάλι του.

«Πώς;»

«Θύμα ληστείας» είπε κοφτά και σηκώθηκε όρθιος βάζοντας το όπλο ξανά στη θήκη του.

«Ληστείας;»

«Ναι»

«Στην τράπεζα, χτες το απόγευμα;»

«Ναι, τα νέα μαθεύτηκαν βλέπω»

«Ο γιος σου ζει» του είπε.

Εκείνη τη στιγμή άνοιξε ο κόσμος στα δυο. Τα δάχτυλα του σφίχτηκαν απότομα λες και τον πέρασε ηλεκτρικό ρεύμα. Γύρισε απότομα προς εκείνον τον άγνωστο άντρα και τον έπιασε από το πέτο. «Τι είπες;» το ρώτησε σφίγγοντάς τον δυνατά.

«Άκουσα στις ειδήσεις πως ήταν τρεις νεκροί, οι ληστές, κι ένας περαστικός ελαφρά τραυματίας στο πόδι, δεν είπαν για άλλο νεκρό» του είπε με τρεμάμενη φωνή.

«Το άκουσες καλά αυτό;» φώναξε ταρακουνώντας τον.

«Ναι, έτσι είπαν στις ειδήσεις»

Έπιασε την τσέπη στο πίσω μέρος του παντελονιού του. «Το κινητό» σκέφτηκε, «το κινητό». Έψαξε και την άλλη τσέπη αλλά το τηλέφωνό του δεν ήταν εκεί. Γύρισε και κοίταξε κάτω και πίσω από το παγκάκι αλλά δεν το είδε πουθενά. «Θα μου έπεσε εκείνη την ώρα που πήδηξα τον τοίχο» σκέφτηκε, «γι' αυτό δε με ενόχλησε κανείς μέχρι τώρα. Πρέπει να πάω κοντά στο παιδί μου. Δε με νοιάζει αν θα με συλλάβουν, δε με νοιάζει αν θα μπω στη φυλακή, θα πάω μόνος μου να παραδοθώ. Πρέπει όμως πρώτα να πάω στο παιδί. Βρε τον μπαγάσα, έκανε θέατρο για να τη γλιτώσει» σκέφτηκε κι ένα μεγάλο χαμόγελο φώτισε το χλωμό και κουρασμένο πρόσωπό του.

«Τι ψάχνετε;» τον ρώτησε ο Θάνος που δεν είχε καταλάβει τις σκέψεις του.

«Τηλέφωνο. Έχεις πάνω σου τηλέφωνο;» τον ρώτησε.

«Δυστυχώς όχι» του απάντησε.

«Φεύγω» του είπε. «Σε ευχαριστώ για όλα».

«Στο καλό» του απάντησε ο Θάνος και σηκώθηκε να τον χαιρετήσει αλλά εκείνος παρά την αδυναμία του είχε αρχίσει να τρέχει προς την αντίθετη κατεύθυνση. «Μια στιγμή, κύριε Γιώργο, πώς μπορώ να σας βρω; Πείτε μου το επώνυμό σας, πείτε μου ποιος είστε» του φώναξε βλέποντάς τον να ξεμακραίνει μέσα στο άλσος που άρχισε να αποκτά ζωή.

«Ποιος είμαι; Ο άνθρωπος της διπλανής πόρτας είμαι, με ξέρεις και σε ξέρω καλά, δε χρειάζεται να με ψάξεις» του φώναξε από μακριά.

Ο Θάνος σήκωσε το χέρι του για να του κάνει νεύμα. Ήθελε να του πει για ακόμα μια φορά ευχαριστώ αλλά δεν πρόλαβε, είχε την εντύπωση πως ένα αμυδρό ευχαριστώ ερχόταν από τη μεριά που έφυγε τρέχοντας εκείνος ο άνθρωπος, ο άνθρωπος της διπλανής πόρτας όπως είχε πει, αλλά δεν ήταν σίγουρος. Το μόνο που έμεινε από εκείνη την αναπάντεχη συνάντησή του ήταν ένα μεγάλο χαμόγελο και ο λαμπερός ήλιος πάνω την πόλη.

Κώστας Θερμογιάννης

Εξήντα λεπτά

«Λοιπόν..., έχουμε και λέμε... Αθανάσιος Παπανικολάου, ετών 99, Κωνσταντίνα η σύζυγος, τρία παιδιά, οχτώ εγγόνια...»

«Όπα, Όπα. Για σιγά ,γιατί σαν πολλά μας τα λες».

«Ορίστε;»

«Ποιος είσαι εσύ που ξέρεις τόσα πολλά για μένα και πού στο καλό είμαστε;»

«Κύριε Παπανικολάου, μπορείτε να με φωνάζετε με όποιο όνομα θέλετε...»

«Τι λες, μωρέ, δεν έχεις όνομα;»

«Μα σας είπα, μπορείτε να με φωνάζετε με οποιοδήποτε όνομα θέλετε».

«Όποιο θέλω;»

«Όποιο θέλετε».

«Καλά, θα σε φωνάζω... Μανώλη».

«Μανώλη;»

«Ναι, Μανώλη, γιατί δε σου κάνει; Για Μανώλης μου κάνεις! Μήπως θες να σε λέω Βρασίδα;»

«Όχι, εντάξει, το Μανώλης είναι μια χαρά».

«Ωραία, και τώρα που βρήκαμε πώς σε λένε για πες μου βρε Μανώλη, που στο διάτανο είμαστε;»

«Σας παρακαλώ προσέξτε τις εκφράσεις σας, κύριε Παπανικολάου».

«Μπα, είσαι κι ευέξαπτος βλέπω, πρέπει να σε προσέχω μη μου ανεβάσεις καμιά πίεση και δεν έχω τι να σε κάνω μετά. Αλλά για πες μου λοιπόν, πού είμαστε γιατί ούτε παράθυρα έχει το γραφείο σου για να δω έξω ούτε που θυμάμαι πως έφτασα εδώ. Είναι κι αυτή η ασπρίλα... δεν μπορείς να βάψεις τους τοίχους με κανένα χρωματάκι της προκοπής, να ανοίξει το μάτι μας βρε αδερφέ...»

«Κύριε Παπανικολάου, όσο κι αν αυτό σας φαίνεται παράξενο, είμαστε στην άλλη ζωή...»

«Όπα, Μανώλη, όπα. Ποια άλλη ζωή μου τσαμπουνάς;»

«Ξέρετε, κύριε Παπανικολάου, έχετε πεθάνει».

«Καλά, αυτό για νέο μου το λές; Ενενήντα εννιά χρονών ήμουνα, πόσο να ζήσω ακόμα;»

«Είδατε που σας το είπα;»

«Μωρέ, καλά έκανα και πέθανα, αλλά ζήτησα εγώ να έρθω εδώ;»

«Όχι, δε ζητήσατε, όλοι όμως έρχονται εδώ».

«Γιατί;»

«Για να κάνουμε μια ανασκόπηση της ζωής του καθενός και μετά να αποφασίσουμε για τα περαιτέρω».

«Έχει και περαιτέρω;»

«Έχει».

«Καλέ μου άνθρωπε, άνθρωπε, που λέει ο λόγος δηλαδή γιατί περισσότερο με καλικάντζαρος μοιάζεις.»

«Σας παρακαλώ...»

«Καλά, καλά, πάντως για χαρτογιακάς καλά κρατιέσαι, εγώ δε ζήτησα ούτε περαιτέρω ούτε τίποτα άλλο. Θέλω να με αφήσετε στην ησυχία μου, να πεθάνω με την ησυχία μου, βρε άνθρωπε, έχω χορτάσει σκοτούρες, δε θέλω άλλες. Από πού μπορώ να φύγω να πάω να πεθάνω με την ησυχία μου;»

«Δυστυχώς δεν μπορείτε».

«Και τι πρέπει να γίνει τώρα δηλαδή; Να τσακωθούμε;»

«Όχι βέβαια. Απλώς θα γυρίσουμε τη ζωή σας προς τα πίσω και θα δούμε τι καλά και τι άσχημα πράγματα έχετε κάνει. Μετά θα βγει το πόρισμα».

«Α... δε βλέπω να τα πηγαίνουμε καλά, Μανώλη... Βρασίδα έπρεπε να σε βαφτίσω, χα, χα, χα...»

«Σας παρακαλώ, σας παρακαλώ. Ησυχάστε για να αρχίσουμε. Αυτό το βιβλίο που βλέπετε εδώ έχει μέσα του όλη τη ζωή σας. Πίσω μου, σ' αυτή την οθόνη θα βλέπετε όλα όσα γράφει το βιβλίο. Το καταλάβατε;»

«Δεν κατάλαβα τίποτα, αλλά δε μου λες, στην οθόνη θα φαίνονται και πονηρά πράγματα; Κοίτα με, βρε Μανώλη, σου κλείνω το μάτι με νόημα κι εσύ κοιτάς τα χαρτιά σου...»

«Δεν ξέρω τι θα φανεί, κάθε άνθρωπος έχει τη δική του ιστορία».

«Καλά, αλλά άμα δεν έχει πονηρά δείξε μου, βρε παιδί μου, τα βουνά που έζησα, εκεί που έβοσκα τα κοπάδια μου όταν ήμουν νέο παιδί, τα νοστάλησα...»

«Εντάξει, σας παρακαλώ όμως να αρχίσουμε».

«Άντε να αρχίσουμε».

«Ωραία, θέλετε να ξεκινήσουμε από κάπου συγκεκριμένα;»

«...μμ... Μπορούμε να δούμε τότε που μου είχε χαρίσει τη φλογέρα ο μπάρμπα Μήτσος ο Ξεφλούδας;»

«Ξεφλούδας;»

«Ναι, μωρέ, έτσι τον φωνάζαμε, Ξεφλούδα, γιατί παραξενεύεσαι;»

«Όχι, δεν μπορούμε να ξεκινήσουμε από τη στιγμή εκείνη, μάλλον δεν έχετε καταλάβει οπότε να σας το εξηγήσω. Εδώ θα πρέπει να δούμε ποιες καλές πράξεις έχετε κάνει και ποιες κακές. Μετά θα τις βάλουμε στο ζυγό για να δούμε τι αποτέλεσμα θα βγει».

«Άκου, Μανώλη, εγώ μονάχα μια κακή πράξη έχω κάνει και το έχω μετανιώσει πικρά. Κάποτε, ούτε που θυμάμαι πόσα χρόνια πριν, θα ήμουν δεκαπέντε μπορεί και δεκάξι χρονών, ήθελα να πάω στη βρύση να κρυφτώ για να κοιτάω τα κορίτσια με τις στάμνες. Σήκωναν οι άτιμες τις φούστες κι έβρεχαν τα πόδια τους κι εμένα μου άρεσε να τις βλέπω. Ήταν όλες όμορφες αλλά εκείνη η Μαριώ όμως ξεχώριζε... Σαν το κρύο το νερό της βρύσης

ήτανε δροσερή, να την πιεις στο ποτήρι Μανώλη, τ' ακούς, να την πιεις στο ποτήρι...»

«Δηλαδή παραδέχεστε πως κρυφοκοιτούσατε...»

«Όχι βρε αδερφέ, άσε με να ολοκληρώσω. Κοιτούσα, βέβαια κοιτούσα γιατί να μην κοιτάξω; Της φύσης πράμα είναι να κοιτάς αλλιώς δε θα είχαμε μάτια. Τι τά 'χεις τα μάτια, μόνο για να διαβάζεις τα χαρτιά σου; Πρέπει να κοιτάς και καμιά λυγερή που και που Μανώλη!»

«Στο θέμα παρακαλώ».

«Ναι, ναι, στο θέμα. Το θέμα λοιπόν είναι πως ένα πρωινό η Νίτσα δεν καθόταν καλά...»

«Ποια είναι η Νίτσα;»

«Α, η Νίτσα ήταν μια κατσίκια που μου έκανε όλο νάζια. Αλανιάρα δηλαδή, δεν μπορούσα να την κάνω καλά με τίποτα».

«Και λοιπόν;»

«Τι λοιπόν. Έπρεπε να καθίσει να την αρμέξω κι εκείνη δεν καθόταν. Της έριξα μια στο κεφάλι με τη γκλίτσα μπας και ησυχάσει για να τελειώσω τη δουλειά και να πάω στην πηγή αλλά η καημένη πόνεσε πολύ και σωριάστηκε καταγής. Το λυπήθηκε η ψυχή μου, Μανώλη, το καημένο το ζωντανό, σου λέω άνοιξε η καρδιά μου στα δυο».

«Κύριε Παπανικολάου, σας παρακαλώ να σοβαρευτείτε, η κατάσταση δεν είναι αστεία. Πρέπει επιτέλους να αρχίσουμε κι εσείς δε φαίνεται να το έχετε πάρει σοβαρά».

«Σοβαρότατα το έχω πάρει. Εγώ άλλο πράμα ζωντανό δεν έχω βλάψει σ' όλη μου τη ζωή παρά μονάχα τη Νίτσα. Δεν μπορείς να φανταστείς τι στεναχώρια τράβηξα όταν τη σφάξαμε. Δυο μερόνυχτα έκλαιγα για κείνη! Μου έκανε η ρημαδιασμένη τη ζωή ποδήλατο αλλά την αγαπούσα».

«Καλά, καλά. Ας μιλήσουμε για τα πιο ελαφρά πρώτα, ας πούμε για την περίπτωση της κυρίας Αθανασίου».

«Ποιανής;»

«Της κυρίας Αθανασίου. Τότε που είχατε μπει στο μαγαζί της και κλέψατε δεκαέξι καραμέλες».

«Δεκάξι καραμέλες; Δεν το θυμάμαι...»

«Ναι, ναι κι όμως, εσείς και δυο άλλα παιδιά που φυλούσαν τσίλιες έξω από το μαγαζί κλέψατε δεκαέξι καραμέλες».

«Α, τώρα κατάλαβα. Τη Θανάσαινας λες που 'χε το μαγαζί στην πλατεία. Σιγά το πράμα. Ήμασταν νηστικοί, απ' το πρωί τρέχαμε όλη μέρα πίσω από τα ζωντανά. Κι αντί να γυρίσουμε πίσω στην ώρα μας εκείνη τη μέρα φύγαμε νωρίτερα, θέλαμε να περάσουμε από την πλατεία να δούμε κανένα κορίτσι, αλλά για κακή μας τύχη δεν ήταν καμιά εκεί. Η πείνα μάς θόλωσε το μυαλό κι έπρεπε να φάμε κάτι, στο σπίτι δεν μπορούσαμε να γυρίσουμε γιατί ήταν νωρίς και θα μας έδερναν που αφήσαμε τα ζωντανά κι έτσι πήγαμε στο μαγαζί. Λεφτά δεν είχαμε, η Θανάσαινα ήταν από πίσω ξεβούλωνε τον αστρέχα¹ κι έτσι αποφασίσαμε να μπούμε και να φάμε ό,τι βρούμε. Μπήκα μέσα και είδα ένα καρβέλι ψωμί πάνω στον πάγκο. Είπα να το πάρω, είπα να μην το πάρω... Τελικά δεν το πήρα γιατί η κακομοίρα η Θανάσαινα δε θα είχε να σερβίρει τους πελάτες της κι έτσι έβαλα το χέρι στο κουτί με τις καραμέλες. Μωρέ, δεκάξι ήτανε;»

«Ακριβώς, ήτανε δεκαέξι».

«Γι' αυτό ήρθανε μια χαρά στο μοίρασμα...»

«Πώς ήρθανε μια χαρά, αφού πρέπει να πήρατε από πέντε οι τρεις σας και θα περίσσεψε και μια».

«Μπα, δεν περίσσεψε καμιά, την κατέβασα πριν βγω από το μαγαζί!»

«Ωραία λοιπόν, αφού παραδέχεστε πως κλέψατε, έχετε ένα βαθμό ποινής, μπορείτε να τον δείτε και στον πίνακα εδώ δεξιά».

«Μπα πού να μη σώσεις, πού ήταν αυτός ο πίνακας τόση ώρα και δεν τον είχα πάρει χαμπάρι; Με λαχτάρισες πεθαμένο άνθρωπο...»

«Έχετε ένα βαθμό ποινής. Συνεχίζουμε...»

«Όχι, δε συνεχίζουμε».

«Τι εννοείτε;»

«Εννοώ, βρε λεβέντη μου, βρε Μανώλη μου, πως άμα σε έχει κόψει στα δυο η πείνα δε λογαριάζεις τίποτα μέχρι να γεμίσει το στομάχι σου. Δε μου λες, εσύ στη θέση μου δε θα τις έπαιρνες τις καραμέλες;»

«Δεν είμαστε εδώ για να κριθώ εγώ αλλά εσείς».

¹Σσ Αστρέχας: Είναι το τσιμεντένιο κανάλι στην άκρη του δρόμου που το χρησιμοποιούσαν για να μοιράζουν το νερό στους κήπους

«Ναι, αλλά άμα πεινούσες θα τις έπαιρνες τις καραμέλες, έτσι δεν είναι;»

«Σας το ξαναείπα, δεν κρίνομαι εγώ αλλά εσείς. Συνεχίζουμε».

«Καλά, αλλά πριν συνεχίσουμε μπορώ να ρωτήσω κάτι;»

«Βεβαίως».

«Αν έπαιρνα το καρβέλι με το ψωμί, πόση ποινή θα είχα;»

«Είναι ερώτηση αυτή;»

«Βέβαια και είναι ερώτηση».

«Δεν μπορώ να σας απαντήσω».

«Ούτε στο περίπου;»

«Ούτε στο περίπου».

«Δηλαδή δεν έχει τύχει κάποιος να έχει κλέψει ένα ψωμί και να του βάλεις ποινή;»

«Έχει τύχει».

«Τα βλέπεις που σου τα 'λεγα; Πόση ποινή λοιπόν του έβαλες;»

«Δεν είναι έτσι απλά τα πράγματα, κύριε Παπανικολάου, εξαρτάται από πολλούς παράγοντες».

«Δηλαδή;»

«Δηλαδή από τις συνθήκες, τις συγκυρίες και το σκεπτικό πίσω από κάθε κακή πράξη. Αλλά δεν είμαι υποχρεωμένος να σας εξηγήσω».

«Τόσο δύσκολο είναι;»

«Σας απάντησα ήδη. Θα συνεχίσουμε με τα πιο σοβαρά και μετά θα περάσουμε στις καλές πράξεις που έχετε κάνει. Αλλά μιας κι αναφέρθηκα στις καλές πράξεις θα ήθελα να σας κάνω γνωστό...»

«Α, οι καλές πράξεις...»

«Μη με διακόπτετε σας παρακαλώ...»

«Όχι, θα σε διακόψω. Τις καλές πράξεις τις έκανα γιατί ήθελα να τις κάνω και δε ζητάω καμία ανταμοιβή γι' αυτό. Οπότε μην τις αναφέρεις καθόλου, άλλωστε δεν πρέπει να είναι και πολλές».

«Κάνετε λάθος, είναι αρκετές. Και πρέπει να τις αναφέρουμε για να δούμε στο τέλος ποιο θα είναι το αποτέλεσμα, θετικό ή αρνητικό».

«Αρνητικό ας είναι, σου είπα πως ότι καλό έχω κάνει το έκανα επειδή ήθελα να το κάνω και δε ζητώ τίποτα από αυτό».

«Μα πώς; Θέλετε να λάβουμε υπόψη μας μόνο την αρνητική σας βαθμολογία; Ξέρετε τι σημαίνει αυτό; Έχετε συνείδηση του τι ζητάτε;»

«Μωρέ, εγώ ξέρω τι ζητάω, εσύ δεν ξέρεις τι σου γίνεται. Δώσε μου λίγο τα χαρτιά σου Μανώλη να ρίξω μια ματιά».

«Αυτό αποκλείεται».

«Γιατί;»

«Γιατί έτσι είναι ο κανονισμός».

«Να τον βράσω τον κανονισμό σου. Δώσε μου μόνο τα χαρτιά με τις καλές πράξεις».

«Γιατί; Τι τα θέλετε;»

«Για να τα σκίσω. Κάνε το καλό και ρίξ' το στο γιαλό».

«Σας είπα δε γίνεται. Αφήστε όμως να σας πω κάτι που δεν ξέρετε και να σας δώσω και κάποια από τα χαρτιά μου».

«Για πες μου, είμαι όλος αυτιά, μου κίνησες την περιέργεια τώρα».

«Λοιπόν, πριν περάσουμε στις καλές πράξεις...»

«Άντε πάλι με τις καλές πράξεις...»

«Πριν περάσουμε στις καλές πράξεις... έχετε τη δυνατότητα να ζήσετε ξανά για εξήντα λεπτά. Να περάσετε μια ολόκληρη ώρα μαζί με τους ανθρώπους που αγαπάτε. Σε τούτα εδώ τα χαρτιά είναι καταχωρημένες οι πιο ευτυχισμένες και πιο χαρούμενες στιγμές της ζωής σας. Μπορείτε να διαλέξετε όποια θέλετε και να την ξαναζήσετε για εξήντα λεπτά. Μετά, όταν επιστρέψετε, θα έχει βγει το αποτέλεσμα και θα ξέρουμε ποιος θα είναι ο δρόμος που θα πάρετε από εδώ κι εμπρός».

«Α, Μανώλη μου εδώ θα τα χαλάσουμε».

«Γιατί;»

«Γιατί δε θέλω να ζήσω ξανά καμιά χαρούμενη στιγμή».

«Μα πώς είναι δυνατόν; Έχετε μια μοναδική ευκαιρία και θα την αφήσετε να πάει χαμένη; Κανείς μα κανείς δεν το έχει κάνει αυτό».

«Σιγά να μην την αφήσω να πάει χαμένη».

«Αλλά;»

«Αλλά θέλω να ζήσω τη χειρότερη στιγμή της ζωής μου».

«Μα είστε στα καλά σας;»

«Αν ήμουν στα καλά μου δε θα ήμουν εδώ μαζί σου, Μανώλη».

«Και γιατί θέλετε να ζήσετε τη χειρότερη στιγμή της ζωής σας;»

«Γιατί δεν ξέρω τι με περιμένει από εδώ κι εμπρός μ' εσένα που έχω μπλέξει, οπότε οτιδήποτε γίνει θα είναι σίγουρα καλύτερο από τη χειρότερη στιγμή της ζωής μου. Κι έτσι θα είμαι χαρούμενος από εδώ κι εμπρός».

«Μα... δε γίνεται αυτό που ζητάτε».

«Γιατί;»

«Γιατί το σύστημα δε δουλεύει έτσι».

«Και πώς δουλεύει δηλαδή, ρε Μανώλη;»

«Εδώ και χιλιάδες χρόνια όλοι ζητούν να ζήσουν την πιο ευτυχισμένη τους στιγμή κι έτσι το σύστημα μας βγάζει μόνο αυτές τις στιγμές, τις άσχημες δεν τις βγάζει».

«Κι εμένα τι με νοιάζει;»

«Μα δεν μπορώ να βρω πια ήταν η χειρότερη στιγμή της ζωής σας, δεν το καταλαβαίνετε;»

«Α, μην αγχώνεσαι, έχω όλο το χρόνο του κόσμου μπροστά μου. Περιμένω όσο θες».

«Μα δε μπορεί να γίνει αυτό, υπάρχουν χρονικά περιθώρια».

«Πω, πω, εσείς εδώ πέρα είστε χειρότεροι γραφειοκράτες από ότι στην πραγματική ζωή. Θέλω να δω τον προϊστάμενό σου».

«Ποιόν;»

«Τον προϊστάμενό σου, βρε παιδί μου».

«Εδώ δεν υπάρχουν προϊστάμενοι».

«Μπα; Και ποιος κάνει κουμάντο;»

«Ο καθένας είναι υπεύθυνος για τη δουλειά του».

«Ναι, αλλά τώρα προέκυψε πρόβλημα, ποιος θα μας το λύσει;»

«Δεν προέκυψε τίποτα, θα διαλέξετε μια ευτυχισμένη στιγμή και θα τη ζήσετε».

«Πω, πω, ρε Μανώλη, είσαι κεφάλας, μου φαίνεται. Αφού σου είπα, δε θέλω ευτυχισμένη στιγμή, τη χειρότερη θέλω».

«Τη χειρότερη δεν τη βγάζει στο σύστημα!»

«Σκασίλα μου».

«Ορίστε;»

«Σκασίλα μου. Εγώ θέλω τη χειρότερη».

«Μα τη χειρότερη δεν τη βγάζει το σύστημα, σας είπα».

«Ε, τότε να αλλάξεις το σύστημα».

«Αυτό δε γίνεται».

«Μόνο του σπανού τα γένια δε γίνονται!»

«Ορίστε;»

«Όλο ορίστε και ορίστε λες. Εγώ θέλω τη χειρότερη στιγμή να ξαναζήσω, τελεία και παύλα».

«Η χειρότερη στιγμή της ζωής σας δεν ξέρω ούτε μπορώ να βρω ποια ήταν. Οπότε μένουν οι καλές στιγμές και μια από αυτές θα ξαναζήσετε».

«Μπα, άρχισες τώρα τις φωνές. Για κάτσε καλά γιατί μπορώ κι εγώ να φωνάξω, εντάξει;»

«...»

«Μουγκάθηκες, Μανωλάκη;»

«Δε μουγκάθηκα, απλώς προσπαθώ να συγκεντρωθώ, με έχετε βγάλει εκτός εαυτού».

«Εσύ με έχεις βγάλει εκτός κορμιού αλλά δεν παραπονιέμαι!»

«Σας παρακαλώ...»

«Εγώ σε παρακαλώ».

«Για ποιο πράγμα;»

«Πού να ξέρω; Γι' αυτό που με παρακάλεσες κι εσύ. Αλήθεια, για ποιο πράγμα με παρακάλεσες;»

«Δε σας παρακάλεσα για τίποτα».

«Πώς δε με παρακάλεσες, αφού είπες 'σας παρακαλώ'».

«Τρόπος του λέγειν».

«Μπα, έχετε και τέτοιους τρόπους εδώ πέρα; Τότε λοιπόν κι εγώ θα τα βροντήξω όλα και θα φύγω».

«Μα τι λέτε, καθίστε κάτω σας παρακαλώ».

«Καλά μην εξάπτεσαι, τρόπος του λέγειν ήταν...»

«Η ώρα περνάει κι ακόμα δεν έχουμε περάσει στις καλές πράξεις. Θα το συζητήσουμε μετά για την πιο ευτυχισμένη στιγμή».

«Μπα, εγώ λέω να το συζητήσουμε τώρα για την πιο δυστυχισμένη στιγμή».

«Δυστυχισμένη στιγμή δεν πρόκειται να ξαναζήσετε».

«Ούτε ευτυχισμένη».

Κώστας Θερμογιάννης

«Μην επιμένετε».

«Επιμένω και θέλω τον υπεύθυνο που κάνει κουμάντο εδώ πέρα».

«Ο υπεύθυνος είμαι εγώ»

«Κι εγώ τι είμαι;»

«Εσείς είστε ο ελεγχόμενος».

«Δηλαδή δεν είμαι υπεύθυνος;»

«Όχι».

«Τότε γιατί ζητάς και τα ρέστα από κάποιον που δεν είναι υπεύθυνος;»

«Εδώ δεν είστε υπεύθυνος, όταν ζούσατε ήσασταν».

«Άρα τότε ήμουν υπεύθυνος και τώρα δεν είμαι; Πολύ εύκολα μας ανεβοκατεβάζετε...»

«Υπεύθυνος για τις πράξεις σας, εννοώ».

«Ενώ τώρα δεν είμαι;»

«Τώρα όχι, δε ζείτε πια».

«Άρα άμα σηκωθώ και φύγω από αυτό το τραπέζι δε θα έχω καμία ευθύνη».

«Βεβαίως και θα έχετε».

«Άρα είμαι υπεύθυνος!»

«Κύριε Παπανικολάου, σας παρακαλώ, σας παρακαλώ».

«Πάλι με παρακαλάτε; Για ποιο λόγο αυτή τη φορά;»

«Σας παρακαλώ σταματήστε για να μπορέσουμε να βγάλουμε μια άκρη επιτέλους».

«Τι άκρη;»

«Άκρη».

«Καλά λοιπόν, ας βγάλουμε μια άκρη γιατί είμαι περίεργος να δω ποια θα είναι αυτή η άκρη».

«Ωραία λοιπόν. Ακούστε με προσεκτικά. Τώρα θα δούμε τις κακές πράξεις, μετά τις καλές και μετά θα διαλέξετε μια στιγμή από τη ζωή σας για να την ζήσετε ξανά, θα είναι η τελευταία ευκαιρία που έχετε να βρεθείτε κοντά στους αγαπημένους σας. Στη συνέχεια θα έρθετε πάλι εδώ στο γραφείο μου και θα σας ανακοινώσω τη βαθμολογία. Αναλόγως με το αν είναι θετική ή αρνητική θα ανοίξει μια από τις δυο πόρτες που βρίσκονται

ακριβώς έξω από το γραφείο και θα ακολουθήσετε την ανάλογη πορεία. Το καταλάβετε;»

«Κι άμα θέλω να κάνω ένσταση επί του αποτελέσματος;»

«Ενστάσεις δε γίνονται».

«Γιατί;»

«Γιατί τα αποτελέσματα εδώ δεν επιδέχονται καμίας αμφισβήτησεως».

«Και ποιος το λέει αυτό;»

«Εγώ».

«Κι εσύ ποιος είσαι;»

«Εγώ είμαι εκείνος που θα σε κρίνει».

«Και πού ξέρω εγώ ότι δεν έχεις προηγούμενα μαζί μου και με κρίνεις προκατειλημμένα;»

«Δε γίνονται αυτά τα πράγματα εδώ».

«Αυτό το λες εσύ, εγώ θέλω να εξασφαλίσω τα συμφέροντά μου. Φέρε μου χαρτί που να λέει πως τα πράγματα είναι έτσι όπως τα λες αλλιώς θα κάνω ένσταση».

«Μα σας είπα δεν μπορείτε να κάνετε ένσταση».

«Θα κάνω κι ένσταση και προσφυγή και ό,τι άλλο θελήσω. Δε θα μου πείτε εσείς εδώ πέρα τι θα κάνω. Δε θα μου πείτε εσείς τι θα κάνω».

«Θα κάνετε αυτό που σας λέω εγώ».

«Όχι θα κάνω αυτό που θέλω εγώ».

«Θα κάνετε αυτό που σας λέω».

«Θα κάνω αυτό που θέλω».

«Κύριε Παπανικολάου, με έχετε φτάσει στα όριά μου».

«Α..., τώρα κατάλαβα...»

«Επιτέλους καταλάβετε. Αλλά γιατί μού κλείνετε το μάτι;»

«Έλα που κάνεις πως δεν καταλαβαίνεις...»

«Τι να καταλάβω δηλαδή;»

«Εντάξει, εντάξει, το κατάλαβα πως το κατάλαβες αλλά πρέπει να δείχνεις πως δεν το έχεις καταλάβει... για ευνόητους λόγους».

«Πάλι δεν καταλαβαίνω».

«Λέγε, πόσα;»

«Πόσα;»

Κώστας Θερμογιάννης

«Πόσα, ρε Μανώλη, πόσα θες για την περίπτωση μου;»

«Ποια περίπτωση σου;»

«Μη μου κάνεις το χαζό τώρα που τα βρήκαμε».

«Μα τι μου λέτε τώρα;»

«Λέω πόσα θες για να επιληφθείς για την υπόθεσή μου, τι λέω;»

«Δεν καταλαβαίνω».

«Να σου το κάνω λιανά, Μανώλη μου. Εσύ εδώ είσαι για να με κρίνεις, έτσι δεν είναι;»

«Έτσι».

«Κι ό,τι πεις εσύ θα γίνει, σωστά;»

«Σωστά».

«Οπότε αν βρεθεί στην τσέπη σου κάτι, δε θα με κρίνεις με άλλο μάτι;»

«Τι να βρεθεί στην τσέπη μου;»

«Θες να συζητήσουμε το ποσό τώρα;»

«Ποιο ποσό;»

«Πόσα θες βρε Μανώλη για να είναι η κρίση σου καλή;»

«Μα... μα τόση ώρα προσπαθείτε να με δωροδοκήσετε; Κατάλαβα καλά;»

«Α, είσαι και μπουμπούνας Μανώλη».

«Κύριε Παπανικολάου, σας παρακαλώ, σας παρακαλώ. Επιτέλους εδώ δεν είναι καφενείο, εδώ είναι γραφείο και κάνουμε τη δουλειά μας σοβαρά. Με προσβάλλετε και νομίζω πως πρέπει να μου ζητήσετε συγγνώμη».

«Καλά, Μανώλη μου, καλά. Μη φωνάζεις και μας ακούσει και ο προϊστάμενος».

«Ποιος προϊστάμενος;»

«Ο προϊστάμενος».

«Αφού σας είπα ότι εδώ είμαι εγώ υπεύθυνος και κανένας άλλος».

«Κι εγώ υπεύθυνος είμαι».

«Εσείς δεν είστε υπεύθυνος».

«Μα σου το λέω πως είμαι υπεύθυνος, τι πρέπει να σου φέρω για να με πιστέψεις;»

«Πάλι τα ίδια;»

«Ποια ίδια; Αφού σου λέω, Μανώλη, πως άμα φέρω μια βόλτα μπορώ να σου φέρω όσες υπογραφές κι όσες σφραγίδες θέλεις για να σου αποδείξω πως... δεν είμαι ελέφαντας αλλά πως είμαι υπεύθυνος».

«Δεν ξέρω τι μπορείτε να φέρετε, εδώ υπεύθυνος είμαι εγώ κι εσείς δεν είστε. Τελεία και παύλα. Εδώ θα γίνει αυτό που λέω εγώ».

«Άμα γίνεται αυτό που λες εσύ τότε γιατί δεν μπορείς να με στείλεις να ζήσω τη χειρότερη στιγμή της ζωής μου, αφού αυτή θέλω να ζήσω;»

«Γιατί το σύστημα δε δουλεύει έτσι».

«Να το αλλάξουμε τότε το σύστημα».

«Το σύστημα δεν αλλάζει γιατί δεν μπορεί να αλλάξει κύριε Παπανικολάου, θα μας μάθετε τώρα και τη δουλειά μας;»

«Ποια είναι η δουλειά σας δηλαδή; Να μην ικανοποιείτε κανένα αίτημα;»

«Η δουλειά μου είναι σοβαρή και δεν σας επιτρέπω να την κρίνετε».

«Αυτή η σφραγίδα τι είναι;»

«Αυτή είναι η μεγάλη σφραγίδα που θα μπει πάνω στην απόφασή μου, όταν λάβω την απόφασή μου».

«Και μετά;»

«Μετά θα πάρετε το δρόμο σας».

«Δηλαδή η σφραγίδα καθορίζει το μέλλον μου;»

«Η σφραγίδα, βεβαίως, η σφραγίδα. Η σφραγίδα έχει μεγάλη δύναμη αγαπητέ μου, η σφραγίδα...»

.
. .
.

«Κύριε Μανώλη, τα εξήντα λεπτά πέρασαν».

«Πώς; Πέρασαν κιόλας; Σας παρακαλώ, αφήστε με λίγο ακόμα στο γραφείο μου, μόνο τρεις εξυπηρέτησα, αφήστε με, θέλω τη σφραγίδα μου...»

«Ο χρόνος σας κύριε Μανώλη τελείωσε, παρακαλώ ακολουθήστε με, ο κριτής σας σας περιμένει...»

«Μα σας παρακαλώ, το γραφείο μου, δεν μπορώ να αφήσω το γραφείο μου».

«Σαράντα χρόνια δημόσιος υπάλληλος ήσασταν, δεν το βαρεθήκατε πια;...»

Κώστας Θερμογιάννης

Οχτώ και δέκα

«Τριάντα έξι χρόνια, ούτε πέντε ούτε δέκα. Τριάντα έξι χρόνια κάθε μέρα είμαι εδώ», σκέφτηκε ο κυρ Γιάννης ξεκλειδώνοντας την πόρτα του καταστήματός του. «Τριάντα έξι χρόνια φτιάχνω κορνίζες, μια ολόκληρη ζωή δηλαδή, μέρα νύχτα, χειμώνα καλοκαίρι. Καλά ήταν όμως, έζησα τη φαμίλια μου, σπούδασα τα παιδιά μου, έβγαλα το βιός μου εδώ μέσα. Κι ο κόσμος με αγάπησε, ποτέ δε με άφησε χωρίς δουλειά, ας είναι όλοι τους καλά.»

Με αργές κινήσεις έβγαλε το σακάκι του και το ακούμπησε στην κρεμάστρα πίσω από το γραφείο. Έριξε μια ματιά στις τελευταίες παραγγελίες που είχε ετοιμάσει και χαμογέλασε, δυο μέρες ακόμα και θα μπορούσε να ευχαριστηθεί τη σύνταξή του. Πήγε στο πίσω μέρος, στο εργαστήριο για να φτιάξει το καφεδάκι του. Ανακάτεψε τη ζάχαρη με τον καφέ στο μπρίκι και περίμενε να φουσκώσει. Η φωτιά σιγόκαιγε, ήθελε να γίνει μερακλίδικος, βαρύς και με δυο δάχτυλα καϊμάκι, έτσι του άρεσε.

Από την είσοδο ακούστηκε το κουδουνάκι που ήταν κρεμασμένο πάνω από την πόρτα. Μισό λεπτό, έρχομαι... φώναξε κι άδειασε τον καφέ στο λευκό φλιτζάνι με το ασορτί πιατάκι. Άφησε τη βρύση να τρέξει για λίγο

Κώστας Θερμογιάννης

και γέμισε κι ένα ποτήρι νερό. Τα έβαλε όλα στο δίσκο και κατευθύνθηκε στο γραφείο. Αντίκρισε δυο νεαρούς, τριάντα χρονών το πολύ να τον περιμένουν. Ακούμπησε το δίσκο με τον αχνιστό καφέ και χαμογελώντας τους καλημέρισε. Το γέλιο του όμως πάγωσε, όταν αντίκρισε τα όπλα που κρατούσαν στα χέρια τους.

«Τα λεφτά σου γέρο και γρήγορα», του είπε ο ένας κοφτά ενώ ο άλλος κοιτούσε έξω από τη βιτρίνα.

«Ποια λεφτά λεβέντες μου», απάντησε σαστισμένος, «μόλις άνοιξα το μαγαζί, είναι πρωί ακόμα».

«Δώσε ότι έχεις για να φύγουμε. Γρήγορα», είπε απαιτητικά ο άγνωστος νεαρός.

«Τι να σου δώσω, αφού δεν έχω;»

«Άκου γέρο, δε θα το ξαναπώ. Ή μου δίνεις ότι έχεις ή τον ήλιο δεν τον ξαναβλέπεις, κατάλαβες;»

«Να σου δώσω κάτι λίγα που έχω στο πορτοφόλι μου παιδί μου» είπε με τρεμάμενη φωνή.

8:09:17 π.μ.

Ο χρόνος πάγωσε. Μέσα στην απόλυτη ησυχία του πρωινού, ο μεταλλικός ήχος της σφαίρας που μπήκε στη θαλάμη του όπλου απλώθηκε από άκρη σε άκρη μέσα στο κορνιζάδικο. Γύρισε τα μάτια του στον εισβολέα και κατάλαβε τι επρόκειτο να συμβεί. Κάτι προσπάθησε να πει, αλλά δεν τα κατάφερε. Τα πόδια του δεν τον κρατούσαν, θαρρείς έχασαν τη δύναμή τους σε μια στιγμή μέσα, μεταμορφώθηκαν σε ξένο σώμα, χωρίς αίσθηση καμιά. Η συνείδησή του ξεπήδησε μέσα από τα τρομαγμένα μάτια και καρφώθηκε στη σκανδάλη που είχε αρχίσει την πορεία προς τα πίσω. Το σώμα του εξαϋλώθηκε προς στιγμή μπροστά στην απίστευτη εξέλιξη και μετά επανήρθε σαν να το διαπέρασε ηλεκτρικό ρεύμα. Διπλώθηκε ή τουλάχιστον προσπάθησε, το πορτοφόλι του έπεσε από τα χέρια που ξεκίνησαν την πορεία προς τα εμπρός, να προφυλάξουν το κεφάλι του. Δεν μπορούσε να καταλάβει αν η καρδιά του δούλευε γρήγορα ή αν είχε σταματήσει εντελώς, πάντως τα σωθικά του συστάλθηκαν σχεδόν ακαριαία, αυτό ήταν σίγουρο, το ένιωσε έντονα. Στο μυαλό του μέσα έγινε

μια έκρηξη, χημικές ουσίες, αδρεναλίνη, αίμα, οξυγόνο, θυμός και απορία ανακατεύτηκαν, η λογική μόνο χάθηκε μονομιάς. Τον έλεγχο είχε αναλάβει πια το ένστικτο της αυτοσυντήρησης, ακούσιος έλεγχος που δεν μπορούσε να παρέμβει με κανένα τρόπο, σαν κάποιος άλλος να διαφέντευε το νευρικό του σύστημα και να έδινε τις προσταγές. Ένιωσε κρύος, πολύ κρύος, όπως το σίδερο που παγώνει το χειμώνα. Ίσως αυτό να ήταν το τελευταίο πράγμα που ένιωσε, κάτι έγινε μέσα του κι οι αισθήσεις χάθηκαν ξαφνικά ή έτσι τουλάχιστον νόμισε. Κοιτούσε τα χέρια του στην ανοδική τους πορεία, σαν να ήταν σε αργή κίνηση, ενώ το πορτοφόλι του έμοιαζε ακόμα ακίνητο στον αέρα, αψηφούσε το δευτερόλεπτο εκείνο τους νόμους της βαρύτητας.

Ο κρότος από το όπλο ακούστηκε έξω από το μαγαζί, αλλά δεν έφτασε ποτέ στα αυτιά του κυρ Γιάννη. Κι αν έφτασε δεν τον άκουσε, τίποτα δεν άκουγε άλλωστε, είχε μείνει στο σημείο εκείνο του χρόνου που κυλούσε αργά, τόσο αργά που τα βλέφαρά του χρειαζόταν μια αιωνιότητα για να ανοιγοκλείσουν. Η εκούσια κίνηση των χεριών του για να τον προστατέψουν συνεχιζόταν ενώ και το κορμί του άρχισε να διπλώνεται, δεν μπορούσε να κάνει κάτι άλλο για να προστατευτεί παρά μόνο να μικρύνει, όσο το δυνατόν περισσότερο για να δυσκολέψει το αδιάστακτο χέρι του ληστή. Η σφαίρα είχε ήδη ξεκινήσει τη φονική της πορεία, είχε σχεδόν διανύσει τη μισή απόσταση από το στόχο της περιστρεφόμενη τρελά γύρω από τον άξονά της. Εκείνος ο μικρός όγκος πυρακτωμένης ύλης πλησίαζε τη σάρκα με ταχύτητα για να επιτελέσει το σκοπό της δημιουργίας της, να καταστρέψει. Μονάχα για ζημιά και για τίποτα άλλο δεν ήταν ικανή αυτή η ανθρώπινη εφεύρεση, μονάχα για να κάνει κακό.

Πριν προλάβει να προστατευτεί, ο κυρ Γιάννης δέχτηκε τη σφαίρα κατάστηθα. Δεν ένιωσε τίποτα, ούτε καν τραντάχτηκε. Δεν υπήρξε ούτε πόνος ούτε ενόχληση. Σαν να μην έγινε τίποτα, το μέταλλο φώλιασε μέσα στο σώμα του διαρρηγνύοντας ότι έμπαινε εμπόδιο στην πορεία του και δεν σταμάτησε παρά μόνο όταν χόρτασε αίμα και καταστροφή.

8:09:18 π.μ.

Ο χρόνος ξεπάγωσε για μια στιγμή. Ο κυρ Γιάννης κοίταξε τη μικρή κηλίδα αίματος πάνω στο πουκάμισό του. Δεν κατάλαβε τι είχε γίνει, όλα

έμοιαζαν ψεύτικα, ένα κακό όνειρο, ένας εφιάλτης και τίποτα άλλο. Για μια στιγμή γύρισε το κεφάλι του απορημένος προς τον νεαρό. Ήθελε να τον ρωτήσει αν όλα αυτά είναι αλήθεια, αλλά δεν έβγαине φωνή από μέσα του. Παραπάτησε, έκανε δυο τρία βήματα προς τα πίσω, προσπάθησε να πιαστεί από κάπου, αλλά όλα ήταν μακριά ή έτσι του φάνηκε. Γονάτισε. Έφερε τα χέρια του στο στήθος, προσπάθησε να ανοίξει το πουκάμισο, μάτια όμως, τα χέρια του μούδιασαν ξαφνικά. «Γιατί;» ψέλλισε, αλλά κανείς δεν τον άκουσε. Σωριάστηκε στο πάτωμα, δίπλα από το ανοιχτό πορτοφόλι του, ο χρόνος πάγωσε ξανά.

Τα παιδιά μου, σκέφτηκε, δε θα τα ξαναδώ, ούτε τη γυναίκα μου, ούτε τα εγγονάκια μου. Βαριανάσαινε, με δυσκολία γέμιζε τα πνευμόνια του με αέρα, κάθε ανάσα ένας άθλος. Μια έντονη μυρωδιά καμένου γέμιζε τα ρουθούνια του. Άρχισε να τρέμει ανεξέλεγκτα. Κούνησε το κεφάλι του σπασμωδικά, τα μάτια του δεν μπορούσε να τα εστιάσει κάπου. Προσπάθησε, αλλά όλα έμοιαζαν θολά, τίποτα δεν ήταν ξεκάθαρο πια. Το τελευταίο πράγμα που είδε ήταν τον καφέ του να αχνίζει πάνω στο γραφείο του. Άρχισε και ο πόνος, αλλά μπορούσε να τον αγνοήσει, ποτέ ξανά δεν είχε καταφέρει κάτι τέτοιο.

Έκλεισε τα μάτια του κι άρχισε να βλέπει. Τη στιγμή που είχε δοκιμάσει για πρώτη φορά στη ζωή του παγωτό, πόσο του άρεσε το παγωτό! Και τότε που για πρώτη φορά έκανε ποδήλατο χωρίς βοήθεια, εκείνο το αίσθημα της ελευθερίας ήταν πρωτόγνωρο. Τότε που πήγε για πρώτη φορά στον κινηματογράφο, τον συνόδευε ο αδερφός του, κι ακόμα θυμάται την ταινία, κάθε της λεπτομέρεια. Και τη στιγμή που η γυναίκα του ξεπρόβαλε από τη γωνία και ήρθε τρέχοντας πάνω του για να του ανακοινώσει ότι ήταν έγκυος. Και το Μανώλη, το μεγάλο του γιο πριν πολλά χρόνια όταν τον πρωτοείπε “μπαμπά” και γέμιζε ο τόπος όλος φως. Και τα εγγόνια του που τον περίμεναν κάθε απόγευμα με χαρά κι έπεφταν πάνω του αγκαλιάζοντάς τον για να τους δώσει σοκολάτα. Και μετά άρχισε να σκοτεινιάζει. Ούτε πονούσε ούτε ένιωθε τίποτα πια. Ούτε άκουγε. Ούτε κουνιόταν. Ίσως μόνο να ανάσαινε, αλλά και γι’ αυτό δεν ήταν σίγουρος. Το πιο περίεργο πράγμα πέρασε τότε από τη σκέψη του. Τι ώρα να ήταν άραγε; Να είχε πάει οχτώ και δέκα;

Ο Άγγελος

«Ευχαριστώ πολύ κύριε, αλλά δεν είναι ανάγκη να με βοηθήσετε... Τα καταφέρνω και μόνος μου».

«Μα, σας παρακαλώ, δε μου κάνει κόπο», απάντησε ο νεαρός με τα διαπεραστικά μάτια και τα κατάξανθα μαλλιά.

«Ευχαριστώ αλλά σας είπα, τα καταφέρνω και μόνος μου» απάντησε απότομα ο κυρ Μανώλης αφήνοντας το νεαρό να τον κοιτάζει με απορία. Πιάστηκε όπως όπως από το κολονάκι που ήταν δίπλα του και κατάφερε σιγά σιγά να σηκωθεί. «Ευτυχώς δε χτύπησα», ψιθύρισε μέσα από τα δόντια του καθαρίζοντας την καμπαρντίνα του από τις σκόνες που κόλλησαν πάνω της από την πτώση. «Παραπάτησα, αυτό το αναθεματισμένο το πλακάκι στο πεζοδρόμιο είναι χαλασμένο και δεν το πρόσεξα. Αλλά είμαι εντάξει» είπε κορδώνοντας το κορμί του. Ο Θανάσης και ο Δημήτρης, οι καλύτεροί του φίλοι είχαν μείνει σύξυλοι από τη σκηνή της πτώσης του κυρ Μανώλη κι απλώς κοίταζαν παγωμένοι χωρίς να κάνουν την παραμικρή κίνηση. Ήξεραν άλλωστε ότι ο φίλος τους ήταν πολύ περήφανος για να δεχτεί βοήθεια. Ταξίαρχος εν αποστρατεία, είχε μάθει στη ζωή του να είναι αυτάρκης και δε δεχόταν εύκολα να παραδεχτεί ότι δεν μπορούσε να αντεπεξέλθει στις καταστάσεις. Ακόμα και τώρα, στα εξήντα έξι του

χρόνια, ένιωθε ότι ανήκε στις ειδικές δυνάμεις που τόσο λάτρεψε όταν τις υπηρετούσε. Τον αποστράτευσαν νωρίς όμως και δεν είδε ποτέ τον εαυτό του με πολλά αδαμάντινα αστέρια κι αυτό του είχε στοιχίσει.

Ο Ξανθός νεαρός τους χαιρέτισε με ένα πλατύ κι ευγενικό χαμόγελο κι απομακρύνθηκε με αργά βήματα έχοντας ενώσει τα δυο του χέρια πίσω στη μέση. Ο κυρ Μανώλης έφτιαξε την καμπαρντίνα του και τους έκανε νόημα με τα μάτια. «Ελάτε, δε θα χάσουμε το καφεδάκι μας σήμερα επειδή γκρεμίστηκα! Πάμε» τους είπε και γυρίζοντας απότομα το περήφανο κορμί του πήρε το δρόμο για το καφενείο που περνούσαν τα απογεύματά τους. Λίγα λεπτά αργότερα είχαν στρογγυλοκαθίσει, στις ίδιες πάντα θέσεις και περίμεναν τον καφέ τους. Το καφενείο το είχε επιλέξει ο Θανάσης, όχι επειδή είχε κάτι το ιδιαίτερο, αλλά γιατί απέναντι έμενε μια όμορφη κυρία που του είχε γυαλίσει! Περασμένα εβδομήντα ο Θανάσης, γλυκοκοιτούσε τη σαραντάρρα που έμενε στην μονοκατοικία στην άλλη πλευρά του δρόμου. Χυμώδης, ψηλή και με εκρηκτικό ταπεραμέντο, τον είχε ξετρελάνει παρόλο που ούτε καν το όνομά της δεν ήξερε. Γι' αυτό καθόταν πάντα με την πλάτη του στο καφενείο και το βλέμμα του στραμμένο στην αυλή απέναντι!

«Βρε Θανάση, καθηγητής Μαθηματικός στο Πανεπιστήμιο ήσουν, άνθρωπος της επιστήμης, πρακτικός, γιατί την κοιτάς την κυρία, αφού ξέρεις ότι δεν έχεις καμία ελπίδα!» του είπε ο κυρ Μανώλης κοιτώντας τον αυστηρά στα μάτια.

«Άκου να σου πω, Στρατηγέ μου...», του είπε θέλοντας να τον πικάρει με την προσφώνηση, «... εσύ κοίτα τη δουλειά σου κι εγώ τη δική μου, εντάξει; Να δεις που κάποια μέρα θα την καταφέρω τη μικρούλα!».

«Καλά μωρέ, τα εννοείς αυτά ή τα λες έτσι για να περνάει η ώρα;» του απάντησε ο κυρ Μανώλης.

«Βεβαίως και τα εννοώ. Και μάλιστα σκέφτομαι όταν τη γνωρίσω να της προτείνω να παντρευτούμε» έκανε με νόημα κουνώντας το κεφάλι του και φουσκώνοντας το στήθος του σε μια προσπάθεια να δείξει ότι ακόμα διατηρούσε ίχνη της χαμένης του γοητείας.

«Μια ζωή πίσω από τις γυναίκες έτρεχε, τώρα θα αλλάξει Μανώλη;» επενέβη ο Δημήτρης για να εκτονώσει την κατάσταση που έμοιαζε έτοιμη για εκτραχυνθεί.

«Μήπως δεν το ξέρω; Τόσα χρόνια στο Πανεπιστήμιο ποιος ξέρει τι είχε κάνει με τις φοιτήτριες...»

«Α, όλα κι όλα. Με τις φοιτήτριες δεν είχα κάνει ποτέ μα ποτέ τίποτα. Τις σεβόμουν και τις έβλεπα πάντοτε σαν τα παιδιά που δεν απέκτησα ποτέ. Δεν είμαι εγώ σαν το Δημητράκη που κοίταζε τις μαθήτριάς του στο Λύκειο! Και ήταν και Θεολόγος, τρομάρα του!»

«Άκου να σου πω, Θανασάκη. Μια φορά έτυχε να χάσω τα μυαλά μου με μαθήτριά μου, αλλά εγώ είμαι τίμιος άνθρωπος, την παντρεύτηκα και σταμάτησε εκεί το πράγμα. Άλλωστε τότε ήμουν νέος, μόλις είχα πρωτοδιοριστεί και δεν είχαμε δα και καμιά διαφορά ηλικίας μεγάλη», του απάντησε οργισμένα ο Δημήτρης.

«Καλά, καλά... ξέρουμε...», είπε με μια δόση ειρωνείας ο Θανάσης σταματώντας τη συζήτηση μιας και είχε καταφτάσει το γκαρσόνι με τους καφέδες.

«Ορίστε τα καφεδάκια σας, κύριοι. Τρεις ελληνικοί, ένας βαρύς γλυκός για τον ταξίαρχό μας και δυο μέτριοι για τους καθηγητές μας» τους είπε με χαμόγελο σερβίροντάς τους επιδέξια και σβέλτα.

«Να είσαι καλά, αγόρι μου» του απάντησε ο Θανάσης και συνέχισε «Και πού είσαι, σήμερα κερνάει ο Στρατηγός. Μετά από τόσα χρόνια που πήρε σύνταξη από τις ειδικές δυνάμεις, σήμερα έκανε ξανά ελεύθερη πτώση!»

Εκείνος και ο Δημήτρης ξεκαρδίστηκαν στα γέλια ενώ ο κυρ Μανώλης είχε κοκκινίσει από τα νεύρα του, όχι επειδή τον πείραζαν αλλά επειδή ένιωσε ότι τον αιφνιδίασαν και δεν ήταν έτοιμος να ανταποδώσει τα “πυρά”. Λίγο αργότερα όμως δεν άντεξε ούτε εκείνος κι άρχισε να γελάει με όλη του την καρδιά. Η παρέα συνέχισε την κουβέντα, μίλησαν για όλα εκτός από τη σαραντάρρα γειτόνισσα που κάποια στιγμή φάνηκε από τη γωνία κρατώντας μερικές σακούλες με ψώνια. Τη συνόδευε εκείνος ο γεροδεμένος νεαρός που νωρίτερα είχε προσφερθεί να βοηθήσει τον κυρ Μανώλη. Ο Θανάσης πάγωσε.

«Κοιτάξτε, αυτός δεν ήταν που πήγε να σε σηκώσει πριν όταν έπεσες;» ρώτησε το φίλο του.

«Αυτός πρέπει να είναι» απάντησε εκείνος.

«Λες να την κουτουπώνει;» ρώτησε σχεδόν αφελέστατα ο Δημήτρης.

«Τι λες, βρε αθεόφοβε, αυτός είναι μικρός. Τι να τον κάνει αυτή;» φώναξε ο Θανάσης που είχε γεμίσει ζήλια μέχρι το τελευταίο του κύτταρο.

«Καλά ντε, μη φωνάζεις, έτσι ρώτησα!»

Ο κυρ Μανώλης άφησε ένα μειδίσμα να του ξεφύγει χωρίς να το αντιληφθεί ο Θανάσης. Η υπόλοιπη ώρα μέχρι να αποχωρήσουν κύλισε με τον καθηγητή των Μαθηματικών να μη συμμετέχει στην κουβέντα. Το μυαλό του είχε μείνει κολλημένο στο νεαρό με τα μακριά ξανθά μαλλιά, φτιάχνοντας διαρκώς σενάρια που οδηγούσαν τη λογική του στα άκρα. Συνειδητοποίησε ότι ζήλεψε, ήθελε να βρεθεί στη θέση του δίπλα στην κυρία των ονείρων του.

Την επόμενη μέρα ο Δημήτρης ξύπνησε από νωρίς. Πήγε στην τράπεζα για να πληρώσει το ενοίκιο του σπιτιού, μετά τακτοποίησε τους λογαριασμούς του ηλεκτρικού και του νερού και λίγο αργότερα βρέθηκε στο φαρμακείο της Λίτσας για να πάρει τα φάρμακα για τη γυναίκα του. Η Λίτσα ήταν γόνος μεγάλης οικογένειας, είχε σπουδάσει στο εξωτερικό και το φαρμακείο της ήταν από τα πιο παλιά στην πόλη. Με το Δημήτρη γνωρίστηκε όταν εκείνος είχε στο σχολείο τη μοναχοκόρη της μαθήτριά.

Οι δυο τους κουβαλούσαν ένα ένοχο μυστικό που τους βάραινε την ψυχή και δεν μπορούσαν να το ξεπεράσουν. Αρκετά χρόνια πριν, έτυχε να βρεθούν στο ίδιο τραίνο ταξιδεύοντας ο καθένας για διαφορετικό σκοπό. Εκείνη πήγαινε ως εκπρόσωπος σε ένα συνέδριο κι εκείνος για να επισκεφτεί έναν ξάδερφό του που είχε έρθει για διακοπές στην πατρίδα μετά από πολύ καιρό και είχε να τον δει χρόνια.

Στο ταξίδι αισθάνθηκαν οικεία ο ένας με τον άλλο και το ίδιο βράδυ κατέληξαν στο δωμάτιο του ξενοδοχείου που έμενε η Λίτσα. Ποτέ δεν μπόρεσαν να εξηγήσουν τι ήταν εκείνο που τους οδήγησε στην παρόρμηση εκείνης της στιγμής. Ο καθένας είχε τους δικούς τους λόγους αλλά και οι δύο είχαν ανάγκη ένα ξένο κορμί για να διοχετεύσουν το συσσωρευμένο βάρος της καθημερινότητάς τους. Κι εκείνη η στιγμή ήταν η καταλληλότερη, η λανθάνουσα αλλά αμοιβαία έλξη που ένιωθαν από τότε που γνωρίστηκαν στο σχολείο του Δημήτρη βρήκε πρόσφορο έδαφος και βγήκε από το λήθαργο συμπαρασύροντας μαζί της και το πάθος των εραστών της πρώτης

φοράς. Όταν συνειδητοποίησαν ότι η ξαφνική ορμή τους είχε οδηγήσει σε ένα μεγάλο λάθος ήταν πλέον αργά. Ο Δημήτρης για τους επόμενους μήνες ήταν συντετριμμένος, ένιωθε την ανάγκη να εξομολογηθεί, αλλά δειλίασε. Εκείνη είχε κλειστεί στον εαυτό της και απλώς προσποιούνταν ότι δεν είχε συμβεί τίποτα.

Οι δυο τους είχαν κάνει μια συμφωνία με τα μάτια, χωρίς ποτέ να τολμήσουν να το πουν με λόγια. Δε θα το συζητούσαν ποτέ, θα το ξεχνούσαν, θα το διέγραφαν από τη μνήμη τους. Αλλά, παρά την λογική που τους επέβαλε τη λήθη, μέσα τους σιγόκαιγε η άνομη επιθυμία. Κάθε φορά που συναντιόντουσαν δεν κοιτούσε ποτέ ο ένας στα μάτια τον άλλο. Η ενοχή αλλά και η άσβεστη επιθυμία τραβούσαν το βλέμμα στο πάτωμα, εκεί που κατακάθεται η σκόνη και η απελπισία, αυτή ήταν θαρρείς η τιμωρία τους.

Εκείνο το πρωινό όμως, μέσα στο φαρμακείο βρισκόταν και ο ξανθός νεαρός που είχε συναντήσει χθες με την παρέα του. Αγόρασε μια οδοντόκρεμα και γυρίζοντας να φύγει τον χαιρέτισε.

«Καλημέρα σας κύριε. Πως είναι ο φίλος σας; Ελπίζω εντάξει.»

«Μια χαρά είναι» απάντησε σαστισμένα κοιτάζοντάς τον να του χαμογελάει καθώς άνοιγε την πόρτα για να φύγει. «Καλημέρα» συνέχισε σχεδόν ξεψυχισμένα αλλά ο νεαρός δεν τον άκουσε, είχε ήδη κλείσει την πόρτα πίσω του βιαστικά.

Γύρισε κι ασυναίσθητα κοίταξε τη Λίτσα στα μάτια. Ούτε θυμόταν πόσα χρόνια είχαν περάσει από την τελευταία φορά που διασταυρώθηκαν τα βλέμματά τους. Η καρδιά του σκίρτησε, τα πόδια του με το ζόρι τον κρατούσαν κι ένιωσε μια έντονη ζέστη να γεμίζει τα σωθικά του. Η Λίτσα έμεινε να τον κοιτάζει κι εκείνη άφωνη. Θαρρείς μια αόρατη δύναμη κρατούσε τα μάτια τους σε ένα δεσμό νοητό που ήταν αδύνατο να σπάσει. Τα δευτερόλεπτα κύλησαν αργά, τίποτα δεν μπορούσε να χαλάσει τη στιγμή. Όταν ο Δημήτρης κατάφερε να βάλει μπρος ξανά τη λογική του γύρισε το κεφάλι του με μια απότομη κίνηση προς τα δεξιά, στο ράφι με τις παιδικές τροφές.

«Τον ξέρεις αυτόν το νεαρό;»

«Μπα, πρώτη φορά τον βλέπω» του απάντησε.

«Περίεργο», σκέφτηκε φωναχτά εκείνος, «πολύ περίεργο...»

«Τι εννοείς;»

«Τίποτα, τίποτα» είπε βιαστικά κι αμέσως του ήρθαν στο μυαλό τα μελαγχολικά μάτια της Λίτσας ενώ συνέχιζε να κοιτάζει τις παιδικές τροφές. «Ήρθα για τα φάρμακα της γυναίκας μου».

«Τα έχω έτοιμα» του είπε τραβώντας μια σακούλα πίσω από τον πάγκο. «Πώς πάει;»

«Καλύτερα είναι, σηκώνεται τώρα από το κρεβάτι και η εγχείρηση δεν την πονάει».

«Ωραία» του είπε και κάρφωσε τα μάτια της πάνω του. Το ίδιο έκανε κι ο Δημήτρης. Αν δεν άνοιγε η πόρτα πίσω του ήταν ικανός να μείνει εκεί για πάντα, αλλά ο άγνωστος που μπήκε μέσα διέκοψε απότομα τη σκηνή. Έβγαλε το πορτοφόλι του και της έδωσε επίτηδες ένα μεγάλο χαρτονόμισμα για να περιμένει τα ρέστα, ήθελε να παρατείνει όσο το δυνατόν περισσότερο την παραμονή του εκεί. Όταν ακούμπησε το χέρι της παίρνοντας τα ψιλά με την απόδειξη ταράχτηκε σύγκορμος. Έκανε απότομα μεταβολή και χωρίς να πει κουβέντα έφυγε αφήνοντας πίσω του πολλές προσδοκίες και μια υπόσχεση στον εαυτό του. Θα πήγαινε ξανά σύντομα στο φαρμακείο, ήθελε να την κοιτάξει πάλι στα μάτια, να την χορτάσει.

Το απόγευμα, στις πέντε η ώρα, μαζεύτηκαν ξανά με την παρέα στο στέκι τους. Ο αχνιστός καφές τους χάιδευε τα ρουθούνια, όλα ήταν όπως τις άλλες φορές αλλά εκείνο το απόγευμα μια περίεργη ησυχία είχε απλωθεί στο τραπέζι. Ο Θανάσης είχε όπως πάντα καρφωμένο το βλέμμα απέναντι, ο Δημήτρης είχε σηκωμένο το κεφάλι στον ουρανό κι έμοιαζε να είναι χαμένος στους συλλογισμούς του, ενώ ο κυρ Μανώλης χτυπούσε διαρκώς το δάχτυλό του στο κεφάλι. Έμοιαζε σκεπτικός, σαν να τον βασάνιζε κάτι που ήθελε να το βγάλει από μέσα του αλλά κανένας από τους φίλους του δεν του έδινε σημασία. Ήταν η πρώτη φορά που η σιωπή τους συνόδευε στον απογευματινό καφέ. Ρούφηξαν δυο-τρεις γουλιές καφέ ο καθένας αλλά καμία λέξη δε βγήκε από το στόμα τους, ο καθένας ήταν βυθισμένος στις σκέψεις του.

«Θέλω να σας πω κάτι» είπε σπάζοντας τη σιωπή ο Θανάσης.

«Κι εγώ θέλω να σας πω κάτι» πετάχτηκε ο κυρ Μανώλης.

«Εντάξει, αλλά πρώτα εγώ» έκανε αποφασιστικά ο Θανάσης και συνέχισε «Λοιπόν, η κυρία απέναντι λέγεται Παναγιώτα. Συναντηθήκαμε σήμερα στην παιδική χαρά εδώ πιο κάτω».

«Πώς τα κατάφερες, ρε μπαγάσα;» ρώτησε ο Δημήτρης που είχε επανέλθει στην πραγματικότητα.

«Αυτό είναι το περίεργο, ακούστε να δείτε τι έγινε. Πηγαίνοντας το πρωί να πάρω γάλα είδα εκείνο το νεαρό με τα ξανθά μαλλιά που την είχε αγκαζέ χτες, εκείνον που πήγε να σε βοηθήσει να σηκωθείς ρε Μανώλη, θυμάσαι;»

«Θυμάμαι» είπε εκείνος. «Τον είδα κι εγώ σήμερα το πρωί στο φούρνο που πήγα για ψωμί, γι' αυτό ήθελα να σας μιλήσω. Περίεργο ε;»

Για μια στιγμή κοιτάχτηκαν και οι τρεις έχοντας τα μάτια τους διάπλατα ανοιχτά, στολισμένα με μια γερή δόση απορίας.

«Μπα, το πιο περίεργο είναι ότι τον είδα κι εγώ σήμερα νωρίς το πρωί στο φαρμακείο της Λίτσας» είπε ο Δημήτρης σηκώνοντας τα φρύδια του.

«Λοιπόν, θα με αφήσετε να σας πω ή όχι;» φώναξε ο Θανάσης. «Τον είδα λοιπόν και είπα να τον πάρω από πίσω να δω που μένει. Είχε στα χέρια του μια σακούλα, από το φούρνο στην πλατεία και υπέθεσα ότι θα είχε ψωμί και θα το πήγαινε στο σπίτι του. Αλλά εκείνος πήγε στην παιδική χαρά». Σταμάτησε και ήπια μια γουλιά νερό για να δροσίσει τον οισοφάγο του.

«Και μετά τι έγινε;» ρώτησε ο Δημήτρης.

«Μετά πήγε σε κάτι παιδάκια που έπαιζαν και κάτι τους είπε. Εγώ κάθισα στο παγκάκι απέναντι κι εκεί που τον κοιτούσα ήρθε κι έκατσε δίπλα μου. Καλημέρα μου λέει, καλημέρα του λέω. Πώς είστε σήμερα μου λέει, καλά του λέω. Σταματήσαμε να μιλάμε και κοιτάζαμε τα παιδάκια που έπαιζαν. Εκεί που ήμουν έτοιμος να φύγω ήρθε εκείνη».

«Ποια;» ρώτησαν οι φίλοι του με μια φωνή.

«Η Παναγιώτα, βρε, τι σας λέω τόση ώρα;»

«Και τι έκανε εκεί;» ρώτησε ο κυρ Μανώλης.

«Τα δυο από τα παιδάκια που έπαιζαν ήταν της αδερφής της. Ανίψια της. Έκατσε δίπλα του κι άρχισαν να μιλάνε. Εγώ πάγωσα. Έμεινα εκεί, τα πόδια μου δεν μπορούσαν ούτε να κουνηθούν. Μετά από λίγο εκείνος

σηκώθηκε, έβγαλε από τη σακούλα κάτι κουλούρια που είχε μέσα και τα μοίρασε στα παιδιά. Έμεινα μόνος στο ίδιο παγκάκι μαζί της! Το πιστεύετε; Μαζί της. Συστηθήκαμε και πιάσαμε την κουβέντα. Έτσι έμαθα ότι τη λένε Παναγιώτα. Ωραίο όνομα ε;

«Βρε γεροξεκούτη, έχετε τριάντα χρόνια διαφορά, το έχεις καταλάβει;» του είπε ο κυρ Μανώλης.

«Βρε, δε με παρατάς; Στρατηγέ της δεκάρας! Εμένα το λένε τα κότσια μου ακόμα!»

«Και τι έγινε μετά;» πετάχτηκε ο Δημήτρης θέλοντας να ηρεμήσει λίγο τα πνεύματα.

«Τίποτα. Μιλήσαμε, είπαμε περί ανέμων και υδάτων και μετά από λίγο σηκώθηκε, πήρε τα ανίψια της και έφυγε. Εγώ έμεινα λίγο παραπάνω και χάζευα τα άλλα παιδάκια που έπαιζαν. Ο ξανθός είχε εξαφανιστεί, δεν τον ξαναείδα. Μετά γύρισα στο σπίτι και είχα ξεχάσει να πάρω και γάλα! Έμαθα όμως πώς τη λένε και ποιος ξέρει μπορεί να την ξαναδώ στην παιδική χαρά!» είπε και το πρόσωπό του είχε γεμίσει χαμόγελο.

«Ρε παιδιά, κάτι περίεργο συμβαίνει εδώ» είπε ο κυρ Μανώλης.

«Τι περίεργο και χαζομάρες μας λες» του απάντησε ο Θανάσης νομίζοντας ότι θα αναφερθεί πάλι σε εκείνον.

«Σταμάτα, μωρέ μυγιάγγιχτε, σταμάτα. Σε βαρέθηκα πια. Άλλο πράγμα θέλω να πω».

«Μπα, και ποιο είναι αυτό Στρατηγέ μου;»

«Το πρωί πήγα στο φούρνο για ψωμί. Γινόταν εκεί μέσα το έλα να δεις από κόσμο. Μπροστά διέκρινα το νεαρό με τα ξανθά μαλλιά να παίρνει μια σακούλα, σαν να μου φαίνεται ότι πήρε κάτι κουλούρια. Τώρα που είπες κι εσύ ότι έδωσε κουλούρια στα παιδάκια, μάλλον είναι σίγουρο ότι πρέπει να είχε πάρει κουλούρια. Ναι, ναι, σίγουρα κουλούρια ήταν» είπε απευθυνόμενος κυρίως στον εαυτό του λες κι ήταν μόνος του εκεί! Οι φίλοι του δεν μίλησαν παρά μονάχα περίμεναν να συνεχίσει. «Κι εκεί που πήγαινε να φύγει έγινε μια μικρή αναστάτωση. Ένας υπάλληλος έφερε ένα ταψί με φρεσκοψημένες τυρόπιτες για να τις βάλει στην προθήκη κι ένας πελάτης όπως γύρισε ξαφνικά έκαψε το χέρι του πάνω στο ζεστό ταψί. Κάηκε!

Πρέπει να πόνεσε πολύ, είχε αναψοκοκκινήσει ολόκληρος... ο καημένος!». Σταμάτησε να πάρει μια ανάσα και ήπια μια γουλιά καφέ.

«Και τι έγινε μετά; Μίλησες με τον Ξανθό;» του είπε ο Δημήτρης.

«Μίλησα. Ήταν δίπλα μου εκείνη τη στιγμή και είδε κι αυτός το ατύχημα. Έβγαλε από μια μικρότερη τσάντα που κρατούσε μια οδοντόκρεμα και μου την έδωσε. Βάλε στο χέρι του για να πάρει το έγκλημα, εγώ βιάζομαι, μου είπε και εξαφανίστηκε. Έβγαλα κι εγώ την οδοντόκρεμα και του άλειψα λίγη στο χέρι. Εκείνος ανακουφίστηκε αμέσως, με κοίταξε στα μάτια κι άρχισε να με ευχαριστεί. Δεν μπορείτε να φανταστείτε πώς ένιωσα!»

«Εγώ μπορώ» του είπε ο Θανάσης. «Σα Στρατηγός που σώζει το στράτευμα»

Ο κυρ Μανώλης αντί να αντιδράσει όπως θα περίμενε ο Θανάσης, γύρισε πολύ ήρεμα και του απάντησε: «Ακριβώς. Εκείνος ο άνθρωπος ήταν ένας έφεδρος αξιωματικός που είχε την τιμή να υπηρετήσει υπό τις εντολές μου. Άρρησβα βεβαίως να τον θυμηθώ, αλλά τελικά τον θυμήθηκα. Και το καλύτερο ξέρετε ποιο είναι;»

«Θα σε κάνουν Αρχιστράτηγο;» του είπε ο Θανάσης χαμογελώντας.

«Το καλύτερο, γεροξεκούτη Θανάση, είναι ότι το παλικάρι αυτό είναι πρόεδρος της Ένωσης Έφεδρων Αξιωματικών των Ειδικών Δυνάμεων και την άλλη Κυριακή έχουν εκδήλωση στην οποία με κάλεσε όχι μόνο να παραβρεθώ αλλά και να μιλήσω κιόλας. Και όλοι κάποια στιγμή θα φορέσουν τις στολές τους γιατί θέλουν να βγάλουν μερικές φωτογραφίες για τις ανάγκες ενός περιοδικού που θέλει να τους κάνει αφιέρωμα. Το ίδιο βεβαίως κι εγώ! Θα φορέσω ξανά τη στολή μου!». Είχε να κομπιάσει έτσι από την τελευταία φορά που βρέθηκε σε παράταξη, αλλά κατάλαβε ότι την τελευταία του πρόταση δεν έπρεπε να την εκστομίσει. Ήταν σίγουρο ότι θα γινόταν στόχος για να τον πειράξουν, αλλά για κάποιο παράξενο λόγο ήταν σαν να μην τον είχαν ακούσει οι φίλοι του που συνέχισαν την κουβέντα χωρίς να σχολιάσουν τίποτα.

«Για περίμενε λίγο, ξιπασμένη Στρατηγέ» πετάχτηκε ο Θανάσης. «Δηλαδή ο Ξανθός πριν τον συναντήσω εγώ τον συνάντησες εσύ! Ήταν στο φούρνο και πήρε τα κουλουράκια για τα παιδιά, έτσι δεν είναι;»

«Έτσι φαίνεται» απάντησε πικραμένα ο κυρ Μανώλης που τον διέκοψε απότομα τη στιγμή που μέσα στο μυαλό του είχε αρχίσει να φαντασιώνεται το παρελθόν και της στιγμές της δόξας! «Αλλά κι έτσι να έγινε, πού το βλέπεις το περίεργο; Σύμπτωση είναι».

Ο Θανάσης έμεινε σκεπτικός, ενώ ο Δημήτρης δεν έλεγε κουβέντα κρυμμένος στην ενοχή του. Ο φίλος του όμως τον κοίταξε γεμάτος περιέργεια για τη σιωπή του, κατάλαβε ότι κάτι δεν πάει καλά. Τον ρώτησε γιατί δε μιλάει. Εκείνος εξακολούθησε να παραμένει σιωπηλός μέχρι που ξεπρόβαλε ο ξανθός νεαρός δίπλα τους. Ο κυρ Μανώλης μόλις τον είδε πετάχτηκε πάνω και τον έπιασε από το μπράτσο.

«Συγγνώμη, νεαρέ, θα μπορούσες να καθίσεις για λίγο στην παρέα μας; Θέλουμε να σε ρωτήσουμε κάτι» του είπε.

«Πολύ ευχαρίστως» απάντησε εκείνος κι αμέσως έκασε στην άδεια καρέκλα που πάντα περίσσευε στο τραπέζι τους χωρίς να δείχνει κανένα ίχνος έκπληξης!

«Πώς σε λένε λεβέντη μου;» είπε ο ταξίαρχος.

«Έχει σημασία;» απάντησε.

«Περίεργος είσαι, νεαρέ» του είπε ο κυρ Μανώλης και συνέχισε «Βεβαίως και έχει σημασία. Δεν έχεις όνομα; Πώς θα σε φωνάζουμε;»

«Άγγελε» είπε ξερά.

«Είδες Άγγελε, δεν ήταν και τόσο δύσκολο! Λοιπόν, έχουμε μια απορία. Το πρωί εσύ δεν ήσουν που μου έδωσες την οδοντόκρεμα μέσα στο φούρνο;»

«Ναι».

«Και πήρες κουλουράκια και τα πήγες στην παιδική χαρά και τα έδωσες στα παιδάκια;»

«Ναι».

«Και όλο αυτό ήταν τυχαίο, έτσι δεν είναι; Εννοώ που πρώτα συνάντησες εμένα και μετά το Θανάση».

«Όχι».

«Όχι;»

«Όχι» είπε και τους κοίταξε με τα γαλανά μάτια του.

«Τι εννοείς;»

«Εννοώ ότι δεν ήταν τυχαίο που σας συνάντησα».

«Δεν μπορώ να το καταλάβω, το είχες προσχεδιάσει δηλαδή;»

«Μπορείτε να το πείτε κι έτσι».

«Και πώς ήξερες ότι εγώ θα πάω εκείνη την ώρα στο φούρνο για να με συναντήσεις πρώτο;»

«Μα δε συνάντησα εσάς πρώτο».

«Θα μας τρελάνεις; Ποιόν συνάντησες πρώτο;»

«Τον κύριο Δημήτρη στο φαρμακείο της κυρίας Λίτσας!».

Τα μάτια όλων καρφώθηκαν στο Δημήτρη. Εκείνος είχε χαμηλώσει το βλέμμα του και η ντροπή τον έκανε να μην μπορεί να τους αντικρίσει. Μερικά δευτερόλεπτα αμηχανίας γέμισαν το τραπέζι μαζί με ένα ποτήρι νερό που έφερε το γκαρσόνι στον Άγγελο.

«Τι θα πάρετε;»

«Έναν ελληνικό καφέ σκέτο».

Το γκαρσόν έφυγε κι ο Θανάσης έσπασε την παγωμάρα. «Αλήθεια λέει, Δημήτρη;»

«Αλήθεια. Τον συνάντησα στο φαρμακείο το πρωί».

«Και μετά συνάντησε το Στρατηγό και μετά εμένα. Περίεργο δεν είναι Άγγελε;» είπε ο Θανάσης γεμάτος καχυποψία.

«Δεν είναι καθόλου περίεργο, κύριε Θανάση. Πήγα στο φαρμακείο το πρωί για να πάρω μια οδοντόκρεμα».

«Αλήθεια λέει, πήρε μια οδοντόκρεμα από τη Λίτσα» συμπλήρωσε ο Δημήτρης.

«Την οδοντόκρεμα που έδωσες σε μένα;» ρώτησε ο κυρ Μανώλης.

«Μάλιστα».

«Και όλο αυτό πώς το κατάφερες και το σχεδιάσες;» ξαναρώτησε ο ταξίαρχος.

«Ας μη σταθούμε στο πώς το σχεδίασα αλλά ότι το έκανα γιατί θέλησα να σας βοηθήσω».

«Εμένα;»

«Όχι μόνο εσάς αλλά και τους τρεις σας!»

«Να μας βοηθήσεις; Πώς δηλαδή; Με ποιο τρόπο;» ρώτησε πάλι για τρίτη φορά ο κυρ Μανώλης.

«Δε χρειάζεται να σας απαντήσω, την ξέρετε την απάντηση ήδη».

«Δε σε καταλαβαίνω» είπε ο Δημήτρης, «ξεκαθάρισε τα λόγια σου».

«Μα κύριε Δημήτρη, εγώ δε στάθηκα η αφορμή να κοιτάξετε στα μάτια τη Λίτσα μετά από τόσα χρόνια; Που αφήσατε τον εαυτό σας να νιώσει ξανά όσα αισθήματα καταπιέζατε μέσα σας όλα αυτά τα χρόνια;»

«Τι λέει;» τον ρώτησε ο κυρ Μανώλης που μόνο ερωτήσεις έκανε όλη εκείνη την ώρα προσπαθώντας να ξεδιαλύνει την κατάσταση.

Ο Δημήτρης δεν άντεξε να κρατάει άλλο το μυστικό που έκρυβε στην καρδιά του τόσα χρόνια. Τους τα είπε όλα χωρίς περιστροφές. Οι άλλοι τον κοίταξαν ξαφνιασμένοι, δεν μπορούσαν να πιστέψουν ότι ήταν ικανός για τέτοιου είδους περιπέτειες ο καρδιακός τους φίλος. Δεν είπαν τίποτα όμως, γιατί άρχισαν να σκέφτονται τις δικές τους μύχιες σκέψεις που δεν τολμούσαν να ξεστομίσουν.

Ο Άγγελος όμως φρόντισε να συνεχίσει την κουβέντα. «Κι εσάς, κυρ Μανώλη, δε σας έδωσα την ευκαιρία να φορέσετε ξανά τη στολή σας και να ηγηθείτε των έφεδρων αξιωματικών; Αυτό δε φαντασιώνεστε κάθε βράδυ λίγο πριν κλείσετε τα μάτια σας;»

Κάτι προσπάθησε να ψελλίσει ο ταξίαρχος αλλά πριν πει οτιδήποτε ήξερε ότι εκείνος ο άγνωστος νέος έλεγε την αλήθεια. Κοίταξε τους άλλους στα μάτια κι απλώς επιβεβαίωσε με το βλέμμα του τα λόγια του Άγγελου.

«Εσείς, κύριε Θανάση, με πήρατε από πίσω για να με παρακολουθήσετε, έτσι δεν είναι; Θέλατε να μάθετε για μένα επειδή βοήθησα χτες την κυρία Παναγιώτα, νομίσατε ότι κάτι τρέχει μεταξύ μας. Τόσο καιρό προσπαθούσατε να τη γνωρίσετε και δεν τα καταφέρατε ή κάνω λάθος; Εξαιτίας μου όμως τη γνωρίσατε και μιλήσατε μαζί της. Τώρα ο δρόμος είναι ανοιχτός! Αυτή είναι η βοήθεια που πρόσφερα και στους τρεις σας» είπε κι έμεινε ακίνητος να τους κοιτάζει.

Πέρασαν μερικά λεπτά απόλυτης ησυχίας. Μόνο το γκαρσόνι που έφερε τον καφέ διέκοψε τη σιωπή.

«Και γιατί μας βοήθησες» ρώτησε ο Δημήτρης που το μυαλό του δεν μπορούσε να τα συλλάβει όλα αυτά, ήταν έξω από κάθε τι λογικό.

«Γιατί, όπως σας είπα είμαι άγγελος κι απλώς ήθελα να σας βοηθήσω».

«Τι εννοείς απλώς ήθελες να μας βοηθήσεις;» είπε ο Δημήτρης που ανέλαβε να εκπροσωπήσει και τους τρεις.

«Εμείς οι άγγελοι έτσι κάνουμε».

«Ποιοι άγγελοι, τι εννοείς βρε παιδί μου;»

«Μα σας το είπα. Είμαι άγγελος και θέλω να σας βοηθήσω».

«Άγγελος;»

«Άγγελος».

«Όπως λέμε φύλακας άγγελος; Ή άγγελος του Θεού;»

«Άγγελος αλλά όχι του Θεού!»

«Τίνος τότε;»

«Σας είπα, όχι του Θεού».

Ο Δημήτρης πετάχτηκε πάνω σαν να τον είχε χτυπήσει ρεύμα. Το ίδιο και ο κυρ Μανώλης, ο Θανάσης που ήταν πρακτικό μυαλό έμεινε ατάραχος. «Καθίστε κάτω, βρε ανόητοι, σας κάνει πλάκα ο Άγγελος!» τους είπε.

«Ποτέ δεν κάνω πλάκα ούτε λέω ψέματα» απάντησε εκείνος και η παγερή ματιά του τους διαπέρασε τα κόκκαλα. Έδειξε με το δάχτυλό του τον καφέ του. Το φλιτζάνι άδειασε λες και τρύπησε ξαφνικά! Οι τρεις φίλοι έμειναν άναυδοι. «Νομίζω ότι πρέπει να καθίσετε για να συνεχίσουμε την κουβέντα μας» τους είπε με ένα σαρδόνιο χαμόγελο.

«Ποτέ» είπε ο κυρ Μανώλης.

«Καθίστε, κυρ Μανώλη. Γιατί ταραχτήκατε; Δυο κουβέντες θα πούμε ακόμα κι εγώ μετά θα φύγω και δε θα με ξαναδείτε ποτέ. Καθίστε σας παρακαλώ.»

Ο κυρ Μανώλης έκατσε όχι γιατί το ήθελε αλλά γιατί μια αόρατη δύναμη τον έσπρωξε να καθίσει ή τουλάχιστον αυτή τη δικαιολογία βρήκε για να πείσει τον εαυτό του να υπακούσει.

«Κύριοι, γιατί αναστατωθήκατε όταν ακούσατε ότι είμαι άγγελος αλλά όχι του Θεού; Εγώ σας πρόσφερα τη βοήθειά μου μόνο, δε σας έκανα κακό»

«Κακό μας έκανες. Ο δαίμονας ποτέ δεν κάνει καλό» πετάχτηκε ο Δημήτρης που θυμήθηκε τις σπουδές του.

«Μα γιατί; Δε σας βοήθησα να αντικρίσετε ξανά τα μάτια της Λίτσας που τα είχατε σχεδόν ξεχάσει κύριε Δημήτρη;»

«Κακώς. Ξέρεις ότι αυτό δεν είναι σωστό. Είναι αμαρτία».

«Κι όταν βρεθήκατε στο ξενοδοχείο μαζί της δεν ήταν αμαρτία;»

«Αμαρτία ήταν. Έχω ζητήσει συγχώρεση γι' αυτό».

«Συγχώρεση θα είχατε ζητήσει μόνο αν είχατε αποβάλει από μέσα σας κάθε σκέψη για εκείνη, κάτι το οποίο δεν κάνατε αλλά ούτε θελήσατε να κάνετε. Αντιθέτως, το μυαλό σας γύριζε διαρκώς σε εκείνη. Έτσι δεν είναι;»

«Όχι δεν είναι έτσι. Κάνεις λάθος και σε παρακαλώ να σηκωθείς να φύγεις και να μας αφήσεις ήσυχους».

«Μην ανησυχείτε, σε λίγο θα φύγω».

«Νομίζω ότι θα συμφωνήσω με το φίλο μου το Δημήτρη. Πρέπει να φύγετε τώρα, αρκετά μας ταράξατε νεαρέ με τα καμώματά σας» είπε ο κυρ Μανώλης που είχε να νιώσει τόση έξαψη από την τελευταία φορά που συμμετείχε σε στρατιωτική άσκηση!

«Εσείς, κύριε Θανάση, δε λέτε τίποτα, δε θέλετε να φύγω;» τον ρώτησε ο Άγγελος κοιτώντας τον κατευθείαν στα μάτια.

«Δεν ξέρω... Προσπαθώ να αιτιολογήσω τη συμπεριφορά σου, να κατανοήσω το κίνητρό σου και να συνειδητοποιήσω τι ακριβώς συμβαίνει. Πάντως το τρικ με τον καφέ ήταν εντυπωσιακό. Μπορείς να το ξανακάνεις;» του απάντησε εκείνος.

«Δεν ήταν τρικ! Αλλά δε θα το επαναλάβω, το έκανα απλώς και μόνο για να σας κεντρίσω το ενδιαφέρον».

«Να φύγετε, κύριε μου» του είπε ξανά ο κυρ Μανώλης που είχε σηκωθεί όρθιος ξανά και του έδειχνε με το δάχτυλο το δρόμο.

«Καθίστε κάτω σας παρακαλώ» απάντησε ήρεμα ο Άγγελος, «σας είπα ότι σε λίγο θα φύγω και δεν πρόκειται να με ξαναδείτε. Μην είστε όλοι σας τόσο εχθρικοί απέναντί μου, προσπαθήστε να δείτε τα πράγματα ήρεμα όπως ο κύριος Θανάσης. Άλλωστε τίποτα κακό δεν έχει γίνει, τίποτα μη αναστρέψιμο. Όλα μπορούν να συνεχίσουν να υπάρχουν όπως ήταν και πριν το σημερινό πρωινό, έτσι δεν είναι;»

«Ακριβώς» απάντησε ο Θανάσης, «αφήστε τον να δούμε τι έχει να μας πει».

«Ωραία» είπε εκείνος. «Μου επιτίθεστε μόνο και μόνο επειδή είστε προκατειλημμένοι, επειδή σας είπα ότι δεν είμαι άγγελος του Θεού. Και θεωρείτε ότι είμαι η προσωποποίηση του κακού και χωρίς δεύτερη κουβέντα θέλετε να φύγω μακριά σας! Χωρίς καν να σκεφτείτε ότι μπορεί να έχετε

άδικο. Αλλά ας δεχτούμε ότι έχετε δίκιο και ότι εγώ είμαι ο κακός σ' αυτό το τραπέζι. Μπορεί λέτε το καλό να υπάρξει ξέχωρα από το κακό; Άμα κύριοι το κακό δεν υπήρχε τι αξία θα είχε το καλό; Κι αν όλα ήταν άσπρα χωρίς να υπάρχει το μαύρο, πως θα μπορούσε κάποιος να ξεκινήσει από ένα σημείο του γκρι για να κατακτήσει το λευκό; Ποιο θα ήταν το κριτήριο για να αξιολογηθεί;»

«Δεν έχει άδικο», συμπλήρωσε πάλι ο Θανάσης ενώ οι άλλοι δυο παρέμεναν σιωπηλοί καθώς προσπαθούσαν να σκεφτούν επιχειρήματα για να τον αντικρούσουν.

«Κάθε τι σε ολόκληρη την πλάση έχει δυο όψεις που η μια ισορροπεί την άλλη. Άσπρο και μαύρο, κρύο και ζεστό, ευτυχία και δυστυχία, καλό και κακό. Έτσι δεν είναι;» ρώτησε περιμένοντας μάταια να του απαντήσουν. Μετά από λίγες στιγμές συνέχισε.

«Όσο απαραίτητο είναι το καλό άλλο τόσο είναι και το κακό. Αλλιώς ούτε το καλό θα ήταν καλό αλλά κάτι απροσδιόριστο. Άμα υπήρχε μόνο το καλό δε θα είχε κριτήριο ο άνθρωπος για να ενεργήσει, δε θα είχε το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης ούτε θα ήταν πραγματικά ελεύθερος να ενεργήσει αυτόβουλα. Ο δρόμος του θα ήταν καθορισμένος μονοσήμαντα, θα πορευόταν στη ζωή όπως το τρένο πάνω στις γραμμές χωρίς ποτέ να μπορεί να ξεφύγει».

«Καλύτερα πάνω στις γραμμές παρά στο κακό» φώναξε ο κυρ Μανώλης.

«Δε διαφωνώ, κύριε Μανώλη, αλλά σκεφτείτε μόνο ότι τότε θα υπήρχαν μόνο οι γραμμές ενώ τώρα υπάρχει και όλος εκείνος ο χώρος δεξιά κι αριστερά από αυτές. Και όχι μόνο μπορείτε να επιλέξετε που θέλετε να πάτε αλλά στο τέλος θα κριθείτε και για την πορεία σας αυτή. Κι άμα το κακό δεν υπήρχε δε θα μπορούσατε να κριθείτε, θα είχατε απλώς την ίδια αξία με όλους! Και ξέρετε ποια θα ήταν αυτή η αξία; Το μηδέν! Δε θα αξίζατε απολύτως τίποτα γιατί όσοι κινούνται πάνω στις γραμμές δεν αξίζουν τίποτα αφού δεν κουμαντάρουν τις αποφάσεις τους οι ίδιοι αλλά ο οδηγός της αμαξοστοιχίας».

«Αυτά είναι σοφιστείες, προσπαθείς να μας κάνεις να παραδεχτούμε ότι ο δαίμονας είναι απαραίτητος! Αυτό όμως δεν είναι αλήθεια, ξέρουμε ότι θες να μας παραπλανήσεις γι' αυτό θέλω να σε παρακαλέσω για ακόμα μια

φορά να φύγεις, να εξαφανιστείς, μ' ακούς;» του φώναξε ο Δημήτρης.
«Φύγε, δε θέλω ούτε να σε βλέπω, ούτε να σε ακούω»

«Υπομονή κύριε Δημήτρη, θα φύγω. Ας πούμε ότι έχετε δίκιο και προσπαθώ να σας παραπλανήσω και ότι το κακό δεν έπρεπε να υπάρχει. Δε μου λέτε, τι σας εμποδίζει εσάς να το εξαφανίσετε;»

«Ποιο;» ρώτησε εκείνος ξερά αποφεύγοντας να τον κοιτάξει.

«Το κακό».

«Μπορώ μωρέ να διώξω εγώ το κακό; Τι είμαι; Ο Θεός είμαι;»

«Μπορείτε κύριε Δημήτρη να το διώξετε, τουλάχιστον από μέσα σας. Κανείς δεν είπε να το εξαφανίσετε από παντού, άλλωστε για να υπάρχει το κακό πρέπει να έχει γίνει για κάποιο λόγο, έτσι δεν είναι;»

«Πάλι μιλάς με σοφιστείες, μην περιμένεις να σου απαντήσω»

«Μα δεν περιμένω να μου απαντήσετε, να το σκεφτείτε απλώς κύριε Δημήτρη. Το κακό δεν υπάρχει κάπου στον αέρα και στα σύννεφα. Υπάρχει μέσα μας κι αν ο καθένας το βγάλει από μέσα του και το εξαφανίσει, τότε αυτό θα εξαφανιστεί από ολόκληρη την πλάση. Φορέας του κακού είναι η συνείδηση και όχι το λουλούδι ή η πέτρα που τη χτυπάει ο αέρας πάνω στο βράχο. Κάνω λάθος μήπως;»

«Όχι, σ' αυτό έχεις δίκιο» είπε ο Θανάσης σπάζοντας το μονόλογο του Άγγελου με το θεολόγο φίλο του που απέφυγε να απαντήσει.

«Οπότε, εκεί που φωλιάζει το καλό εκεί δίπλα βρίσκεται και το κακό. Το ζήτημα είναι τι θα επιλέξετε, ποιον δρόμο θα πάρετε, έτσι δεν είναι;»

«Έτσι είναι» απάντησε ο Θανάσης, αλλά ο Δημήτρης έσπευσε να τον διακόψει.

«Μην τον ακούς, προσπαθεί να σε παραπλανήσει. Κλείσε τα μάτια σου και τα αυτιά σου και μην ακούς τίποτα, κακό θα πάθεις, καλό αποκλείεται, πίστεψέ με».

«Κύριε Δημήτρη, σας παρακαλώ, ακούστε με αυτή τη φορά και μετά κάντε όπως νομίζετε. Το καλό και το κακό βρίσκεται μέσα σας, εσείς είστε οι φορείς και των δυο και όχι κάτι άλλο, άυλο κι απροσδιόριστο. Αν επιλέξετε να κάνετε κάτι καλό, τότε ενισχύετε το καλό, αν πάλι επιλέξετε να κάνετε κάτι κακό, τότε γίνεται το ανάποδο. Εσείς και μόνο εσείς είστε οι υπεύθυνοι για κάθε τι που κάνετε. Ο Θεός έφτιαξε το καλό αλλά είχε τη

σοφία να φτιάξει και το κακό για να μπορεί να σας δώσει πλήρη ελευθερία. Μην κατηγορείτε λοιπόν τη σκοτεινή πλευρά της δημιουργίας, αλλά τον ίδιο σας τον εαυτό για το δρόμο που κάθε φορά ακολουθείτε. Το καλό ή το κακό δεν έχουν καμία αξία αφ' εαυτού τους. Αντίθετα αποκτούν αξία κάθε φορά που ο καθένας από εσάς κάνει το τάδε και όχι το δείνα. Την αξία την προσθέτετε εσείς και μόνο εσείς. Κι αν η ζυγαριά γέρνει τότε από εδώ και τότε από εκεί αυτό συμβαίνει γιατί περισσότεροι άνθρωποι τότε επιλέγουν να κάνουν καλά και τότε κακά πράγματα».

«Μα τι είναι αυτά που λες;» πετάχτηκε ο Δημήτρης και στο πρόσωπό του μπορούσε κανείς εύκολα να διακρίνει τις φλέβες που κόντευαν να σκίσουν το δέρμα. «Άμα δεν υπήρχες εσύ και όλα όσα πρεσβεύεις ο κόσμος θα ήταν πολύ καλύτερος».

«Ίσως, αλλά δε θα είχε την ελευθερία της επιλογής» απάντησε.

«Μη με διακόπτεις, σε παρακαλώ» φώναξε σφίγγοντας τις γροθιές του. «Όσο δεν υπήρχατε εσείς δεν υπήρχε ο πόνος, οι αρρώστιες, το μίσος. Ούτε ο θάνατος υπήρχε. Και μετά ήρθατε εσείς και οι όμοιοί σου και σπείρατε το φθόνο, τον πόνο και το μίσος. Φτιάξατε τις αρρώστιες, τον πόλεμο και την καταστροφή και κάνατε τον άνθρωπο θνητό, φτιάξατε το θάνατο. Πριν όλα ήταν αγνά, τίποτα από αυτά δεν υπήρχε. Αυτά που λες τώρα εσύ τα ακούω βερεσέ. Κι αν έχεις έστω κι ένα μικρό ίχνος καλοσύνης μέσα σου σε παρακαλώ, ειλικρινά σε παρακαλώ, σήκω και φύγε από δω τώρα, αυτή τη στιγμή».

«Αγνό είναι μόνο το μικρό παιδί, αυτό που μέσα του δεν ξέρει τι είναι καλό και τι κακό, που δεν ξέρει τι σημαίνει πονηράδα και διπλωματία. Άλλωστε, ο κόσμος αν ήταν φτιαγμένος μόνο με το καλό τότε πες μου σε παρακαλώ, ποιο θα ήταν το νόημα της ζωής των ανθρώπων; Θα έκαναν μόνο το καλό και μη γνωρίζοντας το κακό δε θα είχαν μέτρο σύγκρισης αλλά και συνείδηση του καλού που θα έκαναν. Το ίδιο βέβαια θα γινόταν αν ο κόσμος ήταν φτιαγμένος μόνο με το κακό. Σε κάθε μια από αυτές τις περιπτώσεις όμως ένας τέτοιος κόσμος θα ήταν αφύσικος, κανείς δεν θα τον ήθελε, ούτε ο Θεός ακόμα. Όπως δεν μπορεί να υπάρξει μέρα χωρίς νύχτα, έτσι δεν μπορεί να υπάρξει καλό χωρίς κακό και ζωή χωρίς θάνατο.»

«Μπορεί να υπάρξει, αν εσύ δεν έσπερνες μέσα στους ανθρώπους όλα αυτά τα μιανρά αισθήματα και τις ανίερες σκέψεις» του απάντησε ο Δημήτρης.

«Ακριβώς, τώρα είπατε τη μαγική λέξη. Είπατε “μέσα στους ανθρώπους”. Ό,τι έλεγα κι εγώ πριν και διαφωνούσατε. Το καλό και το κακό δεν υπάρχει σε κάποιο αφηρημένο τόπο παρά μέσα στον άνθρωπο. Και είναι στο χέρι του ανθρώπου να επιλέξει τι θα ακολουθήσει, αυτή είναι η πραγματική του ελευθερία και γι’ αυτό κρίνεται πρώτα απ’ όλα από τον ίδιο του τον εαυτό».

«Ωραία, ας πούμε ότι έχεις δίκιο, πες μας λοιπόν πού θέλεις να καταλήξεις» του είπε ο κυρ Μανώλης κοιτάζοντας αυστηρά το Δημήτρη σαν να του έλεγε να σωπάσει.

«Να η ερώτηση που περίμενα! Λοιπόν θα σας απαντήσω ειλικρινά. Έχω μια μεγάλη απορία την οποία όσο κι αν προσπαθώ με τη λογική να την απαντήσω δεν μπορώ. Εσείς όμως μπορείτε. Ενώ ξέρετε πολύ καλά ποιο είναι το καλό και ποιο το κακό, συνήθως εσείς οι άνθρωποι είστε επιρρεπείς στο δεύτερο».

«Νομίζω πως κάνεις λάθος αγόρι μου» του είπε φορώντας το σοβαρότερο ύφος του ο ταξίαρχος τεντώνοντας το κορμί του σε μια επίδειξη ανδρισμού.

«Μα τι λέτε; Αφού εδώ μπροστά μου έχω το ζωντανό παράδειγμα. Εσείς, κύριε Μανώλη, γνωρίζετε ότι οι “ένδοξες” ημέρες σας έχουν περάσει ανεπιστρεπτί κι όμως έχετε ακόμα τη ματαιοδοξία να φορέσετε στους ώμους τα διαμαντένια αστέρια σας και να αρχίσετε να δίνετε διαταγές. Φυλάτε τη στολή σας λες και είναι ό,τι πιο πολύτιμο έχετε, ευχαρίστως θα αφήνατε το σπίτι σας να καεί αλλά θα πηδούσατε μέσα στις φλόγες για να σώσετε τη στολή σας. Έχετε θεοποιήσει ότι η στολή συμβολίζει και όποια δύναμη αυτή μπορεί να σας χαρίσει. Δίπλα σας, ο κύριος Δημήτρης που τόσα χρόνια δίδασκε στα παιδιά στο σχολείο την αγνότητα, την αγάπη, την αλήθεια κι όλα τα άλλα ιδανικά που πρέπει να κυριαρχήσουν σ’ ολόκληρη την πλάση, ο ίδιος έπεσε στην αμαρτία. Παντρεμένος κι όμως μοίχευσε! Και το χειρότερο είναι ότι ο πόθος δεν έσβησε μέσα του ποτέ, ίσα ίσα που τον κυριεύε κάθε μέρα της ζωής του, ακόμα και τώρα που λείι μέσα του προσευχές για να εξορκίσει το κακό. Δίδαξε την προσευχή αλλά ποτέ δεν προσευχήθηκε, ακόμα και τώρα δεν έχει συνειδητοποιήσει ότι προσευχή σημαίνει όχι

προσποιητή πιστή αλλά πλήρη, αληθινή κι άνευ όρων υποταγή στο Θείο θέλημα! Κι από την άλλη μεριά βρίσκεται ο κύριος Θανάσης, ο πιο ψύχραιμος από όλους σας, αυτό του το αναγνωρίζω! Προσπαθεί να εξηγήσει τι γίνεται, αλλά τα μαθηματικά δεν τον βοηθούν, πώς να εξηγήσεις άλλωστε τι είναι ψυχή και τι συνείδηση και πώς αυτή είναι ικανή να αντιλαμβάνεται τον κόσμο και να λαμβάνει αποφάσεις, πότε έχοντας το καλό για οδηγό και πότε όχι; Δεν υπάρχουν εξισώσεις γι' αυτά τα προβλήματα, κύριε Θανάση! Μόνο επιλογή, ελεύθερη επιλογή, δοσμένη από τη διττή μορφή της φύσης και των πραγμάτων. Του καλού και του κακού. Κι όμως, ο κύριος Θανάσης φαντασιώνεται το λάγνο κορμί της Παναγιώτας, δεν την ποθεί με τον ιδανικό τρόπο που ο Δημήτρης ποθεί τη Λίτσα, αλλά τελείως ψυχρά, σαρκικά. Διψάει και μόνο το κορμί της μπορεί να τον ξεδιψάσει, δεν τον ενδιαφέρει τίποτα άλλο, δεν τον ενδιαφέρει η Παναγιώτα. Ίσα ίσα που θα την προτιμούσε αμίλητη, παθητικό δέκτη των ορέξεών του. Κι όλα αυτά χωρίς να υπολογίζει την ηλικία του!»

Σταμάτησε και τους κοίταξε στα μάτια. Έναν έναν. Κανένας από τους τρεις φίλους δεν είπε τίποτα, δεν τολμούσε. Ο κόσμος γύρω έμοιαζε σταματημένος και βουβός. Έκλεισαν τα μάτια τους και όλοι έκαναν την ίδια σκέψη: «Έχει δίκιο που να πάρει...»

Λίγες στιγμές μετά ο Άγγελος συνέχισε. «Αυτή λοιπόν είναι η απορία μου. Γιατί ενώ ξέρετε ότι οι σκέψεις που κρύβετε μέσα σας είναι λανθασμένες, συνεχίζετε και τις κάνετε αντί να τις διαγράψετε και να συνεχίσετε τη ζωή σας συνετά. Γιατί ενώ είστε καλοί άνθρωποι σας τραβάει το κακό και το απαγορευμένο σα μαγνήτης; Είναι παράλογο και δύσκολο να εξηγηθεί. Είναι η ανθρώπινη φύση έτσι ή μήπως έχετε έμφυτη τη ροπή προς το κακό; Μήπως τελικά πρέπει να υπάρχει και το κακό μαζί με το καλό χάριν της ισορροπίας μέσα σας;»

«Άκου να δεις, παιδί μου» του είπε ο κυρ Μανώλης, «το ένα δεν αποκλείει το άλλο ούτε το ένα προϋποθέτει το άλλο. Ο άνθρωπος, όπως είπες κι εσύ, είναι ελεύθερος να επιλέξει, άρα είναι σίγουρο ότι κάποιες φορές δε θα επιλέξει το καλό, είτε συνειδητά είτε ασυνειδητά. Άλλωστε δεν πρέπει να ξεχνάμε και το γεγονός ότι το καλό για κάποιον δεν είναι απαραίτητα και καλό για κάποιον άλλο, οπότε αυτός ο άλλος προκειμένου

να διαφυλάξει τα συμφέροντά του και νιώθοντας αποδέκτης όχι καλών πραγμάτων μπορεί να επιλέξει να αντιδράσει με τρόπο που εκείνος νομίζει καλό αλλά αυτόματα είναι κακός για τον πρώτο. Είναι μπλεγμένη η κατάσταση όπως και να το δεις το πράγμα».

«Ακριβώς» είπε ο Δημήτρης «γι' αυτό το καλύτερο πράγμα είναι να μην υπάρχει το κακό. Έτσι τα πράγματα είναι απλά και δεν υπάρχει περίπτωση να κάνει κανείς κακό!»

«Ούτε καλό μπορεί να κάνει όμως,» του απάντησε ο κυρ Μανώλης «γιατί τότε ή δε θα υπάρχει ούτε το καλό αφού δε θα υπάρχει το κακό ή το καλό δε θα έχει την αξία που εμείς του δίνουμε σήμερα»

«Για να μην πω ότι θα ήταν και φοβερά ανιαρά» συμπλήρωσε ο Θανάσης χαμογελώντας.

«Δηλαδή λες ότι είναι απαραίτητη η ύπαρξη του κακού» ρώτησε αυστηρά τον κυρ Μανώλη ο Δημήτρης. «Χωρίς το κακό δεν έχει αξία το καλό! Ας γελάσω... Μα τι κουβέντες είναι αυτές που λες; Σε έπεισε ο Άγγελος. Είδες; Αυτό είναι που σου λέω ότι αυτός είναι ύπουλος και θα προσπαθήσει να σε πάρει με το μέρος του».

Ο κυρ Μανώλης αναρωτήθηκε αν είχε δίκιο ο φίλος του και έμεινε σκεπτικός. Τη στιγμή άδραξε ο μαθηματικός της παρέας κάνοντας μια σημαντική παρατήρηση: «Αν έχει δίκιο ο Δημήτρης, τότε ο Άγγελος προσπαθεί να μας κάνει κακό. Αν δεν έχει δίκιο ο Δημήτρης, τότε πρέπει να δεχτούμε ότι η λογική σκέψη και τα επιχειρήματα του Άγγελου μας οδηγούν σε συμπεράσματα τα οποία αν και αληθοφανή πρέπει να τα θεωρήσουμε ότι είναι πέρα για πέρα λανθασμένα και να τα απορρίψουμε. Εν ολίγοις με τη λογική δεν πρόκειται να βγάλουμε άκρη οπότε πρέπει να χρησιμοποιήσουμε το συναίσθημα. Και τι μας λέει το συναίσθημα; Ότι ο Άγγελος και τα επιχειρήματά του είναι εξ' ορισμού λανθασμένα μιας και δεν είναι άγγελος του Θεού, δηλαδή τα απορρίπτουμε. Δεχόμαστε λοιπόν ότι το κακό δεν είναι αναγκαίο να υπάρχει προκειμένου να υπάρξει το καλό. Καλά μέχρι εδώ, αλλά πώς να αντικρούσεις αυτό που ισχυρίζεται ότι το καλό και το κακό είναι μέσα μας; Τουλάχιστον στον κόσμο των αισθήσεων ξέρουμε πως είναι αυτές οι δύο έννοιες, ενώ γύρω μας, σε ό,τι τα μάτια μας βλέπουν δεν υπάρχουν κάπου ευδιάκριτα όρια μεταξύ τους. Είναι και κάτι ακόμα: πώς

απορρίπτουμε αμέσως τον Άγγελο και χωρίς να το σκεφτούμε επειδή είναι φορέας του κακού, αλλά τις σκέψεις μας τις άσχημες δεν μπορούμε και δε θέλουμε να τις αποχωριστούμε; Γιατί μέσα στο κεφάλι μου η Παναγιώτα έχει ριζώσει και δεν μπορώ να τη βγάλω με τίποτα παρόλο που ξέρω ότι είναι αφύσικο να είμαι εγώ μαζί της; Όταν την κοιτάζω δε βλέπω πουθενά γύρω της, ούτε δεξιά της ούτε αριστερά της, ούτε πάνω ούτε κάτω το καλό ή το κακό, αυτό μόνο μέσα μου το νιώθω.»

«Μη συνεχίζεις» τον διέκοψε ο Δημήτρης. «Έχει σπείρει και σε σένα το σπόρο της αμφιβολίας και της αμφισβήτησης. Προσπάθησε να αδειάσεις το μυαλό σου και κάνε την προσευχή σου».

«Δημήτρη, άσ' τον αυτόν. Κοίτα μέσα σου κι αναλογίσου τις ευθύνες σου. Ξέρεις ότι είναι αμαρτία η σκέψη σου και μόνο για τη Λίτσα κι όμως δε λέει να σε αφήσει να ησυχάσεις γιατί εσύ ο ίδιος δίνεις το δικαίωμα αυτό. Η ευθύνη βαρύνει αποκλειστικά εσένα όπως κι εμένα που η Παναγιώτα μού έχει γίνει έμμονη ιδέα. Κι αν όλα αυτά ήταν μέσα μας κοιμισμένα, ο Άγγελος φρόντισε να τα βγάλει στην επιφάνεια, μας έφερε μπροστά στον καθρέφτη και πρέπει τώρα να δούμε αυτά που τόσο καιρό αποφεύγαμε να κοιτάξουμε. Μόλις τώρα εξομολογηθήκαμε τις κρυφές μας σκέψεις, έστω κι αν το κάναμε άθελά μας, και τώρα πρέπει να σταθούμε στο ύψος των περιστάσεων και να διαλέξουμε ο καθένας το δρόμο που πρέπει να πάρει. Δε μας πιέζει ο Άγγελος να πάμε από εδώ ή από εκεί. Μόνοι μας θα διαλέξουμε. Θα πάω ξανά στο πάρκο να βρω την Παναγιώτα ή όχι; Εσύ θα πας στη Λίτσα ή όχι; Κι ο Στρατηγός τι θα κάνει; Έχει δίκιο ο Άγγελος, ο Θεός μας έβγαλε από τη γραμμή του τρένου δίνοντάς μας ότι υπάρχει δεξιά κι αριστερά από αυτή, δίνοντάς μας την ελευθερία. Το ζήτημα λοιπόν είναι τι θα διαλέξουμε εμείς να κάνουμε... και πώς θα κρίνουμε τον εαυτό μας το βράδυ που θα πέσουμε για ύπνο».

Η παρέα σταμάτησε να μιλάει. Όλοι κοιτούσαν τους περαστικούς αλλά το βλέμμα τους ήταν στραμμένο στα εσώψυχά τους. Με τον έναν ή τον άλλο τρόπο ο Θανάσης είχε δίκιο. Η πρώτη σκέψη όλων ήταν να απαρνηθούν τις ανίερες σκέψεις τους, αλλά οι άτιμες ήταν τόσο γλυκές σαν τη γεύση της σοκολάτας που λιώνει στο στόμα και πλημυρίζει τις αισθήσεις με ευφορία. Ο

Άγγελος τους κοιτούσε προσεκτικά χωρίς να πει κουβέντα. Παρατηρούσε τις αμυδρές εκφράσεις των προσώπων τους που κάνοντας διάλογο με τον εαυτό τους τότε συμφωνούσαν και τότε όχι, τότε θύμωναν και τότε απελπίζονταν. Ήταν τόσο γερά γαντζωμένοι μέσα τους οι κρυφοί τους πόθοι που τους φάνηκε αδιανόητο να τους απαρνηθούν. Ήταν απλώς αδύνατο!

Ο Άγγελος μετά από αρκετή ώρα πήρε το λόγο. «Ξέρω ότι όλο αυτό ήταν αναπάντεχο για σας. Και είναι πραγματικά εκπληκτική η αντίδρασή σας, είχα την εντύπωση ότι όταν μαθαίνατε την αλήθεια για μένα θα φεύγατε μακριά μου τρέχοντας. Όμως καθίσατε και με ακούσατε και μου μιλήσατε. Γι' αυτό λοιπόν έχω να σας πω δυο πράγματα ακόμα και μετά θα φύγω. Πρώτα απ' όλα θέλω να σας κάνω μια ερώτηση: Είστε σίγουροι ότι τελικά δεν είμαι άγγελος του Θεού; Σκεφτείτε πως αν σας το έλεγα αυτό από την αρχή τότε δε θα είχατε αυτή την επιθετική στάση απέναντί μου αλλά αντίθετα θα σας έπνιγαν οι ενοχές και θα πέφτατε κάτω για να ζητήσετε συγγνώμη. Δηλαδή δε θα βάζατε το μυαλό σας να σκεφτεί αλλά ενδεχομένως θα κλαίγατε σα μικρά παιδιά, έτσι δεν είναι;»

Οι τρεις φίλοι τον κοίταξαν απορημένοι. Άλλο πάλι και τούτο σκέφτηκαν. Δεν μπορούσαν να καταλάβουν αν έπαιζε μαζί τους ή τους μιλούσε σοβαρά. Εκείνος συνέχισε.

«Λέω, λοιπόν, ότι τελικά μπορεί να είμαι άγγελος του καλού κι απλώς θέλησα να σας φέρω στον ίσιο δρόμο γιατί ξεστράτισατε. Μπορεί όμως να μην είναι έτσι τα πράγματα και πραγματικά να είμαι άγγελος του κακού και να σας έχω ρίξει το δόλωμα της αμαρτίας περιμένοντας να το αρπάξετε. Ποιος ξέρει λοιπόν τι είμαι; ...Σας βλέπω να απορείτε. Γιατί απορείτε; Η απάντηση είναι μέσα σας, αρκεί να ανοίξετε τα μάτια σας για να τη δείτε. Και τώρα θα περάσω στο τελευταίο που θέλω να σας πω. Ξέρω ότι όλα αυτά που έγιναν, όλα αυτά που σας είπα είναι πολύ δύσκολο να τα συλλάβει το μυαλό σας. Έτσι θα γίνει το εξής: Θα καθίσετε με την ησυχία σας να σκεφτείτε ότι έγινε ήρεμα και ψύχραιμα αλλά δε θα πάρετε καμία απόφαση. Κι αύριο, όταν έρθετε εδώ τότε θα αποφασίσετε. Αν παραγγείλετε τον καφέ σας όπως τον πίνατε μέχρι σήμερα, τότε δε θα αλλάξει τίποτα και θα είστε ελεύθεροι να διαλέξετε το δρόμο που θα πάρετε για το μέλλον. Αν όμως παραγγείλετε καφέ σκέτο, τότε με την πρώτη γουλιά

θα ξεχάσετε όλα όσα έγιναν. Εσείς, κύριε Δημήτρη, δε ρίξατε το βλέμμα σας στη Λίτσα, εσείς, κύριε Θανάση, δε γνωρίσατε την Παναγιώτα στο πάρκο κι εσείς, κύριε Μανώλη, δε συναντήσατε τον έφεδρο αξιωματικό και δε θα πάτε ποτέ στη συνάντηση με τη στολή σας. Έχετε μια ολόκληρη μέρα μπροστά σας για να αποφασίσετε. Εμένα τώρα να με συγχωρείτε».

Αυτές ήταν οι τελευταίες του λέξεις. Σηκώθηκε ήσυχα, τους κοίταξε για μια τελευταία φορά χαμογελώντας κι άρχισε να απομακρύνεται αργά αργά προς τη γωνία του δρόμου έχοντας ενώσει τα δυο του χέρια πίσω στη μέση του! Οι τρεις τους έμειναν ασάλευτοι να τον κοιτάζουν μέχρι που χάθηκε από τα μάτια τους. Ένα ξαφνικό αεράκι τους χάιδεψε τα μάγουλα, ήταν σαν να τους ξύπνησε.

Στο τραπέζι βρισκόταν τρία άδεια φλιτζάνια και τρία μισογεμάτα ποτήρια νερό. Δε μίλησαν, ο καθένας είχε κλειστεί στις σκέψεις του. Πλήρωσαν και σηκώθηκαν μηχανικά και χωρίς να ανταλλάξουν καμία κουβέντα κατευθύνθηκαν στα σπίτια τους. Εκείνο το βράδυ ο ύπνος ήταν τόσο απαραίτητος αλλά και τόσο μακρινός συνάμα.

Ο κυρ Μανώλης δεν έκανε καν τον κόπο να πέσει στο κρεβάτι, το παραχώρησε ολόκληρο στη σύζυγό του που κατάλαβε ότι κάτι συμβαίνει αλλά δεν τον ρώτησε. Ήξερε πως πρώτα έπρεπε μόνος του να ξεκαθαρίσει τα πράγματα μέσα του και μετά θα της έλεγε ότι ήταν να της πει. Έτσι ήταν πάντα, από τότε που τον γνώρισε. Για όλες τις υποθέσεις έφτιαχνε στο μυαλό του ένα χάρτη και βάσει αυτού προγραμματίζε όλες του τις κινήσεις. Δεν ήξερε ότι ετούτη τη φορά τα πράγματα ήταν διαφορετικά. Ο ταξίαρχος κάθισε στην βεράντα παρέα με το αγαπημένο του λικέρ. Στον κήπο μπροστά του όλα ήταν τακτοποιημένα, λες κι ήταν έτοιμα να δεχτούν επιθεώρηση, ούτε ένα κλαδάκι δεν ήταν πεσμένο! Μέσα του όμως όλα ήταν ανακατεμένα. Για πρώτη φορά τον είχαν κατηγορήσει ανοιχτά και δημόσια για ματαιοδοξία κι εκείνος ούτε καν έκανε τον κόπο να δικαιολογηθεί. Για πρώτη φορά το παραδέχτηκε κι ο ίδιος. Στο τραπέζι είχε ακουμπισμένο το μπερέ του με το αστραφτερό εθνόσημο, το κοιτούσε και τα αισθήματά του ξεκαθάρισαν ως δια μαγείας. Συνειδητοποίησε πως ο Άγγελος είχε δίκιο, ότι το σημαντικότερο πράγμα για εκείνον ήταν η στολή του, ο λόχος του, το υπέροχο εκείνο αίσθημα που τον πλημμύριζε κάθε φορά που έδινε διαταγές.

Δεν ήταν όμως μόνο αυτό αλλά κάτι περισσότερο, ήταν η εξουσία που διψούσε, η πρώτη θέση ανάμεσα στους πολλούς. Ήθελε να φαίνεται, να δείχνει τη δύναμή του, να είναι ο ισχυρός, η αρχή! Όλα τούτα ήταν συνυφασμένα με την προσωπικότητά του, πως θα μπορούσε να τα διώξει από μέσα του, αναρωτήθηκε. Ήξερε, ήταν σίγουρος πως η φύση τον είχε προικίσει με τις ηγετικές του ικανότητες, οι άλλοι ήταν λιγότερο σημαντικοί, μερικοί δε ασήμαντοι. Πως θα μπορούσε να γίνει ίδιος μ' αυτούς; Πως θα ήταν δυνατόν να χαθεί μέσα στο πλήθος, να γίνει ανώνυμος και να μην ξεχωρίζει; Να μη διατάσσει κανέναν;

Τρία τετράγωνα πιο πέρα, ο Δημήτρης στριφογύριζε στο κρεβάτι της κόρης του που είχε φύγει εδώ και πολλά χρόνια από το σπίτι, όταν παντρεύτηκε τον καπεταν Κώστα και ζούσαν πια στο εξωτερικό. Άλλωστε τον τελευταίο καιρό, από τότε που η γυναίκα του έκανε την επέμβαση την άφηνε να κοιμάται μόνη της στο κρεβάτι τους για να μην την ενοχλεί. Μέσα του γινόταν Τιτανομαχία! Ήξερε ότι ο δαίμονας έφερε στο δρόμο του τον άγγελό του και τον είχε βάλει σε μεγάλο πειρασμό. Έκανε τη μία προσευχή μετά την άλλη, αλλά οι κουβέντες του ξανθού νεαρού δεν μπορούσαν να φύγουν από το μυαλό του. Ήξερε ότι κατά βάθος είχε δίκιο εκείνος ο άγνωστος αλλά δεν ήθελε να το παραδεχτεί. Στο μπλεγμένο και θολό συνονθύλευμα των σκέψεών του εμφανίζονταν διαρκώς και πεισματικά η μορφή της Λίτσας. «Θεέ μου κάνε με να την ξεχάσω, κι αυτήν και όλα όσα έγιναν σήμερα, προστάτεψέ με από τον άγγελο του κακού, σε παρακαλώ Θεέ μου», έλεγε και ξαναέλεγε, αλλά η Λίτσα και ο ξανθός νεαρός ήταν καρφωμένοι σε κάποιο αδιόρατο σημείο πίσω από τους αμφιβληστροειδείς του και έβλεπε τις φιγούρες τους ζωντανές και φωτεινές μέσα στο σκοτάδι. Ο πονοκέφαλος πρόσθεσε μια δυνατή πινελιά στη δυστυχία που βίωνε εκείνες τις στιγμές κι άρχισε να καταριέται εκείνο το βράδυ που πέρασε με τη Λίτσα.

Οι ώρες κύλησαν αργά και βασανιστικά για τους δύο φίλους. Ο Θανάσης όμως κοιμήθηκε από νωρίς. Είχε μονάχα ένα μικρό διάλογο με τον εαυτό του στο άδειο του σπιτικό λίγο πριν κλείσει τα μάτια του.

«Έχει δίκιο ο Άγγελος. Το μόνο που με ενδιαφέρει είναι η σάρκα και όχι ο άνθρωπος. Έτσι ήμουν πάντα γι' αυτό έμεινα μαγκούφης. Ποτέ δεν κοίταξα

καμιά γυναίκα σαν να είναι άνθρωπος παρά μονάχα για να τις απολαύσω και μετά τις έδιωχνα. Έτσι απλά κι απάνθρωπα. Οπότε αυτή τη φορά δε θα το κάνω πάλι το ίδιο πράγμα. Καλέ μου εαυτέ, είσαι απαράδεκτος κι έπρεπε να γίνεις εβδομήντα δυο χρονών για να το παραδεχτείς! Άντε κοιμήσου τώρα, αύριο θα δούμε τι θα γίνει...» είπε και το ρολόι δεν πρόλαβε να κάνει πολλές στροφές πριν παραδοθεί στον ύπνο.

Το απόγευμα εκείνο ήταν συννεφιασμένο και μουντό. Οι τρεις φίλοι κάθισαν στις γνωστές τους θέσεις αμίλητοι. Δίσταζαν να πάρουν το λόγο, δεν ήξεραν τι να πουν. Το γκαρσόνι με το γνωστό του χαμογελαστό πρόσωπο τους χαιρέτισε.

«Ένα βαρύ γλυκό και δυο μέτρια, έτσι;» τους ρώτησε.

«Περίμενε, μη φέρεις τίποτα, θα σε φωνάξουμε εμείς σε λίγο» του απάντησε ο Θανάσης. Εκείνος τους κοίταξε απορημένος αλλά δεν είπε τίποτα. Κάνοντας ένα νεύμα με το κεφάλι του έφυγε χαμογελαστός όπως είχε έρθει.

«Λοιπόν, κύριοι;» ρώτησε ο Θανάσης που διέκρινε στα πρόσωπα των φίλων του την κούραση και την αϋπνία. «Ταλαιπωρημένοι φαίνεστε» συμπλήρωσε χωρίς να δώσει συνέχεια.

Κανείς από τους άλλους δυο δεν απάντησε, είχαν τα μάτια γυρισμένα στο άπειρο, στο πουθενά, η μάχη μέσα τους δεν είχε λήξει ακόμα. Ο Θανάσης ξαναρώτησε για ακόμα μια φορά. «Τι καφέ θα παραγγείλουμε κύριοι; Η γνώμη μου είναι να παραγγείλουμε τον κανονικό, ό,τι παραγγέλνουμε κάθε φορά...»

Δεν πρόλαβε να ολοκληρώσει τη φράση του και ο Δημήτρης, ο θεολόγος της παρέας, έσπευσε να τον διακόψει. «Όχι, σήμερα θα πιούμε σκέτο. Πρέπει να γίνουν τα πράγματα όπως παλιά, πριν μας αναστατώσει ο δαίμονας. Δεν πρέπει να υποκύψουμε στον πειρασμό».

«Για μια στιγμή» του είπε ο Θανάσης, «δεν έχεις δίκιο. Αν πιούμε σκέτο τον καφέ και ξεχάσουμε τι έγινε, τότε αυτομάτως θα ξεχάσουμε και τα λάθη μας, ενώ τώρα μας δίνεται η ευκαιρία να τα διορθώσουμε. Ίσως αυτό να ήθελε κατά βάθος να μας πει ο Άγγελος και τελικά να μην ήταν άγγελος του κακού. Ξέρω ότι θα αντιδράσεις, αλλά σκέψου το λίγο πριν μου απαντήσεις. Εγώ τώρα που έχω γνώση του τι συνέβη, απλώς θα σταματήσω να κοιτάζω

την Παναγιώτα αλλά ακόμα κι αν την κοιτάω θα τη βλέπω σαν άνθρωπο και όχι σαν κάτι απρόσωπο που μπορεί να μου προσφέρει ηδονή».

«Είσαι με τα καλά σου, Θανάση; Δεν το βλέπεις ότι όλο αυτό είναι μια καλοστημένη παγίδα που μας περιμένει να πέσουμε μέσα; Το σωστό είναι να πάρουμε καφέ σκέτο και όλα αυτά να τα ξεχάσουμε, να διαγραφούν» του είπε ο Δημήτρης.

«Μπορεί να έχεις δίκιο, αλλά άμα τα ξεχάσουμε όλα δε θα μπορούμε να διορθώσουμε τίποτα από τις σκέψεις που κάνουμε και που όλοι ξέρουμε τώρα πια πως είναι λανθασμένες. Μας δίνεται η ευκαιρία να διορθώσουμε τον εαυτό μας και εμείς έτσι απλά θα την πετάξουμε; Σε πόσους ανθρώπους, Δημήτρη, δίνονται αντίστοιχες ευκαιρίες;»

«Άκου να σου πω, Θανάση. Η δικιά μας λογική δεν μπορεί να αντιληφθεί το Θείο θέλημα. Να είσαι σίγουρος ότι κάτι κρύβεται πίσω από όλο αυτό, οπότε το φρονιμότερο είναι να πιούμε τον καφέ μας σκέτο σήμερα» επέμενε ο Δημήτρης.

«Η αλήθεια είναι πως έχεις κάποιο δίκιο, το μυαλό μας είναι μικρό για μερικά πράγματα. Δεν ξέρω τι να πω. Εσύ, Μανώλη, τι λες;»

Ο ταξίαρχος που μέχρι εκείνη την ώρα ήταν σκεπτικός κι αμίλητος γύρισε και τον κοίταξε στα μάτια. «Είναι φανερό πως ότι είναι να γίνει θα γίνει το ίδιο από όλους μας. Δεν μπορεί ο ένας να πιει σκέτο καφέ κι ο άλλος όχι. Συμφωνούμε σ' αυτό;»

Οι άλλοι με ένα νεύμα του κεφαλιού τους συμφώνησαν κι εκείνος συνέχισε. «Κατά την άποψή μου ό,τι συνέβη δεν ήταν φυσικό και είναι πάνω από την αντίληψή μας. Μπορεί να λες, Θανάση, ότι μας δίνεται η ευκαιρία να διορθώσουμε ό,τι είναι στραβό, αλλά μετά τη χτεσινή μας περιπέτεια νομίζω ότι δεν είμαστε πια οι ίδιοι άνθρωποι με προχτές, οπότε ίσως ακόμα και η ευκαιρία αυτή που λες να μην είναι σύμφωνη με το σωστό, να μην πρέπει να την αξιοποιήσουμε. Ο Δημήτρης έχει δίκιο, κάποια πράγματα είναι πέρα από τη δυνατότητα του εγκεφάλου μας να τα αντιληφθεί. Για να μην τα πολυλογώ, εγώ συμφωνώ με το Δημήτρη και λέω πως πρέπει ο καφές να είναι πικρός».

«Κι εγώ πικρό καφέ θα παραγγείλω» πρόσθεσε ο Δημήτρης και μαζί με τον κυρ Μανώλη γύρισαν προς το μέρος του Θανάση. Ο μαθηματικός δε

μίλησε παρά σήκωσε το χέρι του προς το νεαρό που τους σέρβιρε τους καφέδες. Εκείνος έφτασε πριν προλάβει καλά καλά να κατεβάσει το χέρι του. «Τρεις πικρούς» είπε κι έφερε τα δυο του χέρια στο πρόσωπο. «Ελπίζω να έχετε δίκιο» τους είπε και δεν ξαναμίλησε μέχρι τη στιγμή που έφτασαν οι καφέδες.

Δίστασαν να πιουν, δεν ήθελαν να ξεχάσουν, ο καθένας για τους δικούς του λόγους. Κάποια στιγμή ο Θανάσης έπιασε το φλιτζάνι και τους κοίταξε αυστηρά. «Θα περιμένω πολύ;» ρώτησε αυστηρά. Οι άλλοι θέλοντας και μη έφεραν τα φλιτζάνια τους στα χείλη. Όλοι μαζί ρούφηξαν τον πικρό καφέ και οι μύες των προσώπων τους συσπάστηκαν ακούσια. Ακούμπησαν τα φλιτζάνια κάτω και περίμεναν. Πέρασε ένα λεπτό, τίποτα δε συνέβη. Πέρασε κι άλλο ένα, πάλι δεν έγινε τίποτα. Ο ένας κοίταξε τον άλλο με απορία. Θυμώντουσαν τα πάντα. «Πιείτε τον όλο» τους προέτρεψε ο Δημήτρης κοιτάζοντας το φλιτζάνι του. Όλοι μαζί άδειασαν τα φλιτζάνια και περίμεναν. Μάταια όμως, τίποτα δεν ξέχασαν.

«Περίεργο» είπε χαμηλόφωνα και με μια υποψία ενοχής ο Δημήτρης, «ακόμα θυμάμαι...»

«Το ίδιο κι εγώ» είπε ο Θανάσης. Ο κυρ Μανώλης κούνησε καταφατικά το κεφάλι του για να επιβεβαιώσει ότι θυμόταν τα πάντα κι εκείνος.

«Δεν είπε ότι αν πιούμε καφέ σκέτο θα ξεχάσουμε τα πάντα;» ρώτησε εξαγριωμένος ο Δημήτρης. «Γιατί λοιπόν θυμάμαι τα πάντα; Μας κορόιδεψε ο σατανάς...»

«Εσύ τι λες, Μανώλη» ρώτησε ο Θανάσης.

«Δεν ξέρω, για πρώτη φορά έχω χάσει τον έλεγχο» είπε σαστισμένος ο ταξίαρχος. Παρόλα αυτά, τόσο εκείνος όσο και ο Δημήτρης ένιωθαν στο πίσω μέρος της καρδιάς τους μια μικρή ανακούφιση. Ίσως κατά βάθος να μην ήθελαν να ξεχάσουν.

«Κι εγώ δεν ξέρω τι μπορεί να συμβαίνει» έκανε ο Θανάσης. Έμειναν όλοι σιωπηλοί κοιτάζοντας το κατακάθι του καφέ. Πρέπει να πέρασε αρκετή ώρα μέχρι τη στιγμή που μίλησε πάλι ο Θανάσης.

«Ρε παιδιά, είναι δυνατόν να ξεχάσουμε τα πάντα με έναν καφέ; Δεν ξέρω τι ήταν ο Άγγελος, πάντως σε κάτι που είπε είχε δίκιο. Το καλό και το

κακό είναι μέσα μας. Είμαστε ελεύθεροι να επιλέξουμε και τώρα που έχουμε τη γνώση μπορούμε να διαλέξουμε μόνοι μας τι πρέπει να κάνουμε. Αν θέλουμε να το ξεχάσουμε, θα το ξεχάσουμε μόνοι μας χωρίς κανένα θαυματουργό καφέ. Αν θέλουμε να διορθώσουμε τα λάθη μας, μόνοι μας θα τα διορθώσουμε. Ξέρω ότι είναι βαριά η γνώση, είναι πραγματική ευθύνη αλλά είναι και ελευθερία. Ας κοιτάξουμε λοιπόν να γίνουμε καλύτεροι άνθρωποι. Πάντως νιώθω, ανάλαφρος τώρα πια, σαν να εξομολογήθηκα...»

Δεκαπέντε λεπτά αργότερα περπατούσαν σιωπηλοί, αλλά ανακουφισμένοι, προς τη γωνιά του δρόμου. Δε γύρισαν προς το τραπέζι τους που τώρα πια καθόταν ένας ξανθός νεαρός κι έπινε καφέ χαμογελώντας κοιτάζοντάς τους να ξεμακραίνουν. Άλλωστε ποτέ δε θα πήγαιναν ξανά στο ίδιο καφενείο, το συμφώνησαν χωρίς καν να το συζητήσουν.

Ο κύκλος της σιωπής

Τα λάστιχα ούρλιαξαν, θαρρείς προσπαθούσαν με τον οξύ ήχο να αγκιστρωθούν στη μαύρη ασφαλτο. Μάταια όμως· η τύχη τον είχε εγκαταλείψει στην προηγούμενη στροφή, τα φρένα, τα λάστιχα και η ασφαλτος τον πρόδωσαν. Τα μάτια του είχαν καρφωθεί μπροστά από το αυτοκίνητο, στο πλάι του δρόμου, πάνω στο γυμνό δέντρο που έστεκε σ' εκείνο το σημείο υπομονετικά πολλά χρόνια. Τα χέρια του είχαν γίνει ένα με το τιμόνι που δεν τον υπάκουε πια· όλα έμοιαζαν θολά· σαν κουνημένη φωτογραφία τις ελάχιστες στιγμές που κράτησε όλο τούτο. Μετά από λίγο τα λάστιχα στριφογύριζαν ανεξέλεγκτα στο σκούρο φόντο τ' ουρανού κι ο κρύος αέρας που μπήκε μέσα από τα σπασμένα τζάμια τον πάγωσε σύγκορμο. Όλα έμοιαζαν πιο σκοτεινά τώρα πια.

Κάποια στιγμή κατάφερε να ανοίξει τα μάτια του· δεν πονούσε· ένιωθε μόνο το κρύο εκείνης της χειμωνιάτικης νύχτας να του γεμίζει τις αισθήσεις. Παραξενεύτηκε γιατί όλα γύρω του ήταν φωτεινά, θολά αλλά φωτεινά, υπέθεσε ότι είχε περάσει πολύ ώρα από τη στιγμή της σύγκρουσης και είχε ξημερώσει. Κοίταξε ολόγυρα αλλά δεν είδε πουθενά το αυτοκίνητο, τότε συνειδητοποίησε πως κάτι δεν ήταν σωστό, ούτε καν τον εαυτό του δεν μπορούσε να δει, τα χέρια του, τα πόδια του, το σώμα του, τίποτα απολύτως.

Κι όμως δεν ανησύχησε, μια απέραντη γαλήνη τον έκανε να νιώθει ανάλαφρος, σαν να μην πατούσε στη γη. Το λεπτό εκείνο όλα ξεκαθάρισαν μεμιάς. Τα πάντα ολόγυρα ήταν άσπρα εκτός από ένα σημείο μπροστά του που ήταν μαύρο και ξεχώριζε. Προχώρησε για να διακρίνει καλύτερα αυτό που έβλεπε κι όσο πλησίαζε ένας μαύρος κύκλος όλο και μεγάλωνε. Μόλις έφτασε μπροστά του διέκρινε λεπτές διαχωριστικές γραμμές να δημιουργούν μέσα τους μικρά κομμάτια· έμοιαζε σαν ακανόνιστο ψηφιδωτό. Του φάνηκε περίεργο και πλησίασε λίγο πιο κοντά, άνοιξε διάπλατα τα μάτια του και μέσα σ' ένα κομμάτι του κύκλου σχηματίστηκε η μορφή του Γιάννη, ενός συμμαθητή του από το σχολείο. Η ανάγλυφη φιγούρα ήταν το μοναδικό πράγμα που ξεχώριζε, όλα τα υπόλοιπα έμοιαζαν να έχουν μόνο δυο διαστάσεις.

Το πρόσωπο του ξεχασμένου φίλου του γύρισε απότομα και τον κοίταξε με σχηματισμένο στο βλέμμα ένα μεγάλο γιατί. Θυμήθηκε πως κάποτε, όταν ήταν ακόμα στο δημοτικό σχολείο, είχε κρύψει το τετράδιο του Γιάννη ο οποίος τιμωρήθηκε από το δάσκαλο νομίζοντας ότι έλεγε ψέματα όταν το μικρό παιδί επέμενε πως είχε γράψει την εργασία αλλά το τετράδιό του είχε μυστηριωδώς εξαφανιστεί. Τον έπιασαν τύψεις γι' αυτό που είχε κάνει τότε, προσπάθησε να του μιλήσει, να του ζητήσει συγγνώμη, να εξιλεωθεί. Δεν είχε όμως φωνή και τότε κατάλαβε πως κανένας ήχος δεν υπήρχε γύρω του, όλα ήταν σιωπηλά. Έκλαψε, ήθελε τόσο πολύ να απολογηθεί αλλά δεν είχε φωνή. Έκλεισε τα μάτια του, έφερε τα χέρια του στο υγρό από τα δάκρυα πρόσωπό του κι έπεσε στα γόνατα, ικέτης της συγχώρεσης.

Πέρασε πολλή ώρα μέχρι να σταματήσει το κλάμα και να ανοίξει τα μάτια του. Ο Γιάννης είχε εξαφανιστεί, το κομμάτι εκείνο του κύκλου δεν υπήρχε πια, τα διπλανά κομμάτια είχαν μεγαλώσει λίγο και είχαν καλύψει το κενό. Το άσπρο γύρω του έμοιαζε να έχει γίνει λίγο πιο σκούρο, αλλά υπέθεσε ότι κάνει λάθος, ότι μάλλον τα υγρά του μάτια του έκαναν παιχνίδια.

Φοβήθηκε και προσπάθησε να φύγει μακριά από τον κύκλο. Όσο κι αν προσπάθησε όμως δεν τα κατάφερε, ο κύκλος ήταν πάντα εκεί, δίπλα του, αυτός και ο κύκλος σε δύο διαστάσεις από τις οποίες δεν μπορούσε να ξεφύγει. Κάτι διέκρινε με την άκρη του ματιού του, κάτι ξεχώριζε πάλι από τον κύκλο. Κοίταξε και είδε την Αγγελική, την κοπέλα που είχε σχέση όταν ήταν φοιτητής και που την έδιωξε μακριά του χωρίς να της δώσει καμία εξήγηση.

Τον κοίταξε λυπημένη με τα μάτια της να έχουν σχηματίσει ένα μεγάλο γιατί. Συγκλονίστηκε, είχε το ίδιο βλέμμα με το Γιάννη. Λυπήθηκε, ήθελε να της εξηγήσει, να της ζητήσει συγγνώμη, αλλά μέσα στην απέραντη σιωπή δεν έβγαине κανένας ήχος από μέσα του. Άρχισε πάλι να κλαίει, έπιασε ξανά το υγρό πρόσωπό του, συγκλονίστηκε, ένιωσε να πνίγεται που δεν μπορούσε να απολογηθεί, να της μιλήσει. Συντετριμμένος, άνοιξε τα μάτια του μετά από λίγη ώρα και είδε το τμήμα εκείνο του παζλ μαζί με την Αγγελική να πετάγονται έξω από τον κύκλο με μια αργή κίνηση και να χάνονται ομοιόμορφα μέσα στο άσπρο ολόγυρά του κάνοντάς το έναν τόνο πιο σκούρο.

Δεν άντεχε να δει ξανά στο παρελθόν και με μια απότομη κίνηση έκανε μεταβολή. Προς μεγάλη του έκπληξη, ο κύκλος ήταν πάλι μπροστά του! Είχε παγιδευτεί στον κόσμο των δυο διαστάσεων και δεν ήξερε πώς να ξεφύγει. Έκλεισε τα μάτια του για να μη βλέπει κι όμως μετά από λίγο το βλέμμα του ήταν καρφωμένο ξανά στο μαύρο κύκλο. Ο ένας μετά τον άλλον, όσοι είχαν αδικηθεί από εκείνον ξεπρόβαλαν ανάγλυφα κοιτάζοντάς τον στα μάτια. Κι όλοι είχαν την ίδια ερώτηση να του κάνουν. Γιατί; Σε κανέναν δεν μπόρεσε να απαντήσει, παρά μόνο έκλαιγε και δάκρυζε. Κάθε ψηφίδα που έβγαине από τον κύκλο διαλυόταν μέσα στο άσπρο ολόγυρα και το σκούραιναν όλο και πιο πολύ. Τα κομμάτια του κύκλου που παρέμεναν γινόταν όλο και πιο μεγάλα, όσο πιο μεγάλο ήταν και το κακό που είχε κάνει. Τόσο μεγάλωνε και ο πόνος μέσα του, η βουβή του μετάνοια τον έκανε να νιώθει πως θα διαλυθεί.

Όταν και το τελευταίο κομμάτι του ψηφιδωτού βγήκε από τον κύκλο, το άσπρο έξω από αυτόν ήταν πια πολύ σκούρο, ένας τόνος ξεχώριζε το μέσα με το έξω. Αδύναμος και εξουθενωμένος πλησίασε όσο ποτέ πριν το μαύρο. Αυτή τη φορά ο κύκλος ήταν ενιαίος, τίποτα δεν τον χώριζε εσωτερικά. Κοίταξε αλλά καμία μορφή δεν ξεπετάχτηκε. Έκανε ένα βήμα πιο κοντά, πάλι τίποτα. Άλλο ένα..., ξανά τίποτα. Ακούμπησε τον κύκλο κι εκείνος μονομιάς τον τράβηξε μέσα του. Τον παγίδευσε, δεν μπορούσε να βγει και μέσα στο μαύρο δεν μπορούσε πια να διακρίνει τίποτα. Άρχισε να αγωνιά, εκείνο το παγερό αεράκι έμοιαζε πιο κρύο τώρα.

Η σιωπή είχε κατακλύσει κάθε στοιχείο της ύπαρξής του. Αυτό ήταν, είπε μέσα του αλλά τη στιγμή που ήταν έτοιμος να παραδώσει την ύπαρξή του άνευ όρων εμφανίστηκε μπροστά του ένας καθρέφτης που φωτιζόταν από ένα

απροσδιόριστο φως. Είδε τον εαυτό του να αντανακλάται στη γυαλιστερή επιφάνεια, πρόσεξε ότι το είδωλό είχε βλέμμα πολύ αυστηρό. Τη στιγμή εκείνη κατάλαβε ότι είχε έρθει η ώρα να κάνει την αυτοκριτική του. Το κλάμα πριν είχε διώξει από μέσα του το βάρος, αλλά τώρα έμοιαζε να είναι πιο βαρύς από ποτέ. Άρχισε ένα σιωπηλό διάλογο με τον εαυτό του. Ήταν ταυτόχρονα δικαστής και κατηγορούμενος, δεν μπορούσε να κρυφτεί από τον ίδιο κι αυτό ήταν το μεγαλύτερο καθαρήριο, το συνειδητοποίησε όταν ένωσε τα δακρυσμένα του μάτια. Άρχισε να απολογείται χωρίς περιστροφές, ήξερε άλλωστε ότι κάτι τέτοιο θα ήταν μάταιο. Ο καθρέφτης τον κοιτούσε με το παγερό ύφος του εισαγγελέα χωρίς ίχνος αισθήματος. Πέρασαν αρκετές ώρες, μπορεί να πέρασαν και μέρες, είχε χαθεί μέσα στην απολογία του και ο χρόνος ήταν πια ασήμαντος. Ίσως όχι ασήμαντος αλλά ανύπαρκτος. Μαζί την απουσία ήχων κατάλαβε ότι απουσίαζε και ο χρόνος! Ή τουλάχιστον έτσι νόμιζε.

Η απολογία τελείωσε και τον βρήκε τόσο αδύναμο που μάλλον η ανάσα του πρέπει να ήταν αμφίβολο αν συνέχιζε κανονικά το ρυθμό της. Ο δικαστής από την άλλη πλευρά του καθρέφτη είχε κιόλας το πόρισμα έτοιμο. Αλλά δεν μπορούσε να του το πει, κανένας ήχος δεν μπορούσε να παραχθεί σ' αυτόν τον κόσμο των δυο διαστάσεων. Του έκανε νόημα να πλησιάσει. Εκείνος ακούμπησε το αυτί του στον καθρέφτη, αλλά αντί να ακούσει την ετυμηγορία βρέθηκε ξαφνικά έξω από τον κύκλο που άρχισε να διαλύεται και να ενσωματώνεται μέσα στον περιβάλλοντα χώρο. Αυτή τη φορά όμως αντί να γίνουν όλα μαύρα άρχισαν σιγά σιγά να γίνονται όλο και πιο φωτεινά. Εκείνο το κρύο που του πάγωνε την ύπαρξη άρχισε να φεύγει, έδινε τη θέση του σε μια γλυκιά ζέστη. Κι ο βουβός κόσμος άρχισε να έχει ήχο! Άκουσε ένα ρυθμικό μεταλλικό ήχο που δεν μπορούσε να προσδιορίσει. Το θολό περιβάλλον άρχισε να γίνεται πιο ξεκάθαρο και να αποκτά τρεις διαστάσεις ή έτσι του φάνηκε. Ξεχώρισε δυο φιγούρες. Ξαφνικά άκουσε μια γυναικεία φωνή.

«Ντίνα, κοίτα, ο αδερφός σου άνοιξε τα μάτια του, τρέξε γρήγορα και φέρε το γιατρό!»

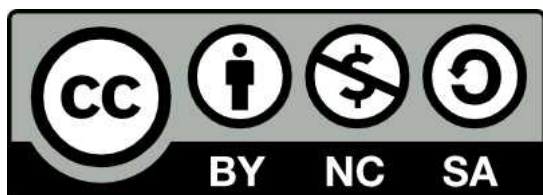
Είδε τη μια φιγούρα να τον πλησιάζει κι ένωσε να του σφίγγουν τα δυο του μπράτσα.

«Είσαι καλά, Νίκο αγόρι μου; Με ακούς; Η μάνα σου είμαι...»

Κώστας Θερμογιάννης
Παράδρομος στο χρόνο

© Κώστας Θερμογιάννης
ISBN: 978-960-93-4894-2
Λαμία, 2013

Επιμέλεια Έκδοσης: Δήμος Χλωπτσιούδης
Επιμέλεια εξωφύλλου: Δήμος Χλωπτσιούδης
e-mail: chldimos@gmail.com
url: <http://chldimos.blogspot.gr>

Η παρούσα συλλογή εκδόθηκε σε περιορισμένο αριθμό αντιτύπων και ελεύθερα σε ηλεκτρονική μορφή με άδεια Creative Commons.

Η αναφορά του ονόματος του συγγραφέα είναι υποχρεωτική και το έργο διατίθεται μόνο για μη εμπορική χρήση.

Σε ένα παράδρομο του χρόνου ιστορίες καθημερινών ανθρώπων ξετυλίγονται πάνω στο χαρτί... Άνθρωποι που θα μπορούσαν να ενεργήσουν διαφορετικά, που θα μπορούσαν να επιλέξουν κάτι άλλο...

Από ένα παράλληλο χάσμα του χρόνου ο συγγραφέας παρατηρεί ανθρώπους, καταγράφει τις φοβίες και τις αγωνίες τους. Μέσα από ένα κύκλο σιωπής επιλέγει 6 ιστορίες, πιθανές στο δικό μας σύμπαν, με διαφορετική ίσως κατάληξη αν γίνονταν διαφορετικές επιλογές.

Κεντρικό όμως θέμα πάντα παραμένει η ελευθερία του ανθρώπου να επιλέγει. Η ελευθερία είναι η κινητήριος δύναμη διάκρισης της κοινωνίας, της τιμωρίας, των ατυχημάτων και των εγκλημάτων. Αλλά παραμένει το ύψιστο ιδανικό...

**παρά οχτώ και δέκα ο Άγγελος
δρομος μικρόκοσμος Εξήντα λεπτά
στο χρόνο ο κύκλος της σιωπής
ο άνθρωπος της διπλανής πόρτας**

τοβιβλίο.net

Χώρος τέχνης και λόγου

ISBN:978-960-93-4894-2